

ความพึงพอใจในการเรียนรู้สาระพลศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544
ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ในโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2549

ปริญญาพันธ์
ของ
ธรรมบุญ หอมดอก

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา
ตุลาคม 2550

ความพึงพอใจในการเรียนรู้สาระพลศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544
ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ในโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2549

ปริญญานิพนธ์
ของ
ธรรมบุญ หอมดอก

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา

ตุลาคม 2550

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงด้วยความกรุณา จาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมชาย ไกรสังข์ ประธานกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.วาสนา คุณาอภิสิทธิ์ กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ รองศาสตราจารย์เทเวศร์ พิริยะพูนท์ ประธานสอบปริญญานิพนธ์

ขอกราบขอบพระคุณ ดร.พงศ์ศักดิ์ ศรีจันทร์ กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม รวมทั้งคณาจารย์ทุกท่าน ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาเสนอแนะ ตลอดจนการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในส่วนต่างๆ ผู้วิจัยมีความรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของคณาจารย์ทุกท่านเป็นอย่างยิ่ง และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธาวุฒิ ปลื้มสำราญ อาจารย์ ดร.ประจัญ กิ่งมิ่งแธ อาจารย์จุไรรัตน์ สมสุข ผู้อำนวยการสุพจน์ แข็งแรง ที่ให้ความกรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยและขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ ดร.ทรงพล ต่อนี้ ที่ให้ความกรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านสถิติ

ขอกราบขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงเรียนคณะครูและนักเรียนทุกคนที่ได้ให้ความเอื้อเฟื้อช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในระหว่างการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้จนสำเร็จบรรลุผลตามวัตถุประสงค์และมีประสิทธิภาพ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณในความกรุณาและความร่วมมือเป็นอย่างดี จากสถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตอุดรธานี ที่อนุเคราะห์สถานที่เรียนอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ

ท้ายนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อช่วย หอมดอก คุณแม่ทร หอมดอก และนางสุภัทสรา เพียรพิจิตร นายรัฐภัทร์ หอมดอก ตลอดจนทั้งครอบครัว ครูอาจารย์ พี่น้องและเพื่อนๆ ซึ่งเป็นผู้มีพระคุณ และให้กำลังใจอย่างดียิ่งในการศึกษามาโดยตลอด คุณค่าของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ขอน้อมบูชาในพระคุณของท่านที่ได้ช่วยเหลือจนประสบผลสำเร็จวิทยการต่าง ๆ ให้แก่ผู้วิจัย

ธรรมบุญ หอมดอก

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	3
ความมุ่งหมายของการวิจัย	3
ความสำคัญของการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย	3
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	3
ตัวแปรที่ศึกษา	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	3
กรอบแนวคิดการวิจัย	5
สมมติฐานในการวิจัย	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
ความหมายของความพึงพอใจ	6
วิธีสร้างแรงจูงใจในพลศึกษา	8
ความหมายและความสำคัญของพลศึกษา	14
แนวคิดเกี่ยวกับการสอนพลศึกษา	15
ความหมายของการสอน	15
ความสำคัญของการสอน	16
องค์ประกอบการสอน	18
ข้อคำนึงในการสอน	18
ความหมายและความสำคัญของหลักสูตร	20
หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้	
กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา	21
ความสำคัญของกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา	21
วิสัยทัศน์ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา	22
คุณภาพของผู้เรียน	23
มาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา	
มาตรฐานการเรียนรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน	26

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2 (ต่อ)	
คุณสมบัติครูพลศึกษา	26
หน้าที่และความรับผิดชอบของครูพลศึกษา.....	28
สถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก.....	29
การวัดผลและประเมินผล	29
ทฤษฎีการนำหลักสูตรไปใช้.....	30
การแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน	30
การใช้วิธีสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร	31
การจัดปัจจัยและสภาพการณ์ต่าง ๆ ภายในโรงเรียน.....	32
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	38
งานวิจัยในต่างประเทศ.....	38
งานวิจัยในประเทศ.....	38
3 วิธีดำเนินการวิจัย	42
การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	42
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	43
การเก็บรวบรวมข้อมูล	45
การจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล	45
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	47
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	48
5 บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	59
สังเขปความมุ่งหมาย สมมติฐาน และวิธีดำเนินการวิจัย	59
สรุปผลการวิจัย.....	61
อภิปรายผล.....	63
ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย.....	64
ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป.....	64

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
บรรณานุกรม.....	65
ภาคผนวก.....	70
ภาคผนวก ก.....	71
ภาคผนวก ข.....	79
ประวัติย่อผู้วิจัย	81

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 ตาราง จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง (แบ่งตามสัดส่วน).....	44
2 ตาราง ความถี่ และร้อยละของข้อมูลทั่วไปสถานภาพของผู้แบบสอบถาม.....	48
3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความพึงพอใจในการเรียนรู้สาระพลศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ด้านจุดมุ่งหมายของพลศึกษา	49
4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความพึงพอใจในการเรียนรู้สาระพลศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ด้านเนื้อหาสาระของหลักสูตร	50
5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความพึงพอใจในการเรียนรู้สาระพลศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	51
6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความพึงพอใจในการเรียนรู้สาระพลศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ด้านประสิทธิภาพของผู้สอน	52
7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความพึงพอใจในการเรียนรู้สาระพลศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก	53
8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความพึงพอใจในการเรียนรู้สาระพลศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ด้านการวัดผลและประเมินผล	54
9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความพึงพอใจในการเรียนรู้สาระพลศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ผลรวมของแต่ละด้าน	55
10 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความพึงพอใจในการเรียนรู้ สาระพลศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 3 จำแนกตามเพศ	56
11 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความพึงพอใจในการเรียนรู้สาระ พลศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของนักเรียนช่วงชั้น ที่ 3 จำแนกตามช่วงชั้น	57

ความพึงพอใจในการเรียนรู้สาระพลศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544
ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ในโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2549

บทคัดย่อ
ของ
ธรรมบุญ หอมดอก

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา
ตุลาคม 2550

ธรรมบุญ หอมดอก. (2550). ความพึงพอใจในการเรียนรู้สาระพลศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ในโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่
การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2549. ปรินิพนธ์ กศ.ม. (พลศึกษา). กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม :
ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมชาย ไกรสังข์, รองศาสตราจารย์ ดร.วาสนา คุณาภิสิทธิ์.

การวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความพึงพอใจในการเรียนรู้สาระพลศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ในโรงเรียนสังกัด
เขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2544 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 จำนวน 420 คน
เป็นนักเรียนชาย 210 คน เป็นนักเรียนหญิง 210 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น
(Stratified Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และได้
นำไปหาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับได้ .97 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
สถิติที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way ANOVA)

ผลการวิจัยพบว่า

ความพึงพอใจในการเรียนรู้สาระพลศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช
2544 ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 จำแนกตามเพศแต่ละสาระและโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อทำ
การเปรียบเทียบเป็นรายสาระและโดยภาพรวม พบว่านักเรียนชายกับนักเรียนหญิงมีความพึงพอใจ
ในการเรียนรู้สาระพลศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ความพึงพอใจในการเรียนรู้สาระพลศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช
2544 ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 จำแนกตามระดับชั้นแต่ละสาระและโดยรวมอยู่ในระดับมาก และ
เมื่อทำการเปรียบเทียบเป็นรายสาระและโดยภาพรวมพบว่านักเรียนแต่ละระดับชั้นมีความพึงพอใจ
ในการเรียนรู้สาระพลศึกษาไม่แตกต่างกัน

SATISFACTION IN LEARNING PHYSICAL EDUCATION FOLLOWED THE BASIC
EDUCATION CURRICULUM 2001 OF LEVEL 3 STUDEN IN SCHOOL UNDER
EDUCATIONAL SERVICE AREA OF UDONTHANI IN ACADEMIC YEAR 2006

AN ABSTRACT
BY
TAMMANOON HOMDOK

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Education Degree in Physical Education
at Srinakharinwirot University

October 2007

Tammanoon Homdok. (2007). *Satisfaction in Learning Education Followed the Basic Education Curriculum 2001 of Level 3 Student in School under Education Service Area of Udonthani in Academic Year 2006*. Master thesis, M.Ed. (Physical Education). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee: Asst. Prof. Somchai Kraiung, Assoc. Prof. Dr.Wasana Kuna-apisit.

This study aimed to study and to compare satisfaction in physical education learning followed the Basic Education Curriculum 2001 of the level 3nd students in school under the Educational Service Area in Udonthani in academic year 2006. The sample size was 420 students ; 210 male students and 210 female students from stratified random sampling. The research instrument was questionnaire constructed by researcher with reliability .97. Data were analyzed into mean, standard deviation, t – test and one way ANOVA.

The results were as follows :

By gender , the level 3nd students satisfacted in physical education learning followed the Basic Education Curriculum 2001 in each strand and in total at more levels. Male and female students had difference satisfaction in physical education learning both in each strand and in total at statistically significant difference .01 level.

By year level , the level 3th students satisfacted in physical education learning followed the Basic Education Curriculum 2001 in each strand and in total at more levels. Satisfaction of students to physical education learning both in each strand and in total was no significant difference.

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ได้จัดการศึกษาโดยมุ่งเน้นความสำคัญ ทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และความรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อพัฒนาคนให้มีความสมดุลโดยยึดหลักผู้เรียนสำคัญที่สุด ทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ ให้ความสำคัญต่อความรู้ที่เกี่ยวกับตนเองและความสัมพันธ์ต่อตนเองกับสังคม ได้แก่ ครอบครัว ชุมชน ชาติ และสังคมโลก รวมทั้งความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ความเป็นมาของสังคมไทย และระบอบการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ความรู้และทักษะทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์เรื่องการจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลยั่งยืน ความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาไทย และการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา ความรู้และทักษะด้านคณิตศาสตร์และด้านภาษาเน้นการใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง ความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ การดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข การใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เริ่มใช้ในปีการศึกษา 2545 ซึ่งโรงเรียนที่ใช้เรียกว่าโรงเรียนนาร่อง ในปีการศึกษา 2546 ได้ให้เริ่มใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ 4 ในปีการศึกษา 2547 ใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 2 4 และ 5 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 2 4 และ 5 ปีการศึกษา 2548 ให้ใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ทุกชั้นเรียนโดยโรงเรียนนาร่องและโรงเรียนเครือข่ายทางกระทรวงศึกษาธิการจะประกาศรายชื่อให้ทราบ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2544: 1 - 3)

ในการที่เรียนพลศึกษานั้น สถานศึกษาทุกที่ที่มีความพร้อมในการจัดการศึกษาให้นักเรียน เพื่อที่ให้ผู้เรียนได้เกิดความพึงพอใจในการเรียน ความพึงพอใจเป็นสิ่งสำคัญมากสำหรับผู้เรียน เพราะว่าเป็นความรู้สึกของผู้เรียนว่าพอใจแค่ไหนต่อสิ่งที่กำลังสัมผัสอยู่ ถ้าผู้เรียนมีความสุขแล้วทำให้ผู้เรียนอยากที่จะเรียนรู้ อยากที่จะค้นหาความจริง ไม่รู้สึกเบื่อหน่ายกับการเรียน เมื่อผู้เรียนมีความสุขในการเรียนจะทำให้ผู้เรียนมีความรู้ มีคุณภาพที่จะเป็นทรัพยากรที่สำคัญในการพัฒนาประเทศต่อไป การที่จะทำให้นักเรียนสามารถเรียนรู้วิชาพลศึกษาได้ผลดีนั้นต้องอาศัยปัจจัยหลายประการ ซึ่งความพึงพอใจเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีส่วนช่วยให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียนวิชาพลศึกษา การจัดสภาพการเรียนหรือจัดบรรยากาศในการเรียนที่เหมาะสมจะทำให้นักเรียนเกิดความพึงพอใจและสนุกสนานกับการเรียนนั้น ๆ ครูบางคนมักปรารภ

ว่านักเรียนบางคนไม่ใส่ใจหรือกระตือรือร้นในการเรียนเท่าที่ควร ซึ่งอาจเป็นเพราะครูไม่สามารถจัดบรรยากาศในการเรียนให้นักเรียนสนใจหรือพึงพอใจได้ดังนั้นในการจัดการเรียนพลศึกษา ควรเริ่มจัดตั้งแต่ 1) เรื่องจุดมุ่งหมาย เพื่อที่จะทำให้เด็กนักเรียนรู้ว่าเรียนอะไร และเมื่อเรียนไปแล้วจะได้อะไรบ้างกับการเรียน 2) ด้านเนื้อหาสาระของหลักสูตร ซึ่งเนื้อหาต่าง ๆ จะมีอยู่ในตัวของหลักสูตรเอง 3) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 4) ด้านประสิทธิภาพของครูผู้สอน 5) ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก 6) ด้านการวัดผล ประเมินผล ซึ่งสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนมีความสำคัญยิ่งในการเรียนพลศึกษา (วรศักดิ์ เพียรชอบ. 2537 : 70 ; อ้างอิงจาก สุวิทย์ สว่างโรจน์. 2546 : 9)

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่องความพึงพอใจในการเรียนรู้สาระพลศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ในโรงเรียนเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2549 ว่ามีความพึงพอใจมากน้อยเพียงใดและนำไปใช้ในการช่วงชั้นที่ 4 ได้ และเพื่อที่จะนำผลการวิจัยที่ได้ไปปรับปรุงการจัดหลักสูตรและการเรียนการสอนพลศึกษาในปีต่อ ๆ ไปให้พัฒนาดียิ่งขึ้น เพื่อที่เด็กนักเรียนจะได้มีคุณลักษณะที่ดีมีคุณภาพที่ดีนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง ตามมาตรฐานของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 และพัฒนาชาติต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการเรียนรู้สาระพลศึกษาของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2549
2. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจในการเรียนรู้สาระพลศึกษาของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2549 โดยจำแนกตามเพศและชั้นปี

ความสำคัญของการวิจัย

ผลของการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ทำให้ทราบความพึงพอใจในการเรียนรู้สาระพลศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ในโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2549 เพื่อให้เด็กนักเรียนมีการพัฒนาทางด้านร่างกายและจิตใจให้มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนพลศึกษา เป็นแนวทางในการปรับปรุงส่งเสริมและพัฒนาหลักสูตรสาระพลศึกษาให้เป็นประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียนและเป็นแนวทางในการวิจัยสำหรับผู้สนใจต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชายและนักเรียนหญิงที่เรียนรัฐสภาระพลศึกษา ช่วงชั้นที่ 3 ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนมัธยมศึกษาและโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2549 จำนวน 8 โรงเรียน มีนักเรียนจำนวน 7,014 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชายและนักเรียนหญิงที่เรียนรัฐสภาระพลศึกษา ช่วงชั้นที่ 3 ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนมัธยมศึกษาและโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2549 จำนวน 364 คน ได้จากการประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie; & Morgan) แต่ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้กลุ่มตัวอย่าง 420 คน แยกเป็นระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1, 2, 3 โดยใช้สัดส่วนที่เท่ากัน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 นักเรียนชาย 70 คน นักเรียนหญิง 70 คน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 นักเรียนชาย 70 คน นักเรียนหญิง 70 คน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 นักเรียนชาย 70 คน นักเรียนหญิง 70 คน วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศ และ นักเรียนช่วงชั้นที่ 3

1. เพศ จำแนกเป็น
 - 1.1 เพศชาย
 - 1.2 เพศหญิง
2. ระดับชั้น
 - 2.1 มัธยมศึกษาปีที่ 1
 - 2.2 มัธยมศึกษาปีที่ 2
 - 2.3 มัธยมศึกษาปีที่ 3

ตัวแปรตาม ได้แก่ ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรัฐสภาระพลศึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความพึงพอใจ หมายถึง คุณภาพ หรือระดับความพอใจ ซึ่งเป็นผลมาจากความสนใจ อารมณ์ ความรู้สึก และแรงจูงใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรัฐสภาระพลศึกษา
2. ความพึงพอใจของนักเรียน หมายถึง ระดับความพึงพอใจของนักเรียน

ในการเรียนรู้สาระพลศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ตามความสนใจ อารมณ์ ความรู้สึก และแรงจูงใจของนักเรียน

3. การเรียนพลศึกษา หมายถึง การศึกษาที่เกี่ยวกับวิชาที่ใช้กิจกรรมการออกกำลังกายเป็นสื่อ ซึ่งจุดมุ่งหมายของพลศึกษาเน้นการพัฒนาทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม

4. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง หลักสูตรแกนกลางของประเทศไทยที่มีโครงสร้างของหลักสูตร ที่สามารถยืดหยุ่นได้ กำหนดเป็นมาตรฐานการเรียนรู้ในภาพรวม 12 ปี ตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และแบ่งออกเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ

5. นักเรียนช่วงชั้นที่ 3 หมายถึง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

6. เขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี หมายถึง สถานที่ราชการของรัฐที่ให้ความรู้ทางวิชาการที่อยู่ในจังหวัดอุดรธานีซึ่งมีพื้นที่เขตบริการ ทั้งหมด 4 เขต

7. เขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ประกอบด้วย

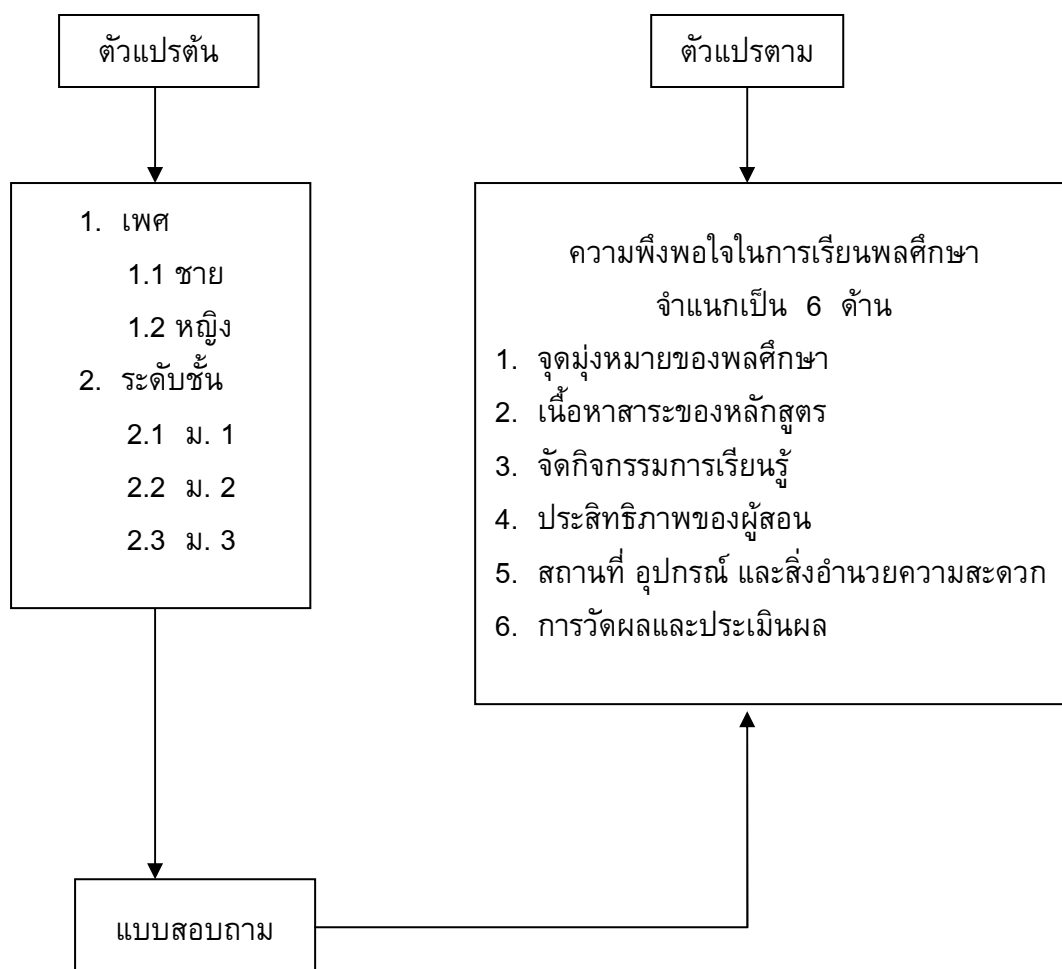
เขต 1 อำเภอเมือง อำเภอเพ็ญ อำเภอหนองวัวซอ อำเภอสร้างคอม

เขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 2 อำเภอกุมภวาปี อำเภอหนองแสง อำเภอวังสามหมอ อำเภอศรีธาตุ อำเภอวังสามหมอ

เขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 3 อำเภอบ้านดุง อำเภอหนองหาน อำเภอทุ่งฝน อำเภอไชยวาน อำเภอพิบูลย์รักษ์

เขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 4 อำเภอบ้านผือ อำเภอกุดจับ อำเภอน้ำโสม อำเภอนายูง

กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมติฐานในการวิจัย

1. ความพึงพอใจในการเรียนรู้สาระพลศึกษาของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ระหว่างนักเรียนชายและนักเรียนหญิง แตกต่างกัน
2. ระดับชั้นเรียนต่างกันมีความพึงพอใจในการเรียนรู้สาระพลศึกษา แตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัย เรื่อง ความพึงพอใจในการเรียนรู้สาระพลศึกษา ตามหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ในโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่ การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2549 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งนำเสนอตามลำดับต่อไปนี้

1. ความหมายของความพึงพอใจ
2. วิธีสร้างแรงจูงใจในพลศึกษา
3. ความหมายและความสำคัญของพลศึกษา
4. องค์ประกอบการสอน
5. ข้อคำนึงในการสอน
6. ความหมายและความสำคัญของหลักสูตร
7. คุณสมบัติครูพลศึกษา
8. สถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก
9. การวัดผลและประเมินผล
10. ทฤษฎีการนำหลักสูตรไปใช้
11. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 11.1 งานวิจัยในต่างประเทศ
 - 11.2 งานวิจัยในประเทศ

ความหมายของความพึงพอใจ

กิลเมอร์ (Gilmer. 1972 : 25 ; อ้างอิงจากประภา ตุลานนท์. 2540 : 23) อธิบายว่า ความพึงพอใจในการทำงาน หมายถึงผลของทัศนคติต่าง ๆ ของบุคคลที่มีต่อองค์ประกอบของงาน และมีส่วนสัมพันธ์กับลักษณะงาน สภาพแวดล้อมในการทำงาน ซึ่งความพอใจนั้น ได้แก่ ความรู้สึกที่มีความสำเร็จในผลงาน รู้ว่าได้รับยกย่อง และรู้สึกว่ามีโอกาสก้าวหน้าในการทำงาน

กู๊ด (Good. 1973 : 320 ; อ้างอิงจากประภา ตุลานนท์. 2540 : 23) ให้ความหมายของ ความพึงพอใจว่า หมายถึง คุณภาพหรือระดับความพอใจ ซึ่งเป็นผลจากความสนใจต่าง ๆ และ ทัศนคติของบุคคลต่อกิจกรรม

จากความหมายต่าง ๆ ข้างต้นสรุปได้ว่า ความพึงพอใจเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับอารมณ์ ความรู้สึก และทัศนคติของบุคคลอื่นเนื่องมาจากสิ่งเร้าและแรงจูงใจ ซึ่งจะปรากฏออกมาทาง พฤติกรรมและเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ของบุคคลซึ่ง สเตร์วีส และเซเลส

(Strauss ; & Sayless. 1960 : 119 – 121 ; อ้างอิงจาก ประภา ตุลานนท์. 2540 : 23) ได้กล่าวว่า เมื่อบุคคลมีความพึงพอใจในกิจกรรมใด บุคคลจะปฏิบัติภารกิจนั้นให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร ในการจัดการเรียนการสอนทำให้ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจในการเรียนจึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สรุปได้ว่านักศึกษาที่สติปัญญาเท่ากัน ถ้ามี แรงจูงใจในการเรียนต่างกัน จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน ซึ่งตรงกับความเห็นของฮิลล์ (Hill. n.d.; อ้างอิงจาก ประภา ตุลานนท์. 2540 : 23) ที่ว่าการเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพที่สุดเมื่อผู้เรียนได้รับการจูงใจ

กล่าวโดยสรุป แรงจูงใจเป็นหัวใจสำคัญของการเรียนรู้ เพราะมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้และการสอนสูงมาก ดังนั้นในการเรียนการสอน ผู้บริหารและครูสอนจะต้องพยายามสร้างสิ่งจูงใจให้เกิดขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจ มีความสนใจต่อการเรียนการสอน ทั้งนี้เพราะว่าการเรียนการสอนจะประสบความสำเร็จได้ก็เพราะผู้บริหารและครูสอนให้ความสำคัญ รวมทั้งเป็นความพยายามของผู้เรียนด้วยนั่นเอง

ทฤษฎีพื้นฐานเกี่ยวกับแรงจูงใจ

แรงจูงใจ หรือการจูงใจ (Motivation) หมายถึง สภาวะอินทรีย์ที่ถูกกระตุ้นหรือถูกผลักดัน ให้แสดงพฤติกรรม เพื่อไปยังจุดหมายปลายทางที่วางไว้ (สุณีย์ ชีรดากร. 2525 : 85; อ้างอิงจาก ประภา ตุลานนท์. 2540 : 24)

นักจิตวิทยาแบ่งการจูงใจเกี่ยวกับการศึกษาออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้ (สุณีย์ ชีรดากร. 2525 : 88-89 ; อ้างอิงจากประภา ตุลานนท์. 2540 : 24)

1. แรงจูงใจภายใน (Intrinsic Motivation) ได้แก่ การจูงใจที่เกิดจากความรู้สึกภายในของผู้เรียนเอง เช่น ความต้องการ ความสนใจ และทัศนคติที่ดีต่อวิชาที่เรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกกระตือรือร้น อยากรู้ อยากเห็น อยากเรียน เต็มใจและตั้งใจเรียนเพราะต้องการความรู้มีใช้เรียน เพราะหวังผลอย่างอื่น

2. แรงจูงใจภายนอก (Extrinsic Motivation) ได้แก่ การจูงใจที่เกิดจากสิ่งแวดล้อมภายนอกมาชักจูงหรือกระตุ้นให้เกิดการจูงใจภายในขึ้น เป็นต้นว่า วิธีสอน บุคลิกภาพของครูสอน และเทคนิคที่ครูใช้ในการสอน จะเป็นสิ่งจูงใจให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกอยากเรียนการกระทำที่เกิดจาก แรงจูงใจภายนอกไม่ได้เป็นการกระทำเพื่อความสำเร็จในสิ่งนั้นอย่างแท้จริง แต่เป็นการกระทำเพื่อสิ่งจูงใจอย่างอื่น เช่น การเรียนที่หวังผลคะแนน นอกเหนือไปจากการรับรู้

แต่เนื่องจากแรงจูงใจเกิดจากความต้องการผู้สอนจำเป็นต้องทราบถึงความรู้สึกนึกคิด ความต้องการพื้นฐานของผู้เรียน เช่น ความแข็งแรงของร่างกาย ความยากง่ายของชนิดกีฬา ครอบครัวยุคสมัย เพื่อกำหนดหาแนวทางสร้างสิ่งจูงใจตอบสนองได้อย่างเหมาะสม

ความต้องการพื้นฐานที่เป็นองค์ประกอบให้บุคคลเกิดความพึงพอใจ

มนุษย์ทุกคนล้วนมีความต้องการที่จะสนองความต้องการให้กับตนเองทั้งสิ้น แต่ความต้องการของมนุษย์นั้นมีมากมาย ซึ่งมาสโลว์ (Maslow. 1970 : 35-51) ที่ได้ลำดับชั้นความ

ต้องการของมนุษย์โดยเริ่มจากความต้องการพื้นฐานทางร่างกายไปถึงขั้นสูงสุด ได้จัดลำดับความต้องการของมนุษย์จากขั้นต่ำสุดไปสู่ขั้นสูงสุดเป็น 5 ขั้นดังนี้

1. ความต้องการทางด้านสรีรวิทยา (Physiological Needs) ได้แก่ ความต้องการอาหาร น้ำ และอากาศ ซึ่งถือเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับชีวิต ถ้ามนุษย์ไม่ได้รับการตอบสนองตอบในขั้นนี้จะไม่มีความต้องการในขั้นถัดไป

2. ความต้องการความปลอดภัย (Safety Needs) มนุษย์จะรู้สึกปลอดภัย เมื่อสิ่งเร้านั้นเป็นสิ่งที่รู้จักมักคุ้น และจะกลัวสิ่งที่แปลกไปจากเดิม

3. ความต้องการความรักและความเป็นเจ้าของ (Love; & Belonging Needs) คนทุกคนอยากได้รับความรักจากคนอื่น อยากเป็นเจ้าของ และในขณะเดียวกันอยากให้ตนเป็นที่รักและเป็นของใครสักคน บุคคลจะรู้สึกเหงาและว่าเหวและขาดความอบอุ่น ถ้ารู้สึกว่าไม่มีใครรักหรือไม่รู้จะรักใคร ความต้องการชนิดนี้คนที่ขาดมากก็ยิ่งต้องการมากเพื่อมาชดเชย

4. ความต้องการเห็นตนเองมีคุณค่า (Esteem Needs) เป็นความต้องการยอมรับจากผู้อื่น และต้องการความภาคภูมิใจในตนเองแต่ถ้าความต้องการนี้ไม่ได้รับการตอบสนองจะก่อให้เกิดความรู้สึกต่ำต้อย ไร้ค่าอ่อนแอ หดหู่ ไม่มีความหมายในสายตาของผู้อื่น

5. ความต้องการที่จะทำความเข้าใจตนเอง (Needs for Self – Actualization) เป็นความต้องการที่เข้าใจตนเองตรงตามสภาพที่ตนเองเป็นอยู่จริง ยอมรับในส่วนที่เป็นจุดอ่อนและจุดบกพร่องของตนเอง ต้องการที่จะเป็นคนชนิดที่เราเป็นไปได้ดีที่สุด ซึ่งเป็นพื้นฐานในการเลือกอาชีพให้เหมาะสมกับความต้องการของตนเอง ทำให้มีความสุข และทำงานได้ไม่เต็มตามความสามารถ

การศึกษาถึงความต้องการพื้นฐานดังกล่าวของบุคคลนับว่าเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ทำให้เข้าใจเหตุผลในการแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ของบุคคล และช่วยให้องค์กรเห็นแนวทางที่จะปรับปรุงเปลี่ยนแปลงความรู้สึก ความเข้าใจ และพฤติกรรมของบุคคลได้ในที่สุด

วิธีสร้างแรงจูงใจในพลศึกษา

วรศักดิ์ เพียรชอบ (2527 : 82-86) กล่าวว่า แรงจูงใจมีความสำคัญต่อการเรียนการสอนวิชาพลศึกษามากไม่น้อยกว่าการเรียนการสอนอย่างอื่น การที่ครูสามารถหาวิธีสร้างแรงจูงใจที่ดีได้นั้น นอกจากจะช่วยทำให้การเรียนการสอนของนักเรียนได้บรรลุถึงเป้าหมายปลายทางอย่างมีประสิทธิภาพแล้ว ยังเป็นปัจจัยสำคัญในการทำให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาพลศึกษาและสามารถนำวิชาพลศึกษาไปใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองในชีวิตประจำวันทั้งในระหว่างที่ศึกษาเล่าเรียนอยู่ในโรงเรียนและหลังจากออกจากโรงเรียนไปแล้วด้วยวิธีการสร้างแรงจูงใจในวิชาพลศึกษาอาจทำได้ดังต่อไปนี้

1. การสร้างความพอใจในการเรียนและการฝึก

เหตุผลที่สำคัญประการหนึ่งที่ทำให้นักเรียนมีความสนใจในการเรียนวิชาพลศึกษาก็คือ ความรู้สึกพอใจในการกระทำหรือการฝึกของตนเองในระหว่างที่เรียนวิชาพลศึกษานั้น ๆ ฉะนั้นในการเรียนแต่ละครั้ง ครูควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วม และมีโอกาสได้ทดลองความสามารถของตนเองในประสบการณ์ใหม่ ๆ ในช่วงโมงเรียนอย่างทั่วถึงกัน โดยปกติถ้านักเรียนมีความสนุกสนานและประสบความสำเร็จในการกระทำของตนเอง มักจะช่วยให้ นักเรียนความสนใจและต้องการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนั้น ๆ ต่อไปอีก แม้จะเป็นนอกเวลาเรียนก็ตาม ฉะนั้นครูผู้สอนควรเลือกวิธีการสอน กิจกรรม อุปกรณ์การสอนและสร้างบรรยากาศการเรียนการสอนให้นักเรียนทุกคนได้มีส่วนร่วมและทดลองในประสบการณ์ใหม่ ๆ อย่างทั่วถึงกัน ตัวอย่างเช่น มีการสอนวิธีเลี้ยงลูกบาสเกตบอล ครูควรมีลูกบาสเกตบอลให้นักเรียนได้ฝึกเลี้ยงลูกพร้อม ๆ กัน ทุกคนในเวลาเดียวกัน หรือถ้ามีลูกบาสเกตบอลไม่ครบทั่วทุกคน ก็ควรจะแบ่งนักเรียนออกเป็นหมู่เท่าจำนวนลูกบาสเกตบอลที่มีอยู่นั้น และให้แต่ละหมู่ผลัดเปลี่ยนกันเลี้ยงลูกหมุนเวียนกันไป โดยแต่ละคนไม่เลี้ยงลูกนานเกินไป เพื่อไม่ให้คนอื่นยืนรอในแถวนานเกินไปจะทำให้ นักเรียนเบื่อหน่าย หรือถ้าเป็นการสอนยิงประตู นักเรียนแต่ละคนก็ควรจะได้มีโอกาสยิงประตูลงห่วงด้วย เหล่านี้เป็นต้น

2. การจัดกิจกรรมให้เหมาะสม

การจัดกิจกรรมให้เหมาะสมเพื่อให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมตามความสามารถ หรือความต้องการของร่างกายและจิตใจ จะทำให้นักเรียนสนุกสนาน มีความพยายามและมีความสำเร็จยิ่งขึ้น เป็นการดึงดูดความสนใจของนักเรียนได้เป็นอย่างดีอีกวิธีหนึ่ง กิจกรรมบางอย่างถ้ายากเกินไป นักเรียนเห็นว่าเกินความสามารถของตนเองที่จะกระทำได้ จะเกิดความท้อถอยหรือเบื่อหน่ายในการเรียนขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าการเรียนการสอนที่มีทั้งนักเรียนชายและนักเรียนหญิงรวมอยู่ด้วยกันแล้ว ความแตกต่างของนักเรียนก็ยิ่งมากขึ้น ครูควรพึงระวังในความสามารถแตกต่างกันมากเป็นพิเศษ

3. วิธีการสอนที่มีประสิทธิภาพ

วิธีการสอนที่มีประสิทธิภาพเป็นหัวใจที่สำคัญยิ่งที่จะทำให้นักเรียนมีความตื่นตัว กระตือรือร้น และสนใจที่จะเรียน หรืออาจกล่าวอีกนัยหนึ่งว่า นักเรียนจะชอบเรียนหรือสนใจในการเรียนวิชาพลศึกษามากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับวิธีการสอนของครูว่ามีประสิทธิภาพเพียงใดวิธีการสอนที่ไม่มีประสิทธิภาพ นอกจากจะทำให้ นักเรียนไม่มีความสนใจในการเรียนแล้ว ยังจะทำให้เกิดปัญหาในการปกครองชั้นเรียนอีกด้วย ฉะนั้น ในการสอนวิชาพลศึกษาที่ดีนั้นครูควรกำหนดวัตถุประสงค์ให้ชัดเจน เพื่อ นักเรียนจะสามารถบรรลุวัตถุประสงค์นั้นได้ มีการเลือกวิธีการสอน การจัดชั้นการฝึก ตลอดจนอุปกรณ์การสอนและสถานที่ในการสอน ที่มีประสิทธิภาพและเพียงพอ เพื่อให้ทุกคนได้สามารถมีส่วนร่วม และได้เรียนและฝึกหัดทักษะด้วยความสนุกสนานอย่างทั่วถึงกันพร้อม ๆ กันโดยไม่เบื่อหน่าย และในขณะเดียวกันนักเรียนก็รู้สึกว่าคุณมีความสามารถฝึกหัดหรือเรียนสิ่งที่ครูกำหนดไว้ได้

4. การสร้างสภาพการณ์ที่

นักเรียนมักจะชอบการทำท่ายในต่าง ๆ สำหรับทางด้านพลศึกษา นักเรียนต้องการทำท่ายในความสามารถของตนเอง หรือทดลองความสามารถของตนเอง เช่น ทดสอบว่าตนมีความสามารถมากน้อยเพียงใด เมื่อเปรียบเทียบกับคนอื่น หรือมาตรฐานโดยทั่วไปจะสูงหรือต่ำ ใกล้เคียงกันอย่างไร โดยเฉพาะในกิจกรรมส่วนบุคคลง่าย ๆ ที่เกี่ยวกับการวัดกำลังความแข็งแรง ความทนทานของกล้ามเนื้อ ความอ่อนตัวของร่างกาย ด้วยการวิ่ง การกระโดด การดึงข้อ การลุก-นั่ง หรือความแม่นยำในการยิงประตู การส่งลูก การรับลูก การขว้างลูก การปา การทุ่ม เหล่านี้เป็นต้น และควรมีวิธีการที่จะช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของการทดสอบนั้น ๆ ซึ่งทำได้โดยเอาสถิติหรือรายละเอียดของสถิติความสามารถทางด้านต่าง ๆ ของนักเรียน หรือของนักเรียนทั้งโรงเรียน หรือของนักเรียนในบริเวณละแวกเดียวกัน ติดไว้กับฝาผนัง ให้เห็นโดยชัดเจน และการติดสถิติเหล่านี้ควรเป็นไปในลักษณะเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนได้มีความพยายามมากขึ้น และได้มีการเปรียบเทียบกับความสามารถของตนเอง และผลที่ได้ก็คือ เป็นการเพิ่มความสามารถของนักเรียนโดยไม่รู้ตัว

5. การจัดการแข่งขัน

เมื่อนักเรียนได้เรียนทักษะแต่ละครั้งแล้ว ควรจะให้นำทักษะที่ได้เรียนไปแล้วนั้นไปใช้แข่งขันในสภาพการณ์ของการแข่งขันอย่างแท้จริง ซึ่งอาจจะเป็นการแข่งขันที่ใช้ทักษะนั้นอย่างเดี่ยวในรูปของรีเลย์หรือการแข่งขันผสมทักษะอย่างอื่นในรูปของเกมการเล่น ตัวอย่างเช่น การเรียนทักษะเกี่ยวกับการส่งลูกและเลี้ยงลูก เมื่อนักเรียนได้รับทักษะการส่งลูก รับลูก และได้ฝึกหัดจนสามารถทำได้พอสมควรแล้ว ครูอาจจัดให้นักเรียนฝึกหัดเลี้ยงลูกและส่งลูกแข่งขันในรูปรีเลย์เป็นต้น

6. การจัดกิจกรรมที่มีความหมายต่อนักเรียน

กิจกรรมต่าง ๆ ที่นำมาสอนนักเรียน ควรมีความหมายต่อนักเรียนในแง่ที่ว่านักเรียนสามารถนำทักษะนั้นไปใช้นอกเวลาเรียน นอกห้องเรียน นอกโรงเรียนหรือในชีวิตประจำวันอย่างไร เช่น กิจกรรมบางอย่างเมื่อนักเรียนได้เรียนแล้ว ก็สามารถนำไปใช้เล่นหรือออกกำลังกายในเวลาว่างได้ เช่น ตะกร้อ แบดมินตัน เทนนิส วอลเลย์บอล หรือการออกกำลังกายเพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพของร่างกาย เช่น การวิ่งอยู่กับที่ การกระโดดเชือก การดันพื้น การดึงข้อ หรือทำกายบริหารต่าง ๆ กิจกรรมเหล่านี้ถ้าครูได้นำมาสอนและให้นักเรียนเห็นประโยชน์ของการนำไปใช้แล้ว จะทำให้นักเรียนเห็นประโยชน์และความสำคัญของกิจกรรม และนำกิจกรรมนั้นไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

7. การยกย่องในความสำเร็จ

การยกย่องในความสำเร็จถือเป็นประเพณีอย่างหนึ่งในสังคม คือถ้าผู้ใดมีความสามารถเป็นพิเศษแล้วจะมี เครื่องหมาย หรือสิ่งของที่เป็นสัญลักษณ์ของความสามารถหรือความสำเร็จนั้น ๆ ตัวอย่างเช่น อาจจะให้เป็นรางวัล ประกาศนียบัตร หรือประกาศชื่อให้เป็นที่ยอมรับอย่างใดก็ได้

การให้รางวัลนี้ควรเป็นการให้รางวัลเกี่ยวข้องกับกิจกรรมนั้น ๆ โดยตรงที่จะช่วยส่งเสริมให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมนั้น ๆ ต่อไปอีก

8. การจัดกิจกรรมพิเศษส่งท้าย

วิธีการสร้างแรงจูงใจของนักเรียนในการเรียนวิชาพลศึกษาอีกอย่างหนึ่งก็อาจจะทำได้โดยจัดกิจกรรมพิเศษ เพื่อให้ให้นักเรียนได้มีโอกาสมีส่วนร่วมและใช้ประสบการณ์ที่ได้เรียนมาแล้วทั้งหมดในการแข่งขันเป็นพิเศษในตอนเรียนจบหน่วยของการเรียนหนึ่ง ๆ การจัดเช่นนี้ก็วิธีหนึ่งที่จะช่วยกระตุ้นนักเรียนได้มีการฝึกซ้อมในกีฬาหรือทักษะนั้น ๆ เป็นประจำ ตัวอย่างเช่น การเรียนบาสเกตบอล ถ้านักเรียนได้ทราบว่าในตอนจบหรือสิ้นสุดการเรียนบาสเกตบอล ถ้านักเรียนได้ทราบว่าในตอนจบหรือสิ้นสุดการเรียนบาสเกตบอลแล้ว จะมีการแข่งขันบาสเกตบอลระหว่างหมู่ระหว่างสี่ ระหว่างห้องเรียน หรือระหว่างชั้นขึ้นไป ก็จะทำให้ให้นักเรียนมีจุดหมายปลายทางและมีความพยายามฝึกซ้อมสำหรับการแข่งขันนั้น ๆ ต่อไปอีก การจัดกิจกรรมพิเศษนี้อาจทำได้ 2 วิธี คือ การแข่งขันกับตนเองและการจัดแข่งขันกับผู้อื่น

8.1 การแข่งขันกับตนเอง คือ การจัดการแข่งขันกับความสามารถหรือคะแนนของตนเองตามหลักจิตวิทยา เป็นวิธีการที่ด้อยอย่างหนึ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับนักเรียนที่อยู่ในวัยเด็ก ซึ่งในชีวิตประจำวันก็มีการแข่งขันมากอยู่แล้ว ฉะนั้น ไม่ควรจะเน้นให้นักเรียนต้องมีความกดดันในการแข่งขันกับคนอื่นอีกมากเกินไป โดยเน้นให้มีการแข่งขันกับความสามารถหรือคะแนนของตนเอง เช่น แข่งขันกับตนเองในคะแนนของการดึงข้อ การกระโดดไกล การกระโดดสูง การลูก-หนัง การวิ่ง การขว้าง การปา หรืออื่น ๆ เป็นต้น

8.2 การแข่งขันกับผู้อื่น ถือเป็นลักษณะการเป็นอยู่ของชีวิตในสังคมเราอย่างหนึ่ง เช่น การแข่งขันในการทำงาน แข่งขันในการทำมาค้าขาย และแข่งขันเพื่อการเป็นอยู่ในสังคม อาจกล่าวได้ว่าการแข่งขันเหล่านี้เป็นรากฐานของวัฒนธรรมของสังคมที่เราอยู่ก็เป็นได้ทุกคนจึงไม่มีทางหลีกเลี่ยง วิธีที่จะจัดประสบการณ์ให้เราสามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพการแข่งขันนี้ได้โดยถูกต้องก็คือ การจัดการแข่งขันกีฬา และการแข่งขันกีฬาให้เหมาะสมกับสภาพทางด้านร่างกาย และจิตใจของนักเรียน จะเป็นการช่วยเพิ่มประสบการณ์การเรียนรู้และสามารถนำไปใช้กับชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดี การจัดการและดำเนินการแข่งขันกีฬาคควรให้เป็นตามหลักการและวิธีการเพื่อประโยชน์ของการแข่งขันกีฬาอย่างแท้จริงการจัดการแข่งขันกีฬาที่ดำเนินตามหลักการและวิธีการที่ถูกต้อง จะเป็นเครื่องจูงใจให้นักเรียนต้องการเล่นกีฬาลงจากโรงเรียนเล็กแล้วมากยิ่งขึ้น ครูผู้สอนควรจัดหาวิธีการจากการแข่งขันกีฬาเพื่อส่งเสริมและเป็นแรงจูงใจให้นักเรียนมีความสนใจในการเล่นกีฬามากยิ่งขึ้น จากการวิจัยสรุปได้ว่าการแข่งขันจะมีผลต่อนักเรียนดังนี้

- 1) การแข่งขันจะช่วยเพิ่มความพยายามมากยิ่งขึ้น แต่คุณภาพนั้นอาจจะเหมือนเดิมหรือลดลงก็ได้
- 2) การแข่งขันถ้าเป็นกันเองมากเท่าไร ก็จะได้ผลดีมากขึ้นเท่านั้นด้วย
- 3) การที่นักเรียนมีแรงจูงใจจากการแข่งขันมากน้อยเพียงใด ก็ขึ้นอยู่กับวิธีการที่นักเรียนได้คิดว่าโอกาสที่จะทำได้นั้นมากน้อยเพียงใด

4) เด็กโตต้องตอบสนองต่อการแข่งขันมากกว่าเด็กเล็กเด็กที่มีความสามารถปานกลางหรือต่ำกว่าระดับปานกลางมีความกระตือรือร้นต่อการแข่งขันมากกว่าเด็กที่มีความสามารถสูง

9. หลีกเลี่ยงการเน้นแรงจูงใจมากเกินไป

ถ้าครูพลศึกษาเน้นในเรื่องแรงจูงใจมากเกินไป อาจจะเป็นผลเสียต่อความสนใจของนักเรียนที่จะทำให้เด็กมีความสนใจต่อการร่วมกิจกรรมต่อไปอีกด้วยก็ได้ หลักสำคัญที่ควรทราบเพื่อหลีกเลี่ยงการเน้นแรงจูงใจมากเกินไปดังนี้

9.1 การเรียนรู้จะเพิ่มตามขนาดการเพิ่มของแรงจูงใจอยู่ในระดับหนึ่งเท่านั้น

9.2 การเรียนรู้ที่ได้ผลมากที่สุดจะเกิดขึ้นในขณะที่มีแรงจูงใจอยู่ในระดับปานกลาง

9.3 จุดสูงสุดในการเรียนรู้จะขึ้นอยู่กับสิ่งเหล่านั้น คือ

1) ความยากง่ายของสิ่งที่เรียน

2) ความสามารถของผู้เรียน

3) ระดับแรงจูงใจ

4) ความพร้อมของผู้เรียนที่จะได้รับการกระตุ้นจากแรงจูงใจนั้น

9.4 เมื่อนักเรียนมีความหวั่งกังวลหรือความเครียดจนเลยสูงสุด การเรียนรู้จะหยุดชะงัก

9.5 การเพิ่มจำนวนแรงจูงใจ จะเพิ่มความแตกต่างในระหว่างบุคคลในกลุ่ม

9.6 การสร้างแรงจูงใจให้อยู่ในระดับปานกลางจะมีผลให้มีประสิทธิภาพในการเรียนรู้สูงสุด

10. การหลีกเลี่ยงความผิดหวัง

เด็กแต่ละคนสนองตอบต่อความผิดหวังแตกต่างกัน บางคนสนองตอบต่อการผิดหวังและความล้มเหลวด้วยการก้าวร้าว หรือด้วยพฤติกรรมที่ไม่เป็นที่ยอมรับของสังคม หรือนักเรียนบางคนแยกตัวออกจากสังคม ซึ่งสิ่งเหล่านี้อาจสร้างปัญหาทางด้านพฤติกรรมในภายหลังทั้งสิ้น ฉะนั้นการจัดกิจกรรมพลศึกษาควรป้องกันความล้มเหลวนี้ให้มากที่สุด เช่น จัดกิจกรรมที่ให้นักเรียนได้มีโอกาสหรือสามารถทำได้สำเร็จทุกคนหรืออาจแบ่งนักเรียนออกเป็นหมู่ตามระดับความสามารถที่จะทำกิจกรรมบางอย่างสำเร็จได้ ครูควรให้ความช่วยเหลือทันที ทั้งในแง่การให้กำลังใจ การแก้ไขข้อบกพร่อง และการฝึกซ้อม เพื่อให้ประสบความสำเร็จเช่นเดียวกับคนอื่น ๆ

วาสนา คุณาภิสิทธิ์ (2539 : 78-80) กล่าวว่าครูที่ประสบความสำเร็จในการสอนคือครูที่สามารถจะนำหลักการจูงใจมาใช้เป็นประโยชน์ ดังนั้นปัญหาการสอนที่ว่าครูจะเตรียมบทเรียนและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของนักเรียนได้อย่างไรและจะใช้วิธีการสอนแบบใดนักเรียนจึงจะสนใจนั้นสามารถแก้ได้ด้วยการมีความเข้าใจและมีความสามารถใช้เทคนิคต่างๆ เพื่อให้นักเรียนตั้งใจเรียน ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนมีความสนใจและประสบความสำเร็จในที่สุด ในทางตรงกันข้ามความไม่เข้าใจนักเรียนจะก่อให้เกิดความเครียด ปัญหาเกี่ยวกับระเบียบวินัย ความเบื่อหน่าย และการเรียนไม่มีประสิทธิภาพ วิธีจูงใจควรมีดังนี้

1. ให้นักเรียนรู้ผลความก้าวหน้าของตนเองอย่างสม่ำเสมอและรวดเร็ว การได้รู้ผลความก้าวหน้ามีความจำเป็นมาก เพราะนอกจากจะทำให้เด็กเกิดความรู้สึกว่าตนเองใกล้

จุดมุ่งหมายปลายทางเข้าไปแล้ว ยังช่วยให้นักเรียนแก้ไขสิ่งบกพร่องได้ทันเวลาด้วย ครูอาจแสดงผลความก้าวหน้าของนักเรียนแต่ละคนด้วยกราฟ แผนภูมิ คะแนนดิบ

2. การให้รางวัล รางวัลเป็นสิ่งที่สามารถตอบสนองความต้องการของนักเรียนได้ รางวัลอาจเป็นวัตถุ สิ่งของ หรืออาจจะเป็นคำชมเชยยกย่องก็ได้ การให้รางวัลเป็นวัตถุเป็นการช่วยรักษาระดับการเรียนรู้ หรืองานให้คงที่หรือสูงขึ้น และเมื่อถึงเป้าหมายแล้วรางวัลเหล่านี้ก็จะหมดลงเพราะถ้านักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนหรือต่อครูแล้ว การให้รางวัลด้วยสิ่งของก็ไม่จำเป็น รางวัลที่เป็นวัตถุเช่น คะแนน เกรด เชื้อ โล่ ฯลฯ เหล่านี้ที่จริงควรเรียกว่าสิ่งล่อใจ (incentive) จะเหมาะสมกว่า เพราะรางวัลหรือสิ่งล่อใจถ้าให้มากเกินไปก็จะกลายเป็นการเรียนเพื่อรางวัลไม่ใช่การเรียนด้วยใจรัก

3. การทำโทษ เป็นแรงจูงใจภายนอก การทำโทษและการทำให้นักเรียนกลัวว่าจะได้รับโทษยังใช้อยู่ในโรงเรียนทั่วไป แต่ไม่ได้ผลดีนัก เพราะความกลัว วิตกกังวล และความต้องการหนีความเจ็บปวด จะทำให้นักเรียนเกิดความเครียดในใจและมีการตอบสนองที่แตกต่างกันหรือไม่สามารถคาดการณ์ได้ แม้ว่าบางครั้งการทำโทษจะมีประโยชน์อยู่บ้าง แต่มักไม่มีผลที่พึงประสงค์ตามมา คือ นักเรียนไม่ชอบและก้าวร้าวครู ก่อความรุนแรง และต่อต้านมากขึ้น

4. การสร้างเสริมให้เกิดความต้องการจะเรียน บรูเมอร์ (Brumer) กล่าวว่ารางวัลของการเรียนคือการเข้าใจเนื้อหาตนเอง ครูควรใช้วิธีการที่ดีที่สุดที่จะให้นักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจและนำไปใช้ได้ และสร้างแรงจูงใจให้เกิดในตัวนักเรียนด้วย คือ ถ้านักเรียนมีความรู้ความเข้าใจได้ปฏิบัติงานจริง มีทักษะจริงแล้วนักเรียนจะเห็นคุณค่าของการเรียนรู้ ทำให้เขาอยากที่จะเรียนต่อไป การที่นักเรียนเห็นคุณค่าและประโยชน์ที่เกิดแก่ตนเองจะทำให้เกิดพลังในตัวขึ้นมา ครูควรเลือกใช้กิจกรรม วิธีสอน อุปกรณ์ สถานที่ ฯลฯ ให้มีความหมายต่อนักเรียน รวมทั้งวิธีการสอนและการวัดผลด้วย เช่น ใช้ข้อสอบที่ทำให้นักเรียน

5. การใช้แรงเสริมอย่างตรงเป้าหมาย การสอนทักษะใดก็ตามถ้ามีการให้รางวัล ประกอบการสอนและการเรียนไปด้วยแล้วทักษะนั้นๆ จะเกิดขึ้นในตัวนักเรียนได้ เช่น การตั้งเกณฑ์การฝึกยิงประตูบาสเกตบอลไว้ว่า ถ้ายิงได้ 8 ใน 10 ลูกจะได้รางวัลเป็นอะไรตอบแทน เช่น คะแนนเพิ่มขึ้น

เดิมศักดิ์ คทวณิช (2546 : 149) กล่าวว่า นักจิตวิทยาส่วนใหญ่ได้ให้คำจำกัดความของคำว่าแรงจูงใจไว้คล้ายคลึงกัน ซึ่งสรุปได้ว่า แรงจูงใจ (motivation) หมายถึง กระบวนการของการใช้ปัจจัยทั้งหลายที่จะทำให้บุคคลเกิดความต้องการเพื่อสร้างแรงขับและแรงจูงใจไปกระตุ้นร่างกายให้แสดงพฤติกรรมตามจุดมุ่งหมายที่ได้วางไว้ โดยปัจจัยดังกล่าวนั้นอาจจะเป็นสิ่งเร้าภายนอกกับสิ่งเร้าภายในหรือทั้งสองประการก็ได้

ความหมายและความสำคัญของพลศึกษา

นักวิชาการและผู้เกี่ยวข้องกับวิชาพลศึกษาได้ให้ความหมายและความสำคัญของวิชาพลศึกษาไว้ดังนี้

กู๊ด (Good. 1959 : 368) ให้ความหมายพลศึกษาว่า หมายถึง โครงการเรียนการสอน และการเข้าร่วมกิจกรรมประเภทต้องใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่ๆ ทั้งหลาย ซึ่งจัดไว้เพื่อที่จะส่งเสริม พัฒนาการของร่างกาย ทักษะการเคลื่อนไหวทางกลไก เจตคติต่างๆ และนิสัยแห่งความประพฤติ อันดีงามที่พึงประสงค์ทั้งหลาย

บุชเชอร์ (Bucher. 1960 : 31) ให้ความหมายว่า พลศึกษาเป็นการศึกษาแขนงหนึ่งใน กระบวนการศึกษาทั้งหมด ซึ่งมีจุดมุ่งหมายที่จะทำให้เกิดการพัฒนาการทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม เพื่อให้ผู้เรียนเป็นพลเมืองดี โดยใช้กิจกรรมต่างๆ ที่เลือกเฟ้นแล้ว เป็นสื่อให้ บรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้ข้างต้น

คาเมล และโรซาลิน (Camille; & Rosalind. 1963 : 54) ให้ความหมายว่า พลศึกษา เป็นโปรแกรมหนึ่งในโรงเรียน ซึ่งเป็นการศึกษาด้านศิลปะและวิทยาศาสตร์ในการเคลื่อนไหวของ มนุษย์ ซึ่งจำเป็นในการดำรงชีวิตสำหรับโลกปัจจุบัน หรือการพัฒนาการเคลื่อนไหว และ พฤติกรรมของมนุษย์ โดยใช้กิจกรรมการเคลื่อนไหวเป็นสื่อและการทำเหล่านั้นจะมีข้อกำหนด เป็นกฎเกณฑ์แสดงออกอย่างชัดเจน หรือแสดงโดยใช้หลักความจริงตามธรรมชาติ

จรวาย แก่นวงษ์คำ (2523 : 5) ให้ความหมายของพลศึกษาไว้ว่า พลศึกษาเป็นการ ฝึกฝนร่างกายให้มีสมรรถภาพดีขึ้น โดยใช้กิจกรรมบางอย่างเป็นเครื่องมือประกอบการพลศึกษา ช่วยส่งเสริมให้ร่างกายเจริญงอกงาม เติบโต แข็งแรง ว่องไว ช่วยส่งเสริม อบรมจิตใจให้เป็นผู้มี ระเบียบวินัยหนักแน่น อดทน รู้แพ้รู้ชนะ มีจิตใจสูง สร้างสรรค์สามัคคี และมีน้ำใจเป็นนักกีฬา

วรศักดิ์ เพียรชอบ (2523 : 1) ให้ความหมายของพลศึกษาไว้ว่า พลศึกษาเป็นการศึกษา ที่มีบทบาทสำคัญอย่างหนึ่งในหลักสูตรของโรงเรียน มีจุดมุ่งหมายที่จะช่วยส่งเสริมให้นักเรียนได้มี พัฒนาการทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคม สามารถใช้ชีวิตในสังคมปัจจุบันได้อย่างดีและมี ประสิทธิภาพ

พงษ์ศักดิ์ พลพงษ์ (2527 : 37) ให้ความหมายของพลศึกษาไว้ว่า พลศึกษาเป็น การศึกษาแขนงหนึ่งของการศึกษาต่างๆ แขนงซึ่งนำเอากิจกรรมทางพลศึกษาที่เลือกสรรแล้วเป็น องค์ประกอบในการสร้างให้คนมีคุณค่าทำให้คนเจริญ ทำให้คนงอกงาม ช่วยส่งเสริมให้มี พฤติกรรมเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น

จรวาย แก่นวงษ์คำ (2529 : 17) ให้ความหมายของพลศึกษาไว้ว่า พลศึกษาเป็น กระบวนการด้านการศึกษาอย่างหนึ่งที่จะช่วยส่งเสริมให้นักเรียนได้มีการเจริญงอกงามและมีการ พัฒนา ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม โดยอาศัยกิจกรรมพลศึกษาที่เลือกเฟ้น แล้วเป็นสื่อกลางของการเรียนรู้ พลศึกษาเป็นการศึกษาที่ใช้กิจกรรมการออกกำลังกายหรือการเล่น กีฬาเป็นสื่อของการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาอย่างสมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย

อารมณ์ สังคม และสติปัญญา สามารถมีชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ในปัจจุบันผู้บริหาร การศึกษามองเห็นความสำคัญของวิชาพลศึกษามากขึ้น โดยได้พยายามปรับปรุงกระบวนการเรียน การสอนหลักสูตร เนื้อหาวิชา และตัวครูผู้สอน ให้เหมาะสมอยู่ตลอดเวลา แต่ยังพบปัญหาด้าน อื่นๆ ที่เป็นอุปสรรคต่อความสำเร็จในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา

สรุปได้ว่า พลศึกษาเป็นการศึกษาในแขนงหนึ่งที่ใช้กิจกรรมการออกกำลังกายหรือการ เล่นกีฬาเป็นสื่อ ซึ่งกิจกรรมต่างๆ เหล่านี้ได้รับการเลือกสรรแล้วว่าสามารถพัฒนาให้ผู้เรียนเกิด การพัฒนาทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา

แนวคิดเกี่ยวกับการสอนพลศึกษา

ความหมายของการสอน

มีผู้ให้ความหมายของการสอนไว้อีก เช่น อัจฉรา ประไพตระกูล (วาสนา คุณาภิสิทธิ์. 2539 : 16 ; อ้างอิงจาก อัจฉรา ประไพตระกูล. 2521) ให้ความหมายของการสอนว่า การสอนคือ การถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ให้ผู้เรียน หรือการสอนคือการพัฒนาบุคคลให้มีความเจริญ งอกงามขึ้นเพื่อให้เป็นบุคคลที่มีความสมบูรณ์ผาสุก เป็นกำลังของประเทศชาติและสังคมนั้นๆ ต่อไป

ดอทรี และลิวอิส (วาสนา คุณาภิสิทธิ์. 2539 : 16 ; อ้างอิงจาก Daughtry; & Lewis. 1979) ให้ความหมายของการสอนว่า การสอนเป็นศิลป์ที่มีรากฐานมาจากวิทยาศาสตร์ (An Art Based in Science) การสอนประกอบด้วย การวางแผน การจำแนกผลพลอยได้ทางพฤติกรรม การประเมินวิธีการสอน และการอธิบายถึงกระบวนการและผลลัพธ์ที่จะได้มาจากการสอน ส่วนเป้าหมายของการสอนก็คือการทำให้นักเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ ต้องการด้วยการมีประสบการณ์ทางการศึกษา ถ้าการสอนเป็นประสบการณ์ร่วม (สุดยอด) สำหรับ ผู้เรียนแล้วก็หมายถึงว่าการสอนต้องทำให้ผู้เรียนเปลี่ยนแปลง จิตใจ อารมณ์ ร่างกายและสังคม การสอนจึงเป็นลักษณะเฉพาะของครูแต่ละคน และเหนือสิ่งอื่นใดการสอนจะต้องเป็นไปด้วยความมี อิสระ เป็นความจริง และเป็นประสบการณ์ร่วม ในการสอนครูต้องใช้ทั้งความรู้เทคนิคทาง การศึกษา อุปกรณ์ เทคโนโลยี และสถานที่ นอกจากนั้น ครูจะต้องมีสติสัมปชัญญะ และถ้า พฤติกรรมของนักเรียนได้มาจากการเลียนแบบพฤติกรรมของครู ครูก็ต้องระมัดระวังในเรื่องของ บุคลิกภาพของตนเองด้วย ความคิดรวบยอดทางบวกของครูและบุคลิกภาพที่เป็นมิตรเป็นปัจจัย ที่ก่อให้เกิดผู้เรียนเกิดความไว้วางใจ ความอบอุ่น ความเป็นอิสระ และความซาบซึ้งในประสบการณ์ที่ เป็นประโยชน์ต่อการเรียน สมฤทธิ์ผลในการสอนของครูจึงประกอบด้วย การประเมินผลพื้นฐาน ทางวิทยาศาสตร์ หรือกลไก หรือเทคนิคการสอน ขณะเดียวกันก็ต้องประเมินผลด้านศิลป์ด้วย นั่นคือการประเมินผลด้านเจตคติ (Affective) และคุณสมบัติของความเป็นมนุษย์ (Human Capabilities) ของครู

การสอนจึงเป็นกิจกรรมหลายประเภทที่ครูและนักเรียนได้ปฏิบัติร่วมกัน เพราะนอกจากการสอนจะหมายถึงการให้ความรู้ ข้อมูล ข้อเท็จจริง และประสบการณ์ต่างๆ แล้ว การสอนยังเป็นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและความรู้ระหว่างครูกับนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องของวิชาการหรือเนื้อหาความรู้ ความประพฤติ ความรู้สึกนึกคิด ทักษะคติ ความเชื่อและค่านิยมต่างๆ กิจกรรมในกระบวนการของการสอนจึงควรมีหลายๆ รูปแบบ เช่น การตั้งคำถาม การช่วยกันแก้ปัญหา การให้คำแนะนำ การช่วยเหลือ การให้กำลังใจ การให้ความรักและความเอาใจใส่ การให้งาน การให้การบ้าน และการให้ทดลอง เป็นต้น

กระบวนการของการสอนประกอบด้วยการตั้งจุดมุ่งหมาย การกำหนดเนื้อหา การกำหนดวิธีสอน และสื่อการเรียนการสอน และท้ายสุดคือการประเมินผล ดังนั้นการจัดกระบวนการของการสอนจึงเป็นการตอบคำถามต่อไปนี้ให้แก่ผู้สอน คือ

1. เราจะพาผู้เรียนไปไหน (Objective = O) หมายถึงจุดมุ่งหมายของการสอน
2. เราจะพาผู้เรียนไปถึงจุดมุ่งหมายด้วยวิธีใด (Learning Experience = L) หมายถึงการกำหนดเนื้อหา และการเลือกเทคนิควิธีการที่ทำให้นักเรียนได้มีความรู้ตามเนื้อหาให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ ตลอดจนการใช้วัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอนด้วย
3. เราจะทราบได้อย่างไรว่าผู้เรียนถึงแล้ว (Evaluation = E) เป็นการวัดหรือการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนว่ามีการเรียนรู้หรือมีความรู้ความสามารถตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้หรือไม่ และทำให้ครูได้รู้ถึงข้อดีข้อเสียของกระบวนการของการสอนที่ตนใช้ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงการสอนให้ดีขึ้นต่อไป กระบวนการของการสอนจึงอาจเรียกย่อๆ เพื่อความสะดวกในการจำว่า OLE

ความสำคัญของการสอน

วาสนา คุณาภภิสิทธิ์ (2539 : 18-19) กล่าวว่า “การสอน” ก็จะต้องมีสิ่งควบคู่กันคือ “การเรียนรู้” หรืออาจกล่าวว่าการสอนเป็นการให้โดยครู ส่วนการเรียนรู้เป็นการรับโดยนักเรียน บุคคลที่จะเป็นครูที่ดีจะต้องยอมรับบทบาทต่างๆ มากมาย ทั้งบทบาทในโรงเรียนและบทบาทในชุมชนหรือในสังคม ทั้งนี้เพื่อให้นักเรียนเกิดเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ถูกต้องเหมาะสมตามความต้องการของสังคม ซึ่งนับเป็นเป้าหมายสูงสุดของการจัดการศึกษาให้แก่พลเมืองของประเทศ ครูจะต้องสอนให้นักเรียนรู้จักคิดเป็น ทำเป็น รู้จักแก้ปัญหา รักการทำงานและสนใจที่จะมีส่วนร่วมในภารกิจของส่วนรวมตามวิถีทางของระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข มีความยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ มีระเบียบวินัย มีวัฒนธรรมและศีลธรรม รู้จักใช้สิทธิและหน้าที่ภายในขอบเขตแห่งกฎหมาย เพื่อให้สามารถดำรงชีพได้ด้วยความมั่นใจในความรู้ความสามารถของตน ตามนโยบายของแผนการศึกษาแห่งชาติ ครูจึงมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของนักเรียนมาก และการเรียนรู้นั้นก็ไม่ใช่แค่การเรียนรู้ทางวิชาการเพียงอย่างเดียว แต่หมายรวมถึง ค่านิยม ทักษะคติ และทักษะต่างๆ ด้วย

กระบวนการสอนของครูเป็นองค์ประกอบที่สำคัญต่อประสิทธิภาพของการจัดการศึกษาของประเทศ การจัดการศึกษาให้แก่พลเมืองของประเทศใดๆ จะจัดทำในรูปของหลักสูตรระดับต่างๆ หลักสูตรจึงเป็นโครงร่างหรือแผนงานสำหรับการปฏิบัติทางการศึกษาเพื่อพัฒนาพลเมืองให้บรรลุเป้าหมายของแผนการศึกษาแห่งชาติ หรือปณิธานทางการศึกษาต่อไป

องค์ประกอบของหลักสูตรที่สำคัญมี 4 ประการ คือ 1) จุดมุ่งหมาย (Objective) 2) เนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอน (Content) 3) การนำหลักสูตรไปใช้ (Curriculum Implementation) และ 4) การประเมินผลหลักสูตร (Evaluation) จากองค์ประกอบข้างต้น จึงอาจกล่าวได้ว่า หลักสูตรจะขาดการนำไปใช้ไม่ได้โดยเด็ดขาด เพราะการนำหลักสูตรไปใช้ คือ กระบวนการเรียนการสอน วิธีสอน เทคนิคการสอนในโรงเรียน ด้วยเหตุนี้ เดวี่ (Dewey) จึงกล่าวว่า การเรียนรู้เป็นกระบวนการของการปฏิบัติโดยตรง ผู้เรียนจะต้องพยายามเพิ่มพูนความรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง เพราะมนุษย์ถูกสร้างขึ้นมาให้เป็นผู้มีความกระตือรือร้น และต้องการที่จะแก้ปัญหาต่างๆ ด้วยตนเองอยู่แล้ว การศึกษาในโรงเรียนควรจะเกี่ยวข้องกับลักษณะความเป็นไปของสังคม หรือการเปลี่ยนแปลงของสังคมเป็นบรรทัดฐาน ดังนั้นการสอนในห้องเรียนจึงควรเน้นเรื่องการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาจนกระทั่งถึงขีดความสามารถในการแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ของผู้เรียนบรรลุเป้าหมายสำคัญตามที่สังคมต้องการได้

สรุปได้ว่า หลักสูตรเป็นตัวกำหนดหรือเป็นตัวบท แต่การสอนเป็นการนำเอาหลักสูตรไปใช้ หลักสูตรจะเกิดผลสัมฤทธิ์ตามจุดมุ่งหมายได้มากน้อยเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพในการสอนของครูเป็นส่วนใหญ่ ในขณะเดียวกันการสอนก็ต้องใช้หลักสูตรเป็นแนวทาง เพราะถ้าไม่มีหลักสูตรครูก็ไม่ทราบว่าจะสอนอะไร สอนอย่างไรให้เป็นระบบระเบียบและถูกทิศทาง หรือเป้าหมาย การสอนกับหลักสูตรจึงเป็นของคู่กัน ต้องพึ่งพาอาศัยกันอย่างแยกไม่ออก

การสอนพลศึกษาเป็นการนำความรู้และประสบการณ์ทั้งหมดที่มีอยู่ ตั้งแต่วิชาพื้นฐานต่างๆ เช่น สรีรวิทยา กายวิภาคศาสตร์ จิตวิทยา สังคมวิทยา วิชาชีพทางพลศึกษาต่างๆ ประวัติ พลศึกษา ปรัชญา การจัดและบริหารพลศึกษา การวัดและประเมินผล ทักษะกีฬาต่างๆ มาผสมผสานหลอมรวมและทำให้สัมพันธ์กัน มีการวิเคราะห์และสังเคราะห์ความรู้จากวิชาต่างๆ ทุกสาขาวิชา ทั้งนี้ เพื่อนำมาประยุกต์ในการสอนและการจัดดำเนินการโปรแกรมพลศึกษาต่างๆ ให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด ฉะนั้นผู้เรียนจะได้รับประโยชน์มากที่สุดโดยการเรียนรู้ถึงความหมายของ กิจกรรมพลศึกษา จุดมุ่งหมาย การเลือกเนื้อหา กิจกรรมให้เหมาะสมกับเด็กแต่ละระดับวิธีสอนแบบต่างๆ กระบวนการสอนพลศึกษา การจัดและดำเนินการในชั้นเรียน และการวัดผลในวิชาพลศึกษาอย่างลึกซึ้ง

องค์ประกอบการสอน

วาสนา คุณาภสิทธิ์ (2539 : 143) กล่าวถึงองค์ประกอบของการสอนว่ามีดังนี้

1. ชนิดของการสอนมี 3 แบบ คือ

1.1 การสอนเรื่องต่างๆ ที่เป็นความจริง หรือสอนให้นักเรียนเกิดค่านิยมที่ถูกต้อง

1.2 การสอนให้นักเรียนรู้จักการนำเอาไปใช้ในลักษณะที่อาจจะเป็นไปได้

1.3 การสอนเทคนิคทางพฤติกรรมต่างๆ และส่วนประกอบของการพัฒนาทักษะ

การเคลื่อนไหวในกีฬาต่างๆ ให้นักเรียน เมื่อพิจารณาชนิดของการสอนแบบต่างๆ แล้วจะเห็นว่า การสอนเป็นเรื่องของวิทยาศาสตร์มากกว่าศิลป์ ฉะนั้นจึงต้องมีการพัฒนาการสอนในลักษณะ วิทยาศาสตร์

2. ทักษะและรูปแบบการสอนในเรื่องของการสอนจะมีส่วนเกี่ยวข้องกับทักษะการสอน และรูปแบบของการสอนหรือแบบการสอน ทักษะการสอนหมายถึงระดับของความสามารถที่ครูจะ แสดงออกถึงศิลป์ในการสอน

บทบาทต่างๆ ในสังคม ครูพลศึกษาอาจมีบทบาทในสถานที่อื่น ๆ อีกเช่น ในสถาน กักกัน วัด โรงพยาบาล โรงงานอุตสาหกรรม องค์กรต่าง ๆ ชมรมกีฬา ลูกเสือเนตรนารี เทศบาล โดยปฏิบัติให้เป็นตามจุดมุ่งหมายของวิชาพลศึกษา แต่มีการปฏิบัติต่างจากที่ใช้ในโรงเรียน

สรุปได้ว่า การเรียนการสอนพลศึกษา คือการที่ครูควรได้จัดสถานการณ์หรือประสบการณ์ ด้วยวิธีการต่างโดยอาศัยรูปแบบกิจกรรมกีฬา หรือการออกกำลังกายเป็นสื่อกลางในการเรียนรู้และ นักเรียนได้รับประสบการณ์จากสถานการณ์โดยใช้กิจกรรมกีฬาหรือการออกกำลังกายเพื่อส่งเสริม ให้เกิดความเจริญงอกงามทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์สังคมและสติปัญญา

การสอนพลศึกษา เพื่อให้ นักเรียนสามารถเรียนรู้วิชาพลศึกษาได้ผลดีนั้น ต้องอาศัย ปัจจัยหลายประการด้วยกัน ซึ่งได้แก่ ผู้สอน ผู้เรียน วิธีการดำเนินการ หลักสูตรและกิจกรรม ทางพลศึกษา การวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน อุปกรณ์ วัสดุ และสิ่งอำนวยความสะดวก ดังนั้นถ้าต้องการที่จะทำให้การเรียนการสอนประสบผลสำเร็จ เราจึงต้องสร้างสภาพการณ์ หรือบรรยากาศการเรียนการสอนที่เหมาะสม

ข้อคำนึงในการสอน

ดนัย ไชยโยธา (2534 : 6) ที่ได้กล่าวไว้ว่ากิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการที่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียน โดยมีวัตถุประสงค์ทางการศึกษาการสร้าง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนเกิดขึ้นและมีผลในทางที่ทำให้ผู้เรียนมีการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมตามจุดประสงค์ทางการศึกษาที่กำหนดนั้น และการเรียนพลศึกษาจะช่วยให้ร่างกาย เจริญเติบโตและมีไหวพริบดีจิตใจอบอุ่นอารมณ์ มีความสามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี ทำให้มี สุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดีขึ้น ทางด้านอารมณ์ ผู้ที่มีส่วนในกิจกรรมพลศึกษาจะรู้จักควบคุม อารมณ์ มีความอดกลั้นในสิ่งที่ไม่พอใจ เป็นผู้มีอารมณ์แจ่มใสอยู่เสมอ ช่วยลดความตึงเครียด

ของสภาพจิตใจลงได้มากทางด้านสังคม พลศึกษาส่งเสริมให้ผู้เรียนหรือผู้เข้าร่วมกิจกรรมอยู่ในระเบียบวินัย รู้จักเคารพกติกาอันเป็นพื้นฐานสำคัญของการอยู่ร่วมกันในสังคม มีความเสียสละ มีน้ำใจนักกีฬา มีความสามัคคีในหมู่คณะ ส่งเสริมให้รู้จักการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี

วาสนา คุณาภสิทธิ์ (2539 : 151-152) กล่าวว่า วิธีสอนที่ดีมีมากมายหลายแบบ แต่สิ่งที่ควรคำนึงถึง คือ

1. ไม่มีวิธีสอนใดที่จะนำไปใช้ให้เกิดสัมฤทธิ์ผลได้อย่างมั่นใจ ทั้งนี้ เพราะสภาพการณ์ การเรียนการสอนแตกต่างกัน
2. วิธีสอนที่ดีที่สุดคือวิธีสอนที่ทำให้งานสำเร็จลุล่วงไปด้วยดีและสอดคล้องกับความต้องการของในสังคม เพราะ ประสบการณ์ชีวิตทั้งมวลคือการศึกษา (All Life Experiences Are Educational) หรือการศึกษาเพื่อชีวิต (Education for Life) ดังนั้นชีวิตในโรงเรียนจึงไม่ได้ให้ประสบการณ์การเรียนรู้อย่างเดียว
3. สิ่งที่คุณครูทุกคนต้องยึดถือประสบการณ์ที่มีครูมีส่วนร่วมร่วมกับนักเรียน และต้องเป็นประสบการณ์ทางบวกเท่านั้นจึงจะช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีสุขภาพดีขึ้น มีความสุขมากขึ้นและมีประโยชน์สำหรับนักเรียนแต่ละคนและทุก ๆ ในชั้น
4. ครูแต่ละคนจะต้องค้นหาวิธีสอนที่ดีที่สุดของตนเองด้วยตนเอง ซึ่งก็ขึ้นอยู่กับว่าวิธีสอนที่คุณครูใช้นั้นได้ผลตามจุดมุ่งหมายหรือความต้องการของคุณครูมากน้อยเพียงใด ครูมีความสามารถมากน้อยแค่ไหน นักเรียนมีความสนใจและมีความต้องการเพียงใด ลักษณะของนักเรียนทั้งชั้นเป็นอย่างไร สิ่งแวดล้อมเป็นอย่างไร เป็นต้น วิธีการสอนที่คุณครูเลือกใช้จะได้ผลดีก็ต่อเมื่อมีเทคนิค และวิธีการสัมพันธ์กับสภาพการณ์ต่าง ๆ ได้ดี ฉะนั้น ครูจึงควรเรียนรู้วิธีสอนต่าง ๆ เท่า ๆ กับนักเรียนที่รู้วิธีการเรียน ด้วยประสบการณ์ของการลองผิดลองถูก ครูและนักเรียนแต่ละคนจะต้องพัฒนารูปแบบการสอนและการเรียนของตนเองอยู่เสมอ
5. ครูที่ดีจะต้องทำการสอนให้ได้ผลดีตามความต้องการให้เร็วที่สุด และไม่มีวิธีสอนแบบหนึ่งแบบใดหรือแบบเดียวที่เหมาะสมมากที่สุดต่อการเรียนทุกชนิด เพราะชนิดการเรียนรู้มีมากมายและแต่ละชนิดก็ต้องการสอนที่แตกต่างกันทั้งสิ้น
6. ในการเรียนการสอนครูไม่สามารถแยกแยะการเรียนรู้ทักษะออกมาจากพัฒนาการด้านทัศนคติหรือการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอื่น ๆ ได้ทุกครั้งไป
7. การเรียนรู้ของนักเรียนเป็นผลมาจากการเรียนรู้หลาย ๆ แบบครูจึงควรใช้วิธีสอนหลาย ๆ แบบ
8. การแสดงออกของครู การกระตุ้นนักเรียน การให้ความสนใจนักเรียน และความซื่อสัตย์ยุติธรรมต่อนักเรียน เป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องใช้ประกอบกับความสามารถในการกระทำการสอนให้ได้ตามจุดมุ่งหมาย
9. วิธีการสอนที่ดีมีพื้นฐานมาจากหลักการที่ถูกต้องและไม่ได้เกิดจากประสบการณ์ที่ได้รับจากสถาบันวิชาชีพครูเพียงอย่างเดียว ครูจึงต้องค้นหาเทคนิคการสอนที่ดีขึ้นมาใช้ด้วยตนเองอยู่เสมอ และนักเรียนก็ไม่นิยมเรียนกับครูที่ใช้วิธีการสอนซ้ำ ๆ กัน

เทวัญ ถนอมพันธ์ (2545 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่องความคิดเห็นต่อการเรียนการสอนวิชา พลศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในจังหวัดศรีสะเกษ พบว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีความคิดเห็นต่อการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผลวิชาพลศึกษาอยู่ในระดับมาก

ความหมายและความสำคัญของหลักสูตร

กมล สุตประเสริฐ (ประพิมพ์พรรณ โชคสุวัฒนสกุล ; และคณะ. 2534 : 10; อ้างอิงจาก กมล สุตประเสริฐ. 2516 : 10) กล่าวว่าหลักสูตรหมายถึง กิจกรรมและประสบการณ์ ทั้งหลายที่จัดให้มีกับเด็กรวมถึงการสอนของครูที่มีต่อเด็ก ตลอดจนหนังสือหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการด้วย

สมิตร คุณานุกร (ประพิมพ์พรรณ โชคสุวัฒนสกุล ; และคณะ. 2534 : 10 ; อ้างอิงจาก สมิตร คุณานุกร. 2518 : 3-4) กล่าวว่า หลักสูตรในโรงเรียน หมายถึง โครงการที่ประมวลความรู้และประสบการณ์ทั้งหลายที่โรงเรียนจัดให้กับนักเรียน ไม่ว่าจะเป็นภายในหรือภายนอกโรงเรียนก็ตาม เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาไปตามความมุ่งหมายที่กำหนดไว้ และสมิตร คุณานุกรได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความหมายของหลักสูตร" โดยสำรวจความคิดเห็นจากบุคคลหลายอาชีพด้วยกัน และสรุปผลได้ดังนี้

ก. กลุ่มศึกษานิเทศก์ (71.88 %) เห็นว่า หลักสูตรคือ ประมวลกิจกรรมและประสบการณ์ ทั้งหลายที่มีอยู่ในและนอกหลักสูตร ซึ่งโรงเรียนจัดขึ้นเพื่อช่วยให้เด็กเกิดพัฒนาทุกด้าน

ข. กลุ่มหัวหน้าสถานศึกษา (78.26 %) เห็นว่า หลักสูตรคือ ประมวลกิจกรรมและประสบการณ์ทั้งหลายที่จัดทั้งในและนอกห้องเรียนที่โรงเรียนจัดขึ้น เพื่อให้เด็กเกิดการพัฒนาทุกด้าน

นิตยา สุวรรณศรี (2528 : 4 ; อ้างอิงจาก สันต์ ธรรมบำรุง. 2537 : 10) สรุปความสำคัญของหลักสูตรไว้ดังนี้

1. หลักสูตร เป็นแผนปฏิบัติงาน หรือเครื่องชี้แนวทางปฏิบัติงานของครู เพราะหลักสูตรจะกำหนดจุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการประเมินผลไว้เป็นแนวทาง

2. หลักสูตร เป็นข้อกำหนดแผนการเรียน อันเป็นส่วนรวมของประเทศ เพื่อนำไปสู่ความมุ่งหมาย ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ

3. หลักสูตร เป็นเอกสารทางราชการ เป็นบัญญัติของรัฐบาล เพื่อให้บุคคลที่ทำการเกี่ยวข้องกับการศึกษาปฏิบัติตาม

4. หลักสูตร เป็นเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา เพื่อควบคุมการเรียนการสอนในสถาบันการศึกษาในระดับต่าง ๆ และยังเป็นเกณฑ์มาตรฐานอย่างหนึ่งในการจัดสรรงบประมาณ อาคาร สถานที่ วัสดุอุปกรณ์ บุคลากร ฯลฯ ของการศึกษาของรัฐให้แก่สถานศึกษาด้วย

5. หลักสูตร เป็นแผนการดำเนินงานของฝ่ายบริหารการศึกษา เพื่อที่จะอำนวยความสะดวกและควบคุมดูแล และติดตามผลให้เป็นไปตามนโยบายการจัดการศึกษาของรัฐด้วย

6. หลักสูตร จะกำหนดแนวทางในการส่งเสริมความเจริญงอกงามและพัฒนาการต่าง ๆ ของเด็กตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา

7. หลักสูตร จะกำหนดลักษณะรูปร่างของสังคมในอนาคตที่จะเป็นไปในรูปใด

8. หลักสูตร จะกำหนดแนวทางให้ความรู้ ทักษะความสามารถ ความประพฤติที่จะเป็นประโยชน์ต่อสังคม อันเป็นการพัฒนากำลัง ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

9. หลักสูตร จะเป็นสิ่งที่บ่งชี้ความเจริญของประเทศ เพราะการศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาประเทศ จัดการศึกษา โดยมีหลักสูตรที่เหมาะสม ทันสมัย มีประสิทธิภาพ ทันต่อเหตุการณ์ และการเปลี่ยนแปลง ย่อมได้กำลังคนที่มีประสิทธิภาพ

รัชชชัย ชัยจิรณายกุล (2529 : 10 ; อ้างอิงจาก ประพิมพ์พรรณ โชคสุวัฒนสกุล และคณะ. 2534 : 11) กล่าวว่า หลักสูตรหมายถึง กิจกรรมและประสบการณ์ทั้งหลายที่โรงเรียนจัดให้แก่ผู้เรียน

สมโภช อเนกสุข (2530 : 3 ; อ้างอิงจาก ประพิมพ์พรรณ โชคสุวัฒนสกุล และคณะ. 2534 : 11) กล่าวว่า ปัจจุบันหลักสูตรหมายถึงมวลประสบการณ์หรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทางสถาบันการศึกษาจัดขึ้นทั้งในและนอกห้องเรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและช่วยให้เกิดการพัฒนาการในทุกด้าน

จากคำกล่าวข้างต้นพอจะสรุปได้ว่า หลักสูตรหมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียนได้จัดขึ้นทั้งในและนอกห้องเรียนเป็นกิจกรรมที่ช่วยให้เด็กมีพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ และสติปัญญา โดยให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายทางการศึกษาที่รัฐกำหนดไว้

ดังนั้น การจัดศึกษาจะสำเร็จไปได้ด้วยดี จะต้องมีความวางแผนนโยบายวิธีการที่ถูกต้อง สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์ จึงจำเป็นต้องมีหลักสูตรที่ใช้ในการปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ. 2544)

ความสำคัญของกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา

สุขภาพ มีความสำคัญยิ่งต่อชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี (Well Being) ของแต่ละคนและสังคม สุขภาพจึงหมายถึงมิติด้านความเจริญเติบโตและพัฒนาการของบุคคลทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม สติปัญญา และจิตวิญญาณ ซึ่งส่งผลต่อคุณภาพของชีวิตของคนโดยรวม สุขศึกษา และพลศึกษา มีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาสุขภาพและสมรรถภาพของมนุษย์ให้มีความสมบูรณ์ ความสมดุลและมีคุณภาพ ให้ผู้เรียนมีความสามารถเรียนรู้ด้วยพลัง มีความสามารถในการนำความรู้และทักษะไปประยุกต์ เกิดความตระหนักและความรับผิดชอบต่อสุขภาพและสมรรถภาพทางกายของตนเอง สามารถตัดสินใจและเลือกวิธีปฏิบัติในการดูแลสุขภาพตลอดจนการมี

ส่วนร่วมในการสร้างความมั่นใจในชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีและความปลอดภัยของผู้อื่นบนพื้นฐานของความเป็นไทย

วิสัยทัศน์ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา

สุขศึกษาและพลศึกษาเป็นการศึกษาด้านสุขภาพที่มีเป้าหมาย เพื่อการดำรงสุขภาพการสร้างเสริมสุขภาพและการพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคล ครอบครัว และชุมชนให้ยั่งยืน

สุขศึกษา มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาพฤติกรรมด้านความรู้ เจตคติ คุณธรรม ค่านิยม และการปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพควบคู่ไปด้วยกัน

พลศึกษา มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาร่างกายโดยรวมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สติปัญญาและสังคม ด้วยการเข้าร่วมในกิจกรรมการออกกำลังกายและกีฬา และกิจกรรมเหล่านั้นได้รับการคัดสรรมาเป็นอย่างดีแล้ว

สุขศึกษาและพลศึกษาจึงมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดความสามารถในการพัฒนากิจกรรมสุขภาพจนมีวิถีชีวิตที่มีสุขภาพดี โดยให้มีความรู้ความเข้าใจ ทักษะหรือกระบวนการคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมตามแนวการจัดการศึกษาในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ผลรวมสุดท้ายคือ ผู้เรียนเกิดการพัฒนามาที่เป็นองค์รวมของความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ (Holistic)

ในการเรียนสุขศึกษา ผู้เรียนจะได้รับการกระตุ้นและจูงใจให้กำหนดเป้าหมายที่เป็นจริงและมีคุณค่าในการพัฒนารูปแบบของวิถีชีวิตที่มีสุขภาพดี พัฒนาทักษะการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม รู้จักการสร้างยอมรับ ผิดชอบ และสัมพันธ์ภาพที่ดีกับคนอื่นทั้งที่โรงเรียน ที่บ้าน และในชุมชน ทั้งชุมชนที่ตนเองอยู่อาศัยและชุมชนอื่น ๆ ที่แตกต่างกันออกไป ได้เรียนรู้ถึงวิถีชีวิตที่แตกต่างกันและยอมรับในความต่างต่างนั้น เกิดการพัฒนาความสามารถในการเผชิญกับปัญหา ทำความเครียด ความกดดัน ความขัดแย้ง และการสร้างเสริมสุขภาพ

ในการเรียนพลศึกษา ผู้เรียนได้รับโอกาสให้เข้าร่วมในกิจกรรมทางกายและกีฬาทันทีประเภทบุคคล และประเภททีมอย่างหลากหลายทั้งไทยและสากล กิจกรรมทางกายและกีฬาต่าง ๆ จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสัมฤทธิ์ผลตามศักยภาพด้านความเจริญเติบโตและการพัฒนาทางกาย ได้ปรับปรุงสุขภาพและสมรรถภาพทางกาย เกิดการพัฒนาทักษะกลไกอย่างเต็มที่ ได้เรียนรู้ถึงความสำคัญของการฝึกฝนตนเองตามกฎ กติกา ระเบียบและหลักการทางวิทยาศาสตร์ได้แข่งขันและทำงานร่วมกันเป็นทีม ได้ประสบการณ์จากการลงมือปฏิบัติด้วยตนเองโดยตรงตามความถนัดและความสนใจ ได้ค้นหาความพึงพอใจจากการเข้าร่วมกิจกรรมทางกายและกีฬากิจกรรมนันทนาการ กิจกรรมสร้างเสริมสมรรถภาพทางกายและรักการออกกำลังกาย

การจัดการเรียนรู้ในกลุ่มสุขศึกษาและพลศึกษาในสถานศึกษา มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้เกิดการพัฒนาคบถ้วนจากสาระต่าง ๆ คือ การเจริญเติบโตและการพัฒนาการของมนุษย์ ชีวิตและครอบครัว การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม กีฬาและกีฬาสากล การสร้างเสริมสุขภาพ

สมรรถภาพ การป้องกันโรค และความปลอดภัยในชีวิต รวมทั้งสามารถจัดให้สอดคล้องเชื่อมโยงบูรณาการกับสาระการเรียนรู้อื่น ๆ อีก 7 กลุ่ม และยังนำไปจัดเป็นกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อการเติมเต็มให้แก่ผู้เรียนอีกด้วย ดังนั้นการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระสุขศึกษาและพลศึกษา จึงควรจัดให้เหมาะสมกับระดับความสามารถ ความต้องการ และความสนใจของผู้เรียน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ควรให้สอดคล้องกับลักษณะของวัฒนธรรมท้องถิ่น วัฒนธรรมไทย และวัฒนธรรมสากล โดยได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือจากบ้าน ชุมชน และท้องถิ่นไปพร้อมกัน

คุณภาพของผู้เรียน

เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาแล้ว ผู้เรียนจะมีความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้อง มีเจตคติและค่านิยมที่ดีในเรื่องธรรมชาติการเจริญเติบโตและพัฒนาการของมนุษย์ ชีวิตและครอบครัว การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม กีฬาไทยและกีฬาสากล การสร้างเสริมสุขภาพ สมรรถภาพ การป้องกันโรค และความปลอดภัยในชีวิต มีทักษะปฏิบัติด้าน สุขภาพและสมรรถภาพจนเป็นกิจนิสัย

เมื่อจบการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาในแต่ละช่วงชั้น ผู้เรียนจะมีคุณภาพ ดังนี้

จบช่วงชั้นที่ 1 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3)

1. มีความรู้ และเข้าใจในเรื่องการเจริญเติบโตและการพัฒนาของมนุษย์ ตลอดจนปัจจัยที่มีผลต่อการเจริญเติบโตและการพัฒนาการ
2. มีสุขนิสัยที่ดีในเรื่องการกิน การพักผ่อนนอนหลับ การรักษาความสะอาดอวัยวะทุกส่วนของร่างกาย การเล่น และการออกกำลังกาย
3. ป้องกันตนเองจากพฤติกรรมที่อาจนำไปสู่การใช้สารเสพติด การล่อลวงละเมิดทางเพศ และรู้จักปฏิเสธในเรื่องที่เหมาะสม
4. ควบคุมการเคลื่อนไหวของตนเองได้ตามพัฒนาการในวัย มีทักษะการเคลื่อนไหวขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางกาย กิจกรรมสร้างเสริมสมรรถภาพทางกายเพื่อสุขภาพ และเกมได้อย่างสนุกสนานและปลอดภัยเป็นประจำ
5. มีทักษะในการเลือกบริโภคอาหาร ของเล่น ของใช้ ที่มีผลดีต่อสุขภาพ หลีกและป้องกันตนเองจากอุบัติเหตุได้
6. ปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสม เมื่อมีปัญหาทางอารมณ์ และสุขภาพ
7. ปฏิบัติตนตามกฎ ระเบียบ คำแนะนำ ขั้นตอนต่างๆ และให้ความร่วมมือกับผู้อื่นด้วยความเต็มใจจนงานประสบความสำเร็จ
8. ปฏิบัติตามสิทธิของตนเองและเคารพสิทธิของผู้อื่นในการเล่นเป็นกลุ่ม

จบช่วงชั้นที่ 2 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6)

1. เข้าใจความสัมพันธ์เชื่อมโยงการทำงานของระบบต่าง ๆ ของร่างกาย และรู้จักดูแลอวัยวะที่สำคัญของระบบนั้น ๆ
2. เข้าใจธรรมชาติการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม แรงขับเคลื่อนเพศของชายหญิง เมื่อเข้าสู่วัยแรกรุ่นและวัยรุ่น สามารถปรับตัวและจัดการได้อย่างเหมาะสม
3. เข้าใจและเห็นคุณค่าของการมีชีวิตและครอบครัวที่อบอุ่นและเป็นสุข
4. ภูมิใจและเห็นคุณค่าในเพศของตน ปฏิบัติสุขอนามัยทางเพศได้ถูกต้องเหมาะสม
5. หลีกเลี่ยงพฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพ อุบัติเหตุ ความรุนแรง สารเสพติด และการล่วงละเมิดทางเพศ
6. มีทักษะการเคลื่อนไหวพื้นฐานและการควบคุมตนเองในการเคลื่อนไหวแบบผสมผสาน
7. รู้จักการเคลื่อนไหวและสามารถเข้าร่วมกิจกรรมทางกาย เกม การละเล่นพื้นเมือง กีฬาไทย กีฬาสากลได้อย่างปลอดภัยและสนุกสนาน มีน้ำใจนักกีฬา โดยปฏิบัติตามกฎ กติกา สิทธิและหน้าที่ของตนเองจนงานสำเร็จลุล่วง
8. ปฏิบัติกิจกรรมทางกาย และกิจกรรมสร้างเสริมสมรรถภาพทางกายเพื่อสุขภาพได้ตามความเหมาะสมและความต้องการเป็นประจำ
9. จัดการกับอารมณ์ ความเครียด และปัญหาได้อย่างเหมาะสม
10. มีทักษะในการแสวงหาความรู้ ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสุขภาพ

จบช่วงชั้นที่ 3 (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3)

1. เข้าใจและเห็นความสำคัญของปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการเจริญเติบโตและการพัฒนาการที่มีต่อสุขภาพและชีวิตในช่วงวัยต่างๆ
2. เข้าใจ ยอมรับ และสามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ ความรู้สึกทางเพศ ความเสมอภาคทางเพศ สร้างและรักษาสัมพันธภาพกับผู้อื่น และตัดสินใจแก้ปัญหาชีวิตด้วยวิธีการที่เหมาะสม
3. เลือกรับประทานอาหารที่เหมาะสม ได้สัดส่วน ส่งผลดีต่อการเจริญเติบโตและการพัฒนาการในช่วงวัยรุ่น
4. มีทักษะในการประเมินอิทธิพลของเพศ เพื่อน ครอบครัว ชุมชน และวัฒนธรรมที่มีต่อเจตคติค่านิยมเกี่ยวกับสุขภาพและชีวิต และสามารถจัดการได้อย่างเหมาะสม
5. ป้องกันและหลีกเลี่ยงปัจจัยเสี่ยง พฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพ โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ อุบัติเหตุ การใช้ยา สารเสพติด และความรุนแรง รู้จักสร้างเสริมความปลอดภัยให้แก่ตนเอง ครอบครัวและชุมชน
6. เข้าร่วมกิจกรรมทางกาย กิจกรรมกีฬา กิจกรรมนันทนาการ กิจกรรมสร้างเสริมสมรรถภาพทางกายเพื่อสุขภาพและสมรรถภาพทางกลไกได้อย่างปลอดภัย สนุกสนาน และปฏิบัติเป็นประจำสม่ำเสมอตามความถนัดและความสนใจ

7. แสดงความตระหนักในความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมสุขภาพ การป้องกันโรค การดำรงสุขภาพการจัดการกับอารมณ์และความเครียด การออกกำลังกายและการเล่นกีฬากับการมีวิถีชีวิตที่มีสุขภาพดี

8. สำนึกในคุณค่า ศักยภาพ และความเป็นตัวของตัวเอง

9. ปฏิบัติตามกฎหมาย กติกา หน้าที่ความรับผิดชอบ เคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น ให้ความร่วมมือในการแข่งขันกีฬาและการทำงานเป็นทีมด้วยความมุ่งมั่นและมีน้ำใจนักกีฬาจนประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย ด้วยความชื่นชมและสนุกสนาน

จบช่วงชั้นที่ 4 (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6)

1. สามารถดูแลสุขภาพ สร้างเสริมสุขภาพ ป้องกันโรค หลีกเลี่ยงปัจจัยเสี่ยง พฤติกรรมเสี่ยง การใช้สารเสพติด และความรุนแรงได้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยการวางแผนอย่างเป็นระบบ

2. แสดงออกถึงความรัก ความเอื้ออาทร ความเข้าใจในอิทธิพลของครอบครัว เพื่อน สังคมและวัฒนธรรมที่มีต่อพฤติกรรมทางเพศ การดำเนินชีวิต และวิถีชีวิตที่มีสุขภาพดี

3. ออกกำลังกาย เล่นกีฬา เข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการ กิจกรรมสร้างเสริมสมรรถภาพ เพื่อสุขภาพ และสมรรถภาพทางกลไกได้ถูกต้องตามหลักการเป็นประจำสม่ำเสมอด้วยความชื่นชมและสนุกสนาน

4. แสดงความรับผิดชอบ ให้ความร่วมมือและปฏิบัติตามกฎ กติกา สิทธิ หลักความปลอดภัยในการเข้าร่วมกิจกรรมทางกาย และเล่นกีฬาจนประสบความสำเร็จตามเป้าหมายหรือแผนที่กำหนด

5. วิเคราะห์และประเมินสุขภาพส่วนบุคคลเพื่อกำหนดกลวิธีลดความเสี่ยง สร้างเสริมสุขภาพ ดำรงการป้องกันโรค และการจัดการกับอารมณ์และความเครียดได้ถูกต้องและเหมาะสม

6. ใช้กระบวนการทางประชาสังคม สร้างเสริมให้ชุมชนเข้มแข็ง ปลอดภัย และมีวิถีชีวิตที่ดี

สาระการเรียนรู้ของหลักสูตร กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา

สาระที่เป็นองค์ความรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ประกอบด้วย

สาระที่ 1: การเจริญเติบโตและพัฒนาการของมนุษย์

สาระที่ 2: ชีวิตและครอบครัว

สาระที่ 3: การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม กีฬาไทยและกีฬาสากล

สาระที่ 4: การสร้างเสริมสุขภาพ สมรรถภาพ และการป้องกันโรค

สาระที่ 5: ความปลอดภัยในชีวิต

มาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา

มาตรฐานการเรียนรู้การศึกษาระดับพื้นฐาน

สาระที่ 1: การเจริญเติบโตและพัฒนาการของมนุษย์

มาตรฐาน พ. 1.1 : เข้าใจธรรมชาติของการเจริญเติบโตและพัฒนาการของมนุษย์

สาระที่ 2: ชีวิตและครอบครัว

มาตรฐาน พ. 2.1 : เข้าใจและเห็นคุณค่าของชีวิต ครอบครัว เพศศึกษา และมีทักษะในการดำเนินชีวิต

สาระที่ 3: การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม กีฬาไทยและกีฬาสากล

มาตรฐาน พ. 3.1 : เข้าใจ มีทักษะในการเคลื่อนไหว กิจกรรมทางกาย การเล่นเกมและกีฬา

มาตรฐาน พ. 3.2 : รักการออกกำลังกาย การเล่นเกม และการเล่นกีฬา ปฏิบัติเป็น
ประจำอย่างสม่ำเสมอ มีวินัย เคารพสิทธิ กฎ กติกา มีน้ำใจนักกีฬา
มีจิตวิญญาณ ในการแข่งขันและชื่นชมในสุนทรียภาพของการกีฬา

สาระที่ 4: การสร้างเสริมสุขภาพ สมรรถภาพ และการป้องกันโรค

มาตรฐาน พ. 4.1 : เห็นคุณค่าและมีทักษะในการสร้างเสริมสุขภาพ การดำรงสุขภาพ
การป้องกัน โรค และการสร้างเสริมสมรรถภาพเพื่อสุขภาพ

สาระที่ 5: ความปลอดภัยในชีวิต

มาตรฐาน พ. 5.1 : ป้องกันและหลีกเลี่ยงปัจจัยเสี่ยง พฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพ
อุบัติเหตุ การใช้ยา สารเสพติด และความรุนแรง

คุณสมบัติของครูพลศึกษา

ครูพลศึกษาหรืออาจารย์ผู้สอน ถือว่าเป็นหัวใจและองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดของการเรียนการสอนตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525 ได้นิยามว่า “ครู หมายถึงผู้สั่งสอนศิษย์ ผู้ถ่ายทอดความรู้ให้แก่ศิษย์” (วรศักดิ์ เพียรชอบ. 2523 : 38)

วรศักดิ์ เพียรชอบ (2523 : 47) ได้กล่าวถึงครูพลศึกษาที่จะสามารถปฏิบัติหน้าที่และภารกิจทางพลศึกษาได้ดี และประสิทธิภาพ ควรจะมีลักษณะที่สำคัญ ดังต่อไปนี้

1. เป็นครูที่มีความรู้ทั้งในด้านวิชาการศึกษาทั่วไป วิชาชีพครู และวิชาพลศึกษา
2. เป็นผู้มีความศรัทธาในวิชาพลศึกษาอย่างแท้จริง
3. เป็นผู้ที่มีความรู้สึกในการรับผิดชอบสูง
4. เป็นผู้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และกระตือรือร้น
5. เป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพที่ดีสุขภาพสมบูรณ์
6. เป็นผู้มีความซื่อสัตย์ มีจิตใจโอบอ้อมอารีเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และมีน้ำใจเป็นนักกีฬา
7. เป็นผู้ที่รักเด็ก มีอารมณ์สนุกสนานร่าเริง

สํานัก พงษ์บุตร (2525 : 2) ยังให้ความสำคัญของครูพลศึกษาว่าครูพลศึกษาควรมีบทบาทดังต่อไปนี้

1. ความรู้ด้านวิชาการ ครูพลศึกษาต้องมีความรู้ในเรื่องวิชาพลศึกษาตามหลักสูตร โดยละเอียด รวมทั้งส่วนประกอบอย่างอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น หลักสูตร การวัดและการประเมินผลวิชาพลศึกษา การทำความเข้าใจกับแผนการสอนและสื่อการเรียนต่างๆ อย่างแตกฉาน

2. ความสามารถในการสอน ครูพลศึกษาต้องศึกษาจุดประสงค์ของการสอนในแต่ละรายวิชาและสามารถสอนให้ตรงตามจุดประสงค์มากที่สุด ประการสำคัญต้องทำความเข้าใจถึงความต้องการมากน้อยของเนื้อหาวิชาที่จะสอนแล้วจึงเลือกวิธีสอนที่เหมาะสม

3. บุคลิกลักษณะ ครูพลศึกษาต้องเป็นตัวอย่างที่ดีต่อนักเรียน เพราะนักเรียนมีโอกาสใกล้ชิดมากกว่าผู้สอนวิชาอื่นๆ ฉะนั้นจึงมีความจำเป็นที่ครูพลศึกษาจะต้องแสดงบุคลิกให้เป็นที่ศรัทธาของนักเรียน เช่น สามารถควบคุมอารมณ์ได้เป็นอย่างดี มีความมานะพยายาม สุขุมรอบคอบ สุขภาพสมบูรณ์ สุขภาพอ่อนโยน ร่าเริงแจ่มใส พูดชัดถ้อยชัดคำ กล้าแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล รวมทั้งการยอมรับความคิดเห็นที่ถูกที่ควร

4. ความมีมนุษยสัมพันธ์ ครูพลศึกษาที่ดีต้องเป็นบุคคลที่สามารถปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี ให้ความร่วมมือกับผู้อื่นในการประกอบกิจกรรมทางด้านพลศึกษา โดยไม่แสดงความรังเกียจหรือหลีกเลี่ยง ต้องแสดงความสนใจต่อการที่นักเรียนจะขอความช่วยเหลือ

5. มีคุณธรรมจริยธรรม เช่น รับผิดชอบในหน้าที่การงาน ไม่เสเพลมีระเบียบวินัย ตรงต่อเวลา เสียสละเพื่อส่วนรวม รับผิดชอบต่อภาระการกระทำของตน ไม่ประพฤติดนเสียชื่อเสียงในการพนัน และเรื่องชู้สาว

6. ความเป็นพลเมืองดี ในสังคมประชาธิปไตย ครูพลศึกษาต้องเป็นผู้ยึดมั่นในระบอบการปกครองอันมีสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ส่งเสริมความรักชาติ และความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน รู้จักหน้าที่ของตนเพื่อส่วนรวม

ปรีชา กลิ่นรัตน์ (2526 : 156) ได้กล่าวไว้ว่า ครูพลศึกษา ควรมีจรรยาบรรณดังนี้

1. ต้องยอมรับ และปฏิบัติตามจรรยาบรรณของครูทั่วไป
2. ต้องมีความรับผิดชอบที่จะจัดโครงการเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมาย
3. ไม่เอาเรื่องส่วนตัวของครูคนอื่นหรือนักเรียนมาเปิดเผย
4. ต้องเป็นตัวอย่างที่ดี เพื่อเป็นการกระตุ้นนักเรียน
5. ต้องมีความสัมพันธ์กับครูอื่นๆ เคารพและเข้าใจซึ่งกันและกัน
6. ต้องร่วมมือกับโรงเรียนทุกด้านอย่างไม่เห็นกับเห็นดีเห็นอยู่
7. ต้องเข้าใจแนวทางเพื่อการเรียนการสอนพลศึกษา
8. ต้องมีหน้าที่ศึกษาหาความรู้ใส่ตัวเองเสมอ
9. ต้องเห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน
10. ควรเป็นสมาชิกขององค์กรส่งเสริมอาชีพพลศึกษา

หน้าที่และความรับผิดชอบของครูพลศึกษา

วาสนา คุณาอภิสิทธิ์ (2539 : 316 – 318) ได้บอกถึงว่าครูพลศึกษาควรมีหน้าที่และความรับผิดชอบได้ดังนี้

1. การสอน ครูพลศึกษามีหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับการเรียนการสอนในหลาย ๆ รายวิชา
2. การแข่งขันกีฬากายใน ครูพลศึกษาต้องจัดการแข่งขันกีฬากายใน โดยทำการจัดโปรแกรมแข่งขันกีฬาต่าง ๆ รวมทั้งสิ่งอำนวยความสะดวกที่จะใช้ในการแข่งขันโดยไม่ให้ซ้ำซ้อน และนักเรียนได้แข่งขันเท่า ๆ กัน ต้องเตรียมการจัดซื้อ จัดลำดับ บำรุงรักษา และแนะนำเกี่ยวกับอุปกรณ์และสิ่งต่าง ๆ ที่ใช้ประกอบการแข่งขันให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการแข่งขันจัดดูแลเรื่องความปลอดภัย จัดเจ้าหน้าที่ดำเนินงานจัดระบบการให้คะแนน ขจัดความขัดแย้ง และอาจจะต้องจัดทำคู่มือการแข่งขันกีฬากายในไว้ด้วย
3. การเป็นผู้ฝึกสอนกีฬา ครูพลศึกษาต้องทำหน้าที่เป็นผู้ฝึกสอนกีฬาด้วย ซึ่งหมายถึงว่าต้องเป็นผู้ที่มีทักษะกีฬาสูงและมีความสามารถในการจูงใจด้วย
4. การอยู่ค่ายพักแรมและกิจกรรมกลางแจ้ง ครูพลศึกษา มีหน้าที่เป็นที่ปรึกษาของค่ายหรือควบคุมดูแลการอยู่ค่ายพักแรมและการว่ายน้ำ สอนให้นักเรียนรู้จักใช้ชีวิตกลางแจ้งการใช้ทักษะกีฬาที่สำคัญที่สุดคือการสอนให้นักเรียนรู้จักวิธีใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับคนอื่น ในบรรยากาศประชาธิปไตย รักสงบ รักธรรมชาติ อนุรักษ์ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม
5. การเดินร่ำ การเดินร่ำเป็นกิจกรรมที่ได้รับความนิยมเสมอมา
6. ลีลาศศึกษา ลีลาศศึกษาเป็นการเรียนรู้การเคลื่อนไหว และการเคลื่อนไหว และการเคลื่อนไหวจากการเรียนรู้วิธีการแก้ปัญหาด้วยตัวเอง เป็นการสำรวจค้นหาสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง เน้นการเรียนรู้โดยตัวนักเรียนเป็นสำคัญ การเรียนรู้วิธีการดังกล่าวจะใช้การเคลื่อนไหวเท่านั้น
7. การศึกษาพิเศษ ครูพลศึกษาต้องจัดกิจกรรมให้แก่นักเรียน ลักษณะผิดปกติและช่วยให้ นักเรียนสามารถปรับตัวได้ดีขึ้น ครูพลศึกษาจึงต้องมีความรู้ในกายวิภาคศาสตร์ สรีรวิทยา วิทยาศาสตร์ การเคลื่อนไหว สรีรวิทยาการออกกำลังกาย จิตวิทยา วิธีการสอนและศัพท์ทางการแพทย์ มีความตั้งใจจริงที่จะช่วยเหลือนักเรียนและรับฟังความคิดเห็นและเสนอแนะของแพทย์เสียก่อน ไม่ใช่ทำการบำบัดด้วยตนเอง
8. งานวิจัย งานทำงานวิจัยมีประโยชน์ต่อการเรียนการสอน และความก้าวหน้าในการทำงาน แม้ครูจะไม่ทำด้วยตนเอง ก็ควรสนใจงานวิจัยของผู้อื่นซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นผู้เชี่ยวชาญครูควรรู้จักตีความผลที่ได้จากการวิจัยและนำไปใช้ประโยชน์ให้ได้
9. การปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรม ในสังคมไทยการปลูกฝังให้ประชาชนพลเมืองมีคุณธรรม (หรือความรู้สึกนึกคิดทางจิตใจ) และจริยธรรม (หรือลักษณะการแสดงออกของร่างกาย) เป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่ง เพราะเป็นสิ่งที่แสดงออกถึงความสุขของคนในสังคมเดียวกัน

สถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก

การเรียนพลศึกษานั้นเป็นการเรียนที่ใช้กิจกรรมทางกายโดยการปฏิบัติ ส่วนประกอบที่สำคัญที่ต้องมีส่วนประกอบนอกจากครู นักเรียน แล้วยังต้องรวมถึง วัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องอำนวยความสะดวกในการสอนพลศึกษา ซึ่งพิจารณาถึงความเหมาะสมกับกิจกรรมแต่ละประเภทด้วยความสำคัญของวัสดุอุปกรณ์การสอนพลศึกษานี้ จรรยา แก่นวงษ์คำ (2523 : 59) ได้กล่าวถึงเรื่องวัสดุอุปกรณ์หรือใช้ประกอบการสอนพลศึกษาว่า จะต้องเหมาะสมกับวัย และความความเจริญเติบโต มีบทบาทสำคัญในการฝึกหัดเด็ก อุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการสอนจะต้องเลือก ให้เหมาะสมกับวัย ผู้เรียน เช่น ไม่ควรนำการเล่นเทนนิสมาสอนเด็กประถม เพราะอวัยวะของเด็กยังไม่พร้อม

การจัดหาวัสดุ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในกิจกรรมพลศึกษานั้น นอกจากจะอาศัยความรับผิดชอบจากครูผู้สอนและนักเรียนแล้ว ยังต้องเปิดโอกาสให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมนั้นด้วย เพราะโรงเรียนเป็นหน่วยงานที่ตั้งขึ้นบริการชุมชน ดังนั้นชุมชนจึงมีส่วนร่วมในการวางแผนงานต่างๆ ตลอดจนจัดหา การทำนุบำรุง รวมถึงการได้ประโยชน์ร่วมกันในชุมชน

เทวัญ ถนอมพันธ์ (2545 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่องความคิดเห็นต่อการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในจังหวัดศรีสะเกษ พบว่ามีความคิดเห็นต่อการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา ด้านการจัดวัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกอยู่ในระดับมาก

การวัดผลและประเมินผล

วรศักดิ์ เพียรชอบ (2523 : 149-157) ได้อธิบายไว้ว่า การวัดผลเป็นกระบวนการที่เราหาปริมาณของการพัฒนาหรือพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจากการเรียนการสอน ปริมาณที่ต้องการวัดนี้อาจเป็นปริมาณที่เราสามารถมองเห็นได้ แต่เกี่ยวกับการพัฒนาในพฤติกรรมของมนุษย์ เช่นความเข้าใจ ความรู้สึกที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อันเป็นผลเนื่องมาจากการเรียนการสอนเป็นปริมาณที่มองเห็นได้ยาก จนวนักเรียนจะแสดงออกมาให้เห็น หรืออาจถามคำถามเพื่อให้นักเรียนตอบคำถาม หรือปฏิบัติให้ดูจึงจะวัดผลได้สำหรับการประเมินผลนั้นเป็นการนำผลหรือปริมาณที่เราวัดได้เปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานที่มีอยู่แล้ว

เทวัญ ถนอมพันธ์ (2545 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่องความคิดเห็นต่อการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในจังหวัดศรีสะเกษ พบว่ามีความคิดเห็นต่อการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา พบว่ามีความคิดเห็นต่อการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการวัดและการประเมินผลวิชาพลศึกษาอยู่ในระดับมาก

ภักดี บุญกิจ (2548 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ในเขตพื้นที่การศึกษาพัทลุง ปีการศึกษา 2547 พบว่า ความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาด้านการวัดผลและประเมินผลโดยรวมอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 46.44 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ในการวัดและประเมินผลควรมีเกณฑ์ที่ชัดเจน อยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 54.02

ทฤษฎีการนำหลักสูตรไปใช้

หลังจากที่กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการได้ผลิตหลักสูตรระดับชาติออกมา โรงเรียนทุกแห่งก็ต้องนำหลักสูตรนั้นมาใช้ แต่เมื่อโรงเรียนแต่ละแห่ง แต่ละจังหวัดมีความแตกต่างกัน การนำหลักสูตรมาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพ จึงไม่ควรมีการลอกเลียนแบบกันไปทุกโรงเรียนยกเว้นกระบวนการหลัก และใครที่จะทำให้เกิดสิ่งนั้นได้ดีได้ก็คงไม่พ้นครูผู้สอนนั่นเอง ประสิทธิภาพของครูผู้สอนจึงมีความสำคัญมาก

วาสนา คุณาอภิสิทธิ์ (2541 : 148-178) ได้กล่าวถึงขอบข่ายหรือกระบวนการนำหลักสูตรวิชาพลศึกษาไปใช้คือปฏิบัติใน 3 ขอบข่าย ดังนี้

การแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน

ปัจจุบันหลักสูตรที่ใช้อยู่เป็นหลักสูตรที่กรมวิชาการกำหนดให้ใช้กับโรงเรียนทั่ว ๆ ไปทุกระดับทั่วประเทศ เรียกว่าเป็นหลักสูตรระดับชาติ แต่ถึงแม้ว่าหลักสูตรระดับชาติจะได้กำหนดจุดมุ่งหมายเนื้อหาวิชา กิจกรรมการเรียนการสอน และการประเมินผลไว้ก็ตาม การกำหนดนั้นก็จะเป็นไปในลักษณะที่กว้างขวางและยืดหยุ่น ฉะนั้น การนำหลักสูตรระดับต่าง ๆ ไปใช้โดยปราศจากการประยุกต์ และดัดแปลงให้เหมาะสมกับสภาพดังกล่าวจึงเป็นเรื่องที่ไม่อาจทำได้ หรืออาจทำได้ก็ไม่มีประสิทธิภาพที่ดี ครูผู้ใช้หลักสูตรจึงจำเป็นต้องมีการแปลงหลักสูตรที่ใช้ในโรงเรียนและคาบการสอนเพิ่มขึ้น สิ่งที่คุณต้องนำมาตีความคือ จุดมุ่งหมายของหลักสูตรซึ่งเกี่ยวข้องกับทั้งปรัชญาหรือปณิธาน จุดมุ่งหมายทั่วไปและจุดมุ่งหมายเฉพาะ และการกำหนดรายละเอียดเพิ่มเติมมากขึ้นจาก เนื้อหาของหลักสูตรที่กำหนดไว้อย่างกว้าง ๆ ทั้งนี้เพื่อประสิทธิภาพของการนำหลักสูตรไปใช้ เช่น “การเล่นสมมุติ” ในชั้น ป. 1 – 2 มีเนื้อหาในหลักสูตรระดับชาติว่าเป็น “กิจกรรมการเคลื่อนไหว ขั้นพื้นฐาน ซึ่งประกอบด้วยเกมและการเล่นสมมุติอย่างง่าย ๆ และให้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน” และเป็น “การเล่นแสดงท่าประกอบ” เนื้อหาเพียงเท่านี้ไม่อาจให้รายละเอียดเพียงพอต่อการนำไปใช้สอนในแต่ละครั้งได้จริง ๆ ครูจำเป็นต้องนำมาทำรายละเอียดเพิ่มขึ้น ในลักษณะของแผนการสอนหรือโครงการสอน คือ กิจกรรมการเคลื่อนไหวพื้นฐานอาจกำหนดเป็นทักษะการเดิน การวิ่ง การกระโดด การคลาน การเขย่ง การวิ่งแบบควมบ้า ฯลฯ เป็นต้น โดยอาจประกอบไปกับการเล่นเกมและการเล่นสมมุติ เช่น เกมเดินเปิด เกมวิ่งไล่ตะแคง ส่วนการเล่นสมมุติเป็นสัตว์ต่าง ๆ หรือเป็นพาหนะต่าง ๆ เช่น รถไฟแมลงวัน รถสามล้อ ฯลฯ เป็นต้น หรือในหลักสูตรพลศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นกำหนดให้เรียนวิชายืดหยุ่นโดยกำหนดจุดประสงค์และคำอธิบายรายวิชามาให้ครูก็ต้องนำมาจัดทำเป็นโครงการสอนระยะยาว แจกแจงรายละเอียดของเนื้อหาที่จะสอนแต่ละคาบแต่ละสัปดาห์อีกครั้งหนึ่งโดยเริ่มตั้งแต่ทักษะที่ง่ายที่สุดแล้วเพิ่มความยากขึ้นเรื่อย ๆ เช่น ม้วนหน้า ม้วนหลัง หกสามเส้า ฯลฯ เป็นต้น และอย่าลืมว่าการวางแผนการสอนทุกระดับจะใช้ประกอบการของบประมาณและเงินทุนต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี

การใช้วิธีสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร

หลังจากการเปลี่ยนหลักสูตรไปสู่การสอนแล้ว ขอบข่ายของการนำหลักสูตรไปใช้ให้เกิดสัมฤทธิ์ผลอีกประการหนึ่งคือ การสอนของครู ครูเป็นบุคคลสำคัญ หรือเป็นหัวใจของการนำหลักสูตรไปใช้ดังได้กล่าวมาแล้ว ทั้งนี้เพราะการเตรียมการสอน ความรู้ ความสามารถ การเอาใจใส่ต่อการสอน การสอนให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายของหลักสูตรและโรงเรียน การเลือกใช้วิธีสอนให้เหมาะสมกับหลักสูตร ฯลฯ เหล่านี้เป็นสิ่งกำหนดความสามารถของการใช้หลักสูตรของโรงเรียนทั้งสิ้น นอกจากนั้นผู้บริหารโรงเรียนเองก็ควรมีหน้าที่ให้ความรู้ ความสะดวก คำแนะนำและให้กำลังใจครู บทบาทของผู้บริหารในการนำหลักสูตรไปใช้ก็คือ “การบริหารด้านวิชาการ”

การสอนเป็นกิจกรรมหลายประเภทที่ครูและนักเรียนได้ปฏิบัติร่วมกัน นอกจากการสอนจะหมายถึงการให้ความรู้ การให้ข้อมูล การให้ข้อเท็จจริงต่าง ๆ แล้ว การสอนยังเป็นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เนื้อหาความรู้ ความประพฤติกองความคิด ทักษะ และค่านิยมต่าง ๆ ระหว่างครูกับนักเรียน กระบวนการสอนจึงต้องมีหลายรูปแบบหรือหลายวิธี เช่น การตั้งคำถาม การช่วยกันแก้ปัญหา การให้คำแนะนำ การช่วยเหลือ การให้กำลังใจ การให้ความเอาใจใส่ การให้งาน การให้บ้าน การให้การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ฯลฯ

การเลือกใช้วิธีสอนแต่ละแบบขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายในการสอนแต่ละครั้งแต่ละเรื่องและสอดคล้องกับหลักสูตรแต่ละแบบ ฉะนั้นการสอนที่จะนำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายจึงเป็นวิธีสอนที่เหมาะสมที่สุดตามสภาพการณ์หรือตามจุดมุ่งหมายในแต่ละครั้งนั่นเอง ครูจึงต้องใช้วิธีสอนหลาย ๆ แบบ เพราะจุดมุ่งหมายแต่ละข้อจะบรรลุสำเร็จได้ก็ต้องใช้วิธีสอนที่เหมาะสม การใช้วิธีสอนแบบเก่า ๆ หรือการใช้วิธีสอนแบบหนึ่งแบบใดเพียงอย่างเดียว ย่อมก่อให้เกิดปัญหาต่อการสอน โดยเฉพาะวิธีสอนแบบบรรยาย ซึ่งเป็นวิธีสอนที่เก่าแก่ที่สุดเพราะการใช้วิธีสอนแบบบรรยายแบบเดียวจะเป็นเรื่องของการถ่ายทอดความรู้ การให้ข้อมูลและความจริงเท่านั้น ครูจะไม่ได้คำนึงถึงด้านเจตคติ และพัฒนาการด้านทักษะกลไก ไม่ได้ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์การแสดงออกหรือการแก้ปัญหาด้วยตนเองของนักเรียน โดยเฉพาะการแก้ปัญหาด้วยตนเองหรือการคิดเป็น แก้ปัญหาเป็น อันเป็นลักษณะสำคัญที่ควรปลูกฝังให้แก่เด็กนักเรียนเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการออกไปใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุขต่อไป การสอนจึงไม่ควรเน้นด้านสมอง หรือสติปัญญา ความจำ ความรู้เท่านั้นเพราะเป้าหมายของการศึกษา คือ “การศึกษาเพื่อชีวิต” ร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคมต้องรวมอยู่ด้วยกันเพื่อคุณภาพชีวิต ถ้าครูไม่สามารถใช้วิธีการสอนที่เหมาะสมจะมีผลกระทบต่อการประสิทธิภาพของหลักสูตร ทั้งนี้เพราะการสอนของครูเป็นปัจจัยสำคัญต่อการนำหลักสูตรไปใช้ดังกล่าวแล้ว การสอนของครูทำให้นักเรียนได้รับความรู้ มีคุณสมบัติและมีทักษะ ต่าง ๆ ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ถ้าการสอนขาดประสิทธิภาพหลักสูตรก็ขาดประสิทธิภาพไปด้วยครูจึงจำเป็นต้องรู้จักการเลือกใช้วิธีการสอนให้เหมาะสมและสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายในการสอนแต่ละครั้ง เพราะจุดมุ่งหมายของการสอนจะสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายหรือปรัชญาของหลักสูตรอยู่แล้ว

การจัดปัจจัยและสภาพการณ์ต่าง ๆ ภายในโรงเรียน

หลักสูตรจะเกิดสัมฤทธิ์ผลตามจุดมุ่งหมายได้มากน้อยเพียงใดนั้น จำเป็นต้องอาศัยปัจจัยอื่น ๆ ประกอบอีกหลาย ๆ ด้าน ครูและผู้บริหารโรงเรียนจึงควรสำรวจปัจจัยและสภาพการณ์ต่าง ๆ ภายในโรงเรียนว่ามีมากน้อยเพียงใดและเหมาะสมหรือไม่เพียงใด ปัจจัยและสภาพดังกล่าวประกอบด้วย

1. อุปกรณ์ สถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก

วิชาพลศึกษา เป็นวิชาที่มุ่งเน้นให้นักเรียนเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติเป็นส่วนใหญ่ จึงมีความจำเป็นต้องใช้อุปกรณ์ สถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกประกอบการเรียนการสอนเฉพาะอย่างให้เพียงพอ เหมาะสม และปลอดภัย แตกต่างไปจากวิชาการในสายอื่น ๆ หลักการจัดและการวางแผน อุปกรณ์ สถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก

หลักการจัดและการวางแผนอุปกรณ์ สถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกเป็นพื้นฐานในการบริหารหรือการนำหลักสูตรไปปฏิบัติให้เกิดสัมฤทธิ์ที่ดียิ่งขึ้นอย่างหนึ่ง ผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้อง คือ ผู้บริหาร ครูพลศึกษาสถานิกและบุคคลอื่น ๆ หลักการและการวางแผนโดยสรุปมีดังนี้

1) ชุมชนทุกชุมชนจำเป็นต้องมีสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการเข้าร่วมกิจกรรมพลศึกษา เล่นกีฬา และกิจกรรมนันทนาการ โรงเรียนควรจัดสิ่งเหล่านี้ให้สัมพันธ์กับความต้องการของชุมชน

2) ประเภท ขนาด และที่ตั้งของสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกจะต้องสัมพันธ์กับชุมชนโดยรวม

3) ควรมีการวางแผนการจัดการสิ่งอำนวยความสะดวก ให้สอดคล้องกับลักษณะทางสังคมและเศรษฐกิจของชุมชน

4) ควรมีการวางแผนจัดสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกโดยพิจารณาถึงการใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มที่พร้อมกับการใช้เป็นแหล่งช่วยเสริมสร้างสมรรถภาพทางกายและจิตด้วย

5) การวางแผนโปรแกรมควรจะสอดคล้องกับความสนใจและความต้องการของนักเรียนและประชาชนทุกคน

6) กำหนดกฎระเบียบ เกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์และสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกไว้เพื่อความสะดวก และความปลอดภัย

7) มีการร่วมมือวางแผนอย่างใกล้ชิดระหว่างองค์กรและหน่วยงานต่าง ๆ ในชุมชน เกี่ยวกับการออกแบบอุปกรณ์ สถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อให้เหมาะสมสำหรับกิจกรรมพลศึกษา การเล่นกีฬา และนันทนาการ

8) ควรเชิญหน่วยงาน องค์กร หรือบุคลากรอื่น ๆ ที่มีความสนใจในการวางแผนหลักสูตร เข้ามามีส่วนร่วมวางแผนด้วย

9) มีการตั้งที่ปรึกษา ซึ่งมีความเชี่ยวชาญในงานวางแผนไว้ด้วย

10) ควรมีการสำรวจและประเมินผลแหล่งงบประมาณและใช้ให้เป็นประโยชน์มากที่สุด

11) ใช้ข้อคิดและข้อเสนอแนะของสื่อมวลชนต่าง ๆ ให้เป็นประโยชน์ต่อการวางแผนหลักทั่วไปในการจัดอุปกรณ์ สถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก

การวางแผนที่เกี่ยวกับการจัดอุปกรณ์ สถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกหมายรวมทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน ครูจะต้องพยายามคิดปรับปรุงและประยุกต์อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกอยู่เสมอ เช่น ใช้ในห้องประชุมหรือโรงอาหารเป็นที่เรียนเต้นแอโรบิก จัดแปลงห้องเก็บของเก่า ๆ เป็นสนามไตรฟอล์ฟ เพราะจะทำให้มีสถานที่สอนเพิ่มขึ้น

2. การบริหารงานของโรงเรียน

การให้ความสนับสนุนร่วมมือจากผู้บริหารโรงเรียนมีผลกระทบอย่างสำคัญต่อหลักสูตรพลศึกษา ครูผู้สอนพลศึกษาจึงทำให้ความเข้าใจหรือทำให้ผู้บริหารได้เข้าใจในเป้าหมายของพลศึกษา เพราะผู้บริหารโรงเรียนหลายคนไม่ว่าจะเป็นของไทยหรือต่างประเทศ เช่น สหรัฐอเมริกา มีทัศนคติที่ไม่ถูกต้อง และมีความเข้าใจผิดเกี่ยวกับการเรียนการสอนพลศึกษาและถ้าบริหารให้หายอมรับก็จะให้การสนับสนุนต่อไป ครูพลศึกษาจึงต้องชี้แจงให้ผู้บริหารเข้าใจความสำคัญและปรัชญา ตลอดจนเป้าหมายของพลศึกษา ผู้บริหารจะมีส่วนสนับสนุนหลักสูตรพลศึกษาได้ดังต่อไปนี้

- 1) ตัดสินใจเกี่ยวกับจำนวนบุคลากรผู้สอนและขนาดของห้องเรียน
- 2) การจัดจ้างบุคลากรในส่วนที่มีความจำเป็นพิเศษ
- 3) สร้างและพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกและสถานที่สอนต่าง ๆ เช่น คอร์ตเทนนิส ห้องน้ำหนัก สระว่ายน้ำ ฯลฯ
- 4) จัดซื้ออุปกรณ์และสื่อการสอนต่าง ๆ เช่น เบาะยูโด ม้วนวีดีทัศน์ เชือกกระโดด ฯลฯ
- 5) ช่วยสนับสนุนให้เกิดนวัตกรรมใหม่ ๆ เช่นการบุกเบิกการแข่งขันโอเรียนเทียร์ การอยู่ค่ายพักแรมนอกโรงเรียน การเดินทางไกล การปีนเขา การดำน้ำ การสอนเป็นคณะ ฯลฯ
- 6) ปรับปรุงดูแลบำรุงรักษา สถานที่ใช้สอน เช่น รดน้ำสนามหญ้า ทำความสะอาด ทำความสะอาดโรงยิมซอมแซมอุปกรณ์ยกน้ำหนัก ฯลฯ
- 7) สนับสนุนความก้าวหน้าทางวิชาชีพต่าง ๆ เอกสารหลักสูตร เป็นต้น
- 8) ให้ผลย้อนกลับที่เป็นประโยชน์ต่อครูเกี่ยวกับความสามารถในการสอน คล้าย ๆ กับการนิเทศภายใน ซึ่งนับว่าเป็นประโยชน์อย่างมาก เช่น การรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการจัดบริหารเวลาในการสอน เวลาในการเรียนรู้ การใช้สื่อการเรียนการสอน รูปแบบพฤติกรรมการสอน เป็นต้น

จึงสรุปได้ว่าผู้บริหารโรงเรียนมีอำนาจในการจัดการต่าง ๆ ในโรงเรียนในทุกสภาพการณ์ และเป็นผู้ใช้นโยบายหรือกลวิธีต่าง ๆ ในการบริหารโรงเรียน รวมทั้งงบประมาณและเงินทุนต่าง ๆ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญปัจจัยหนึ่ง

3. บุคลากร

สำหรับการเลือกและการจัดบุคลากร ผู้บริหารควรจัดสอนวิชาพลศึกษาได้เริ่มพิจารณาจากครูพลศึกษาที่สำเร็จการศึกษาหรือมีความรู้ในด้านนี้โดยตรงเป็นอันดับแรก เพราะเป็นผู้มีความรู้

ความเข้าใจในปรัชญาพลศึกษา และควรจัดให้มีจำนวนเพียงพอต่อจำนวนนักเรียนถ้าไม่พอหรือไม่มี จึงค่อยพิจารณาจากครูที่ได้รับการฝึกอบรมวิชาชุดพลศึกษา ครูที่ชอบและสนใจกีฬาเป็นอันดับต่อไป และถ้าไม่มีจริง ๆ ก็อาจขอนิสิตนักศึกษาฝึกสอนจากสถาบันการศึกษาวิชาชีพพลศึกษาต่าง ๆ มาช่วย หรืออาจจ้างครูพิเศษมาจากที่อื่นก็ได้ ที่ต้องจัดลำดับการเลือกก็เพราะสาเหตุว่าถ้าได้ครูที่ไม่มีความรู้ในวิชาพลศึกษาโดยตรงมาสอน อาจทำให้วิชาพลศึกษาด้อยคุณค่า ไม่เป็นไปตามเป้าหมาย ขาดประสิทธิภาพ ไม่น่าสนใจ ไม่มีความปลอดภัย ฯลฯ สิ่งเหล่านี้ล้วนแล้วก่อให้เกิดทัศนคติที่ไม่ดีต่อวิชาพลศึกษาทั้งสิ้น ฉะนั้นถ้าเกิดสิ่งเหล่านี้ขึ้นมาเมื่อใด นักเรียนจะหมดความนิยมวิชาพลศึกษาไปทันที รวมทั้งผู้ปกครองและชุมชนด้วย บุคลากรอื่น ๆ ที่จะช่วยอำนวยความสะดวกในการใช้หลักสูตร ยังมีอีก เช่น เจ้าหน้าที่ฝ่ายจัดซื้อ เจ้าหน้าที่พิมพ์ดีด เจ้าหน้าที่ดูแลรักษาอุปกรณ์ เจ้าหน้าที่ทำระเบียบวัสดุอุปกรณ์ เจ้าหน้าที่ดูแลรักษาความสะอาด เจ้าหน้าที่ซ่อมแซม พนักงานบัญชี เป็นต้น บุคลากรเหล่านี้มีความสำคัญต่อการดำเนินงานของโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียนให้เกิดความสะดวก ประหยัด เรียบร้อย และมีประสิทธิภาพครบถ้วนสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และไม่ควรให้ครูพลศึกษาทำหน้าที่เหล่านี้ด้วย เพราะไม่มีความรู้ความสามารถเพียงพอและอาจมีเวลาไม่พอ แต่ถ้าจำเป็นควรทำเป็นทีม

สำหรับสัดส่วนของจำนวนครูผู้สอนกับจำนวนนักเรียนแต่ละชั้น ควรมีอัตราส่วนครู 1 คน ต่อนักเรียน 25-40 คน ถ้ามีจำนวนมากเกินไปจะทำให้ครูดำเนินการสอนได้ไม่เต็มที่เนื่องจากดูแลไม่ทั่วถึง เพราะวิชาพลศึกษาเป็นวิชาที่เน้นการปฏิบัติและส่วนมากจะสอนในสถานที่ที่ค่อนข้างกว้าง ครูต้องเดินตรวจตราดูแลนักเรียนทุกคน ส่วนอัตรการสอนของครูก็จะเป็น 3 คาบ/วัน/สัปดาห์ หรือ 15 คาบ/สัปดาห์ เพราะเวลานอกเหนือจากนั้นครูจะได้นำไปใช้ในการค้นคว้าเพิ่มเติม ตรวจงาน ทำบันทึกการสอน ฝึกอบรมนักกีฬาสอนวิชาลูกเสือ – เนตรนารี ให้บริหารทำหน้าที่ครูเวร ครูประจำชั้น และสุดท้ายที่สำคัญคือ ครูพลศึกษาควรใช้เวลาส่วนหนึ่งในการฝึกสมรรถภาพของตนเองให้แข็งแรงสมบูรณ์อยู่เสมอตามคุณสมบัติของครูพลศึกษาที่ดี

4. แหล่งวิชาการ

สำหรับแหล่งค้นคว้าของครูผู้สอนและนักเรียนคือห้องสมุดของโรงเรียนและห้องสมุดในชุมชนซึ่งควรมีเอกสารต่าง ๆ ให้มากพอ เช่น คู่มือการใช้หลักสูตร คู่มือครู แผนการเรียน ประมวลการสอน ตำราประกอบการเรียน แบบเรียนต่าง ๆ หลักสูตรระดับต่าง ๆ ตำราวิชาต่าง ๆ ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ สำหรับครูใช้ในการค้นคว้าและอ้างอิง ฯลฯ เอกสารเหล่านี้มีประโยชน์ต่อประสิทธิภาพและความแม่นยำในเนื้อหาวิชาที่จะใช้สอนนักเรียน และนักเรียนเองก็สามารถใช้เป็นแหล่งศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมได้ตามความต้องการและความพอใจ นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับวิธีสอนที่เรียกว่า การสอนโดยใช้ตำราเรียน หรือการสอนด้วยวิธีการแก้ปัญหา ซึ่งทั้งสองวิธีนี้จำเป็นต้องใช้แหล่งวิชาการมาประกอบค่อนข้างมาก พวกอุปกรณ์ประกอบการสอน เช่น วีดีโอเทปต่าง ๆ แผนภูมิ ภาพยนตร์ ฯลฯ ก็ควรจัดรวมไว้ในส่วนนี้ด้วย

5. การจัดตารางสอน

การจัดตารางสอน ไม่ควรจัดคาบเรียนช่วงยาวหรือจัด 2 คาบติดต่อกันในหนึ่งวันต่อสัปดาห์ เพราะนักเรียนอาจจะเบื่อ เหนื่อยเกินไป หรือเกิดการลืมนัดได้ ควรจัด 1 คาบ/วัน และ 2 – 4 วัน/สัปดาห์จะดีกว่า เพื่อเว้นช่วงให้นักเรียนได้มีโอกาสทบทวนหรือฟื้นความรู้ และได้ฝึกฝนทักษะที่เรียนไปแล้ว นอกจากนั้นช่วงของการเรียนรู้ที่ใช้เวลาไม่ยาวเกินไปจะทำให้นักเรียนเกิดความรู้สึกเบื่อหน่ายและสนใจที่เรียนมากขึ้น แต่อาจยืดหยุ่นได้ถ้าต้องการจัดกิจกรรมที่ต้องออกนอกโรงเรียน เช่น วาดน้ำ พายเรือ เดินทางไกล สิ่งที่ต้องคำนึงถึงคือไม่ควรจัดคาบเรียนวิชาพลศึกษา หลังจากรับประทานอาหารกลางวันใหม่ ๆ ควรทิ้งช่วงอย่างน้อย 1 ชั่วโมง ทั้งนี้ เพราะหลังจากรับประทานอาหารกระเพาะกำลังย่อยอาหาร เลือดจะถูกนำไปใช้บริเวณนั้นมากกว่าส่วนอื่น ถ้าต้องการออกกำลังกายในขณะที่กระเพาะกำลังทำงาน จะทำให้จำนวนเลือดกระจายไปที่อื่น ๆ จึงอาจทำให้เกิดอาการปวดเสียดท้อง เหนื่อยง่าย และอาจอาเจียนได้ นอกจากนั้นกระเพาะอาหารที่เต็มไปด้วยอาหารยังแตกได้ง่ายถ้าถูกกระแทกกระเทือนแรง ๆ ดังนั้นจึงควรจัดคาบเรียนวิชาพลศึกษาในช่วงนี้ นอกเหนือจากนี้ก็สามารถจัดได้ทั้งช่วงเช้าและช่วงบ่าย สิ่งที่ต้องคำนึงถึงอื่น ๆ อีกคือ ถ้าไม่มีสถานที่เรียนในร่ม ก็ควรพยายามหลีกเลี่ยงการจัดเวลาเรียนในช่วง 11.30 – 13.00 น. เพราะเป็นเวลาที่แดดร้อนจัดมาก นักเรียนอาจเกิดอาการไม่สบายเนื่องจากร้อนได้ เช่น เป็นลม โดยเฉพาะนักเรียนเล็ก ๆ

6. ความปลอดภัย

สิ่งสำคัญอีกสิ่งหนึ่งที่โรงเรียนจะละเลยเสียไม่ได้ นั่นคือ โรงเรียนควรจัดสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ ในโรงเรียนให้เหมาะสมและปลอดภัยต่อการเรียนการสอน คำนึงถึงการจัดสิ่งต่าง ๆ ให้ถูกลักษณะ และควรคำนึงถึงเสมอว่าลักษณะของวิชาพลศึกษามีแนวโน้มที่จะก่อให้เกิดอุบัติเหตุและอันตรายอยู่แล้ว ครูหรือโรงเรียนจึงไม่ควรเพิ่มแนวโน้มของอุบัติเหตุให้มากขึ้นอีกด้วย การละเลยต่อการจัดสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ให้ถูกลักษณะ ฉะนั้น ถ้าโรงเรียนมีหลักและวิธีการใดที่สามารถจัดสภาพต่าง ๆ ให้ปลอดภัยที่สุดก็ต้องรีบกระทำทันทีที่จะเป็นการช่วยลดอุบัติเหตุและป้องกันอันตรายที่อาจเกิดขึ้นได้ เช่น จัดเจ้าหน้าที่รับผิดชอบดูแลความเรียบร้อยของอุปกรณ์ต่าง ๆ ในสนามเด็กเล่น อยู่เสมอ

ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความปลอดภัยในการใช้หลักสูตรพลศึกษาที่สำคัญที่สุดคือตัวผู้สอน ครูจะต้องเตรียมการสอนมาเป็นอย่างดีเพื่อให้นักเรียนรู้จากง่ายไปหายาก ครูต้องทำความเข้าใจในลักษณะของวิชา และทำการวิเคราะห์ให้เข้าใจเสียก่อนจึงจะทำการสอนนักเรียนได้ถูกต้อง และควรยึดแนวการสอนตามข้อเสนอแนะของคู่มือการสอนด้วยนอกจากนั้นการที่ครูทิ้งห้องเรียนโดยปล่อยให้ให้นักเรียนฝึกกันเองหรือให้คนอื่น ๆ ที่ไม่มีประสบการณ์สอนแทน ก็เป็นแนวโน้มของการเกิดอุบัติเหตุได้เหมือนกัน ถือว่าเป็นความผิดของครูอย่างร้ายแรง ถ้าเกิดอุบัติเหตุขึ้นมาในขณะที่ครูไม่อยู่ในห้องเรียน และการที่ครูบังคับหรือผลักดันให้นักเรียนฝึกทั้ง ๆ ที่รู้ว่ นักเรียนยังไม่ค่อย มั่นใจ

จนนักเรียนเกิดบาดเจ็บขึ้นมาก็ถือว่าเป็นความผิดของครูเช่นเดียวกัน ฉะนั้นความปลอดภัยที่เกิดจากพฤติกรรมของครูจึงสำคัญมากกว่าสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ

7. งบประมาณและเงินทุน

งบประมาณและเงินทุนของแต่ละโรงเรียนมีไม่เท่ากัน ครูต้องเข้าใจในวิธีตั้งงบประมาณ และวิธีการใช้งบประมาณ และควรชี้แจงให้ผู้บริหารเข้าใจและเห็นถึงความสำคัญของวิชาพลศึกษา ในฐานะเป็นวิชาการทางการศึกษาแขนงหนึ่ง จึงสมควรได้งบประมาณเท่าเทียมกับวิชาอื่น ๆ และต้องต่อสู้เพื่อความยุติธรรมในการแบ่งปันงบประมาณในโรงเรียน เรื่องนี้จะสัมพันธ์กับความเข้าใจผิด-ถูกของผู้บริหารอยู่มาก ดังกล่าวมาแล้ว ต้องพยายามอธิบายโดยยกจำนวนนักเรียนแต่ละห้อง กิจกรรมแต่ละอย่าง จำนวนอุปกรณ์ที่ใช้แต่ละกิจกรรม เหมือนกับการเรียนวิทยาศาสตร์ที่ต้องใช้ห้องทดลอง ใช้สารเคมี เรียนภาษาอังกฤษต้องใช้ห้องแล็บ เป็นต้น

ภาพประกอบ 1 ขอบข่ายหรือกระบวนการนำหลักสูตรพลศึกษาไปใช้
ที่มา : วาสนา คุณาอภิสิทธิ์. (2541). หลักสูตรพลศึกษา. หน้า 149

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในต่างประเทศ

วัตเทิลส์ และแฮร์ริส (Wattles ; & Harris. 2003 : 24-32) ได้ศึกษาตรวจสอบดูความสัมพันธ์ระหว่างส่วนประกอบต่าง ๆ สุขภาพความเหมาะสมลูกจ้าง ความพอใจงานและ ผู้ละเลยหน้าที่ 143 คน ของตะวันตกเฉียงเหนือที่เสร็จสิ้นการประเมินความเหมาะสม มีร่างกาย อ้วน การหายใจ การเกร็งกล้ามเนื้อ ความแข็งแรงของกล้ามเนื้อผู้ที่มีส่วนร่วมด้วย ถูกส่ง แบบสอบถามที่กำหนดความสัมพันธ์ระหว่างระดับความเหมาะสมและการมองเห็นการได้ยินและความพอใจในงาน อัตราผู้ละเลยหน้าที่ที่มากเกินไปในรอบปี ถูกเปรียบเทียบที่ระดับความเหมาะสมของในแต่ละกลุ่มผู้มีส่วนร่วมด้วย

วิเคราะห์ย้อนหลังแยกแยะประโยชน์ที่จะกำหนดสุขภาพอย่างไร้ผ่านมาเป็น ส่วนประกอบความเหมาะสมความพอใจในงานและผู้ละเลยหน้าที่ อักษรต้น $p < 0.05$ ถูกกำหนด ความสำคัญมันถูกค้นพบความพอใจงานทั้งมีผลกระทบโดยลูกจ้างระดับการหายใจกับการทดลอง น้ำหนักของ $F 0.28$ อย่าง ,1,133= 10.90, $P < 0.001$ กับน้อยกว่า 8% ของความแตกต่างอยู่ใน ความพอใจงานการอธิบายโดย VO_2 ผลถูกค้นพบมีผลกระทบโดยลูกจ้างระดับความแข็งแรงกล้ามเนื้อกับการทดลองน้ำหนักของ $F 0.21$ อัน 1,133=5.36, $P < 0.01$ กับลูกจ้างระดับของการเกร็ง กล้ามเนื้อกับการทดลองน้ำหนักของ $F 0.16$ อัน 1,133=0.40 $P < 0.07$ กับน้อยกว่า 3% ของความแตกต่างอยู่ในผู้ละเลยหน้าที่การอธิบายโดยการเกร็งกล้ามเนื้อ ได้ศึกษาค้นหาระดับสูงกว่าของ ส่วนประกอบอิสระ ความเหมาะสมของความแข็งแรงมีผลกระทบต่อลูกจ้าง ความพอใจในงานและ ผู้ละเลยหน้าที่ที่มีความแตกต่างที่อธิบายให้เตรียมโดยตัวแปรเหล่านี้ยังบอกความเข้าใจ แจ่มแจ้งที่มีค่าเข้าไปในผลประโยชน์ของสถาบันการออกกำลังกายในที่ทำงาน

ไบเลย์ (Bailey. 2003) นโยบายโดยรวมในสหราชอาณาจักร เรื่อง การมีส่วนร่วมและความสัมพันธ์ของเด็กและเยาวชนในเรื่องพลศึกษาและการกีฬาการช่วยเหลือตามส่วนการศึกษา เช่นการทำกิจกรรมที่เป็นส่วนรวมของสังคม ข้อเสนอแนะในพื้นที่ว่าอันไหนสำคัญความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนี้ เช่น การพลศึกษาและสุขภาพจิต กิจกรรมอื่นเช่น ความรู้และการพัฒนา โรงเรียน การปราบปรามอาชญากรรม การหนีเรียน การเกรียดคร้าน และการชักชวนให้ออกห่าง อย่างไม่รู้ก็ตามมันไม่ชัดเจน การมีส่วนร่วมของกีฬาน่าจะมีบทบาทและความพึงพอใจมากกว่า

งานวิจัยในประเทศ

ขวัญใจ ต้นสุวรรณ (2528 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อพลศึกษากับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาพลศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตการศึกษา 6 ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตการศึกษา 6 ส่วนใหญ่มีคะแนนทัศนคติทางพลศึกษาในข้อความประเภทนิมิตอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยมาก และมีทัศนคติต่อวิชาพลศึกษาในทาง

ข้อความประเภทนิเสธ อยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยมากอาจกล่าวได้ว่านักเรียนมีทัศนคติต่อวิชาพลศึกษา อยู่ในเกณฑ์ดี

2. ความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนทัศนคติทางพลศึกษากับคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทั้งหมดของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตการศึกษา 6 ไม่สัมพันธ์กันที่ระดับ .05

3. ความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนทัศนคติทางพลศึกษากับคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาพลศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตการศึกษา 6 ไม่สัมพันธ์กันที่ระดับ .05

4. การเปรียบเทียบคะแนนทัศนคติทางพลศึกษาระหว่างนักเรียนชายและนักเรียนหญิง ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตการศึกษา 6 ไม่แตกต่างกันที่ระดับ .05

5. เกณฑ์ของคะแนนทัศนคติทางพลศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายเขต การศึกษา 6 ในระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 4.02 ดี คิดเป็นร้อยละ 12.07 ปานกลาง คิดเป็น ร้อยละ 70.87 ต่ำ คิดเป็นร้อยละ 11.02 และต่ำมากคิดเป็นร้อยละ 1.84

นพรัตน์ บุญสมบูรณ์สกุล (2533 : 84) ทำการวิจัยเรื่อง ทัศนคติของนักเรียนระดับ มัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสาริต สังเกตทบวงมหาวิทยาลัยที่มีต่อวิชาพลศึกษา กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชายและนักเรียนหญิงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาริตสังเกตทบวง มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2531 จำนวน 800 คน โดยใช้แบบวัดทัศนคติของ สุรศักดิ์ สุขเมธีวรกุล ผลการวิจัย พบว่า

1. นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสาริต สังเกตทบวงมหาวิทยาลัยมี ทัศนคติต่อวิชาพลศึกษาอยู่ในระดับดี

2. นักเรียนชายกับนักเรียนหญิงมีทัศนคติ ต่อวิชาพลศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .01

3. นักเรียนสาริตสังเกตทบวงมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานครกับต่างจังหวัดมีทัศนคติต่อ วิชาพลศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เจริญ ศาสตราหา (2539 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบ ความพึงพอใจ ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ที่มีต่อการสอนวิชาพลศึกษา ในโรงเรียนขยาย โอกาสทางการศึกษา สังเกตสำนักงานสามัญศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการ วิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชายและนักเรียนหญิง ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจำนวน 822 คน ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 มัธยมศึกษาปีที่ 2 และมัธยมศึกษาปีที่ 3

สังเกตสำนักงานสามัญศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี และสังเกตสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี มีความพึงพอใจต่อการสอนวิชาพลศึกษาอยู่ในระดับดีมากทุกด้าน

2. นักเรียนสังเกตสำนักงานสามัญศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี และสังเกตสำนักงานการ ประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี มีความพึงพอใจต่อการสอนวิชาพลศึกษาที่แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

3. นักเรียนชาย และนักเรียนหญิงสังกัดสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดอุบลราชธานีและสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี มีความพึงพอใจต่อการสอนวิชาพลศึกษาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 แต่นักเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานีมีความพึงพอใจต่อการสอนวิชาพลศึกษาไม่แตกต่างกัน

4. นักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 มัธยมศึกษาปีที่ 2 และมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานสามัญศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี และสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี มีความพึงพอใจต่อการสอนวิชาพลศึกษาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

พิจิตร เชวณปรีชา (2540 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องเจตคติที่มีต่อวิชาพลศึกษาของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาเจตคติที่มีต่อวิชาพลศึกษา ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 และเพื่อเปรียบเทียบเจตคติของนักเรียนที่มีเพศสายการเรียน และเกรดเฉลี่ยต่างกัน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคครั้งนี้ จำนวน 400 คน โดยใช้วิธีสุ่มแบบระดับชั้น ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีเจตคติที่เห็นด้วยมากที่สุดต่อวิชาพลศึกษา คือ เจตคติที่มีต่อบุคลิกลักษณะของครูผู้สอน ซึ่งครูต้องให้ความรัก ความยุติธรรมแก่เด็กนักเรียนทุกคน อีกทั้งครูผู้สอนควรมีความรู้ดี มีความถนัดในวิชาที่ตนสอน นักเรียนเห็นด้วยมากกับเจตคติที่มีต่อจุดมุ่งหมายของวิชาพลศึกษาว่าการออกกำลังกายเป็นส่วนสำคัญในการเสริมสร้างและรักษาสุขภาพ ส่วนเจตคติที่มีต่อวิธีสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนั้นต้องจัดให้เหมาะสมกับความต้องการและความสนใจของการเรียนด้วย เห็นด้วยมากกับการจัดวัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก ครูควรจัดเตรียมให้พร้อมก่อนทำการสอนทุกครั้ง สำหรับเจตคติที่มีต่อการวัดผลและประเมินผลนั้นเห็นด้วยมากกว่า การวัดผลการเรียนวิชาพลศึกษา ควรมีทั้งคะแนนทั้งภาคปฏิบัติและทฤษฎี นอกจากนี้ นักเรียนยังมีเจตคติระดับปานกลางในเรื่องของเนื้อหาวิชาและหลักสูตร ในข้อที่ว่า การเรียนการสอนวิชาพลศึกษาช่วยเสริมสร้างด้านศีลธรรม จรรยา และเมื่อจำแนกประเภทนักเรียนออกเป็น เพศ สายการเรียนและเกรดเฉลี่ยพบว่านักเรียนมีเจตคติแตกต่างกันบ้างเป็นบางข้อในแต่ละด้าน แต่ระดับของเจตคตินั้นยังคงอยู่ในระดับเดียวกันเป็นว่า นักเรียนที่เห็นด้วยมากที่สุดเหมือนกัน หรือเห็นด้วยปานกลางเหมือนกัน

สุวิทย์ สว่างโรจน์ (2546 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องความพึงพอใจในการเรียนการสอนพลศึกษาของนักศึกษา สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาชายและหญิง จำนวน 600 คน แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านบุคลิกลักษณะอาจารย์ผู้สอน ด้านการวัดและประเมินผล และด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก ผลการศึกษาพบว่า

1. ความพึงพอใจในการเรียนการสอนพลศึกษา ในทัศนคติของนักศึกษา สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา ในด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านบุคลิกลักษณะอาจารย์ผู้สอน ด้านการวัดและประเมินผล และด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก

2. ความพึงพอใจในการเรียนการสอนพลศึกษา ในทัศนคติของนักศึกษาชายกับนักศึกษาหญิง สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา ในแต่ละด้าน คือ ด้านการวัดและประเมินผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านบุคลิกลักษณะอาจารย์ผู้สอน และด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก ไม่แตกต่างกัน

สรุป จากการศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องผู้วิจัยจึงได้นำความรู้และทฤษฎีมาใช้ในการศึกษาครั้งนี้ โดยใช้ทฤษฎีการนำหลักสูตรไปใช้ของ วาสนา คุณาอภิสิทธิ์ (2541) ที่ได้แบ่งออกเป็น 6 ด้าน คือ

1. ด้านจุดมุ่งหมายของพลศึกษา
2. ด้านเนื้อหาสาระของหลักสูตร
3. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
4. ด้านประสิทธิภาพของครูผู้สอน
5. ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก
6. ด้านการวัดผลและประเมินผล

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ใช้แบบแผนการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ในการศึกษาสภาพความพึงพอใจในการเรียนรู้สาระพลศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ในโรงเรียนเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2549

โดยมีวิธีการดำเนินงานดังนี้

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรเป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ที่เรียนพลศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในโรงเรียนเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2549 จำนวน 8 โรงเรียน จากการสุ่มตัวอย่างอย่างง่ายโดยการจับฉลาก

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในโรงเรียนเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2549 ที่จำนวนประชากร 7,014 คน กลุ่มตัวอย่าง 364 คน โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie ; & Morgan) และวิธีการสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้กลุ่มตัวอย่าง 420 คน เพื่อง่ายต่อการวิเคราะห์ข้อมูลแยกเป็นระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1, 2, 3 โดยใช้สัดส่วนที่เท่ากัน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 นักเรียนชาย 70 คน นักเรียนหญิง 70 คน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 นักเรียนชาย 70 คน นักเรียนหญิง 70 คน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 นักเรียนชาย 70 คน นักเรียนหญิง 70 คน ดังตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

โรงเรียน	ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1				ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2				ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3			
	ประชากร		กลุ่มตัวอย่าง		ประชากร		กลุ่มตัวอย่าง		ประชากร		กลุ่มตัวอย่าง	
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
1. หนงยาง ชุมวิทยา	70	51	4	3	47	74	3	4	58	53	4	3
2. สามพร้าว วิทยา	115	100	7	5	152	77	10	4	102	103	7	6
3. กุ่มกวาปี	45	320	15	17	89	52	17	15	237	241	16	15
4. ศรีธาตุ พิทยาคม	171	153	11	8	173	155	10	9	137	206	9	13
5. หนงหาน วิทยา	254	308	16	16	244	324	14	19	223	255	15	15
6. บ้านดุง วิทยา	175	264	11	14	189	225	11	13	177	194	12	12
7. น้ำซึม พิทยาคม	46	67	3	4	41	53	3	3	34	41	3	3
8. จำปาโมง วิทยาคาร	54	48	3	3	58	46	3	3	61	52	4	3
รวม	1,130	1,311	70	70	1,193	1,206	70	70	1,029	1,145	70	70

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามสภาพความพึงพอใจในการเรียนรู้สาระ
พลศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3
ในโรงเรียนเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2549 ที่มีผู้วิจัยสร้างขึ้นมาเองที่มีลักษณะเป็น
แบบสำรวจรายการและมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ คือ
มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด มีค่าคะแนนดังนี้

มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

นำระดับความพึงพอใจในการเรียนรู้สาระพลศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ในโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2549 จากค่าคะแนนมาแปลความหมายเป็นค่าเฉลี่ยรายข้อและรายด้าน ดังนี้

มากที่สุด	4.51 – 5.00
มาก	3.51 – 4.50
ปานกลาง	2.51 – 3.50
น้อย	1.51 – 2.50
น้อยที่สุด	1.00 – 1.50

และตอนสุดท้ายเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ เป็นแบบปลายเปิด (Open – End Questionnaires) เพื่อให้ผู้ตอบแสดงความพึงพอใจในการเรียนรู้สาระพลศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ในโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2549 เป็นการเพิ่มเติม

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

โดยวิธีดำเนินงานแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาเอกสาร ตำรา บทความ หลักการ ทฤษฎี และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา ในระดับต่าง ๆ เช่น ระดับมัธยม อุดมศึกษา

ขั้นตอนที่ 2 นำข้อมูลที่ได้มาจากการศึกษามารวบรวมเรียบเรียงเพื่อกำหนดโครงสร้างเครื่องมือ และการสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับเรื่อง ความพึงพอใจในการเรียนรู้สาระพลศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ในโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2549 และได้แบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจในการเรียนรู้สาระพลศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ในโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2549 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ซึ่งแบ่งออกเป็น 6 ด้าน ดังนี้

1. ด้านจุดมุ่งหมายของพลศึกษา
2. ด้านเนื้อหาสาระหลักสูตร
3. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
4. ด้านประสิทธิภาพครูผู้สอน
5. ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก
6. ด้านการวัดผลและประเมินผล

ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open Ended)

ขั้นตอนที่ 3 นำแบบสอบถามฉบับร่างไปให้ประธานกรรมการควบคุมปริญญาโท เพื่อตรวจพิจารณาแล้วนำไปปรับปรุงแก้ไข

การหาคุณภาพเครื่องมือ

1. นำแบบสอบถามฉบับร่างที่ผ่านการพิจารณาและตรวจสอบแก้ไขจากคณะกรรมการที่ปรึกษาปริญญาโทแล้ว ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity)

2. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญมาพิจารณาแก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

3. นำแบบสอบถามของผู้วิจัยที่แก้ไขโดยผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการที่ปรึกษาปริญญาโทแล้ว ไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในโรงเรียนเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2549 จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เป็นชาย 15 คน เป็นหญิง 15 คน และนำผลการตอบแบบสอบถามมาวิเคราะห์เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่น .97

4. นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลของผู้วิจัยมีดังนี้

1. นำหนังสือขอความร่วมมือในการดำเนินงานการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ไปติดต่อขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการโรงเรียนทั้ง 8 โรงเรียน ในโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล

2. ผู้วิจัยเดินทางไปยังโรงเรียนต่างๆ ที่ทำการวิจัยเพื่อเก็บข้อมูลด้วยตนเอง

การจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล

นำแบบสอบถามที่ไปรวบรวมข้อมูลมากระทำและวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

2. หาค่าความถี่และค่าร้อยละของสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

3. หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความพึงพอใจในการเรียนพลศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ในโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดอุดรธานี ปีการศึกษา 2549

4. เปรียบเทียบความพึงพอใจในการเรียนรู้สาระพลศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ในโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา
จังหวัดอุดรธานี ปีการศึกษา 2549 ของนักเรียนชายและนักเรียนหญิง โดยใช้สถิติ (t-test
Independent)

5. เปรียบเทียบความพึงพอใจในการเรียนรู้สาระพลศึกษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 1-3 โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) (F-test) ถ้ามีความ
แตกต่างใช้การวิเคราะห์รายคู่โดยใช้วิธีของนิวแมนคูล (Newmancool)

6. กำหนดค่าระดับความมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้สัญลักษณ์ทางสถิติต่าง ๆ ซึ่งมีความหมายดังนี้

n	แทน	กลุ่มตัวอย่าง
f	แทน	ความถี่
%	แทน	ร้อยละ
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์การแจกแจงแบบที (t-distribution)
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์การแจกแจงแบบเอฟ (F-Distribution)
p	แทน	ความน่าจะเป็น (Probability)
*	แทน	นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
1	แทน	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
2	แทน	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
3	แทน	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการแจกแบบสอบถามความพึงพอใจในการเรียนรู้สาระพลศึกษา ตามหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ในโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่ การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2549 จำนวน 420 คน และหลังจากได้รับแบบสอบถามคืนมา ผู้วิจัยทำการตรวจแบบสอบถามและคัดเลือกแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์ จำนวน 420 ฉบับ พบว่า ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาและมีความสมบูรณ์จำนวน 420 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 จากนั้น ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการนำเสนอข้อมูลมาแจกแจงความถี่หาค่าร้อยละแล้ว นำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียงและตารางการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ซึ่งแบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็น แบบสำรวจรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจในการเรียนรู้สาระพลศึกษา ตามหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ในโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่

การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2549 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ซึ่งแบ่งออกเป็น 6 ด้าน ดังนี้

1. ด้านจุดมุ่งหมายของพลศึกษา
2. ด้านเนื้อหาสาระหลักสูตร
3. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
4. ด้านประสิทธิภาพครูผู้สอน
5. ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก
6. ด้านการวัดผลและประเมินผล

ตอนที่ 3 แบบสอบถามข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open Ended)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 แบบสอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม นักเรียน ในโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2549

ตาราง 2 ความถี่ และร้อยละของข้อมูลทั่วไปสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม (n = 420)

รายการ	f	%
1. นักเรียน แยกตามเพศ		
1.1 ชาย	210	50.00
1.2 หญิง	210	50.00
รวม	420	100.00
2. ช่วงชั้นที่ 3		
2.1 มัธยมศึกษาปีที่ 1	140	33.33
2.2 มัธยมศึกษาปีที่ 2	140	33.33
2.3 มัธยมศึกษาปีที่ 3	140	33.33
รวม	420	100.00

จากตาราง 2 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ในโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2549 จำนวน 420 คน เป็นเพศชาย จำนวน 210 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 เป็นเพศหญิง จำนวน 210 คนคิดเป็นร้อยละ 50.00 เป็นนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 เป็นนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 เป็นนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจในการเรียนรู้สาระพลศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ในโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2549 จำนวน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านจุดมุ่งหมายของพลศึกษา ด้านเนื้อหาสาระ หลักสูตรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านประสิทธิภาพครูผู้สอน ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านการวัดผลและประเมินผล จำแนกตามเพศ และระดับชั้น

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความพึงพอใจในการเรียนรู้สาระพลศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ด้านจุดมุ่งหมายของพลศึกษา (n = 420)

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ช่วยให้นักเรียนรักกฎกติกาของการเรียน วิชาภาคปฏิบัติ	4.05	0.71	มาก
2. ช่วยให้นักเรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้	4.14	0.72	มาก
3. ให้นักเรียนที่เรียนวิชาพลศึกษาเห็นคุณค่าของ การออกกำลังกาย	4.32	0.73	มาก
4. ทำให้นักเรียนอยากออกกำลังกายทุกวัน	3.75	0.83	มาก
5. ทำให้นักเรียนมีทักษะพื้นฐานในการเล่นกีฬา	4.19	0.75	มาก
6. นักเรียนสามารถนำทักษะที่เรียนไปใช้ในการ เล่นและการแข่งขันจริง	4.26	0.85	มาก
7. เสริมสร้างให้นักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรม	3.90	0.82	มาก
8. ทำให้นักเรียนเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี	3.85	0.83	มาก
9. สร้างคุณลักษณะการมีน้ำใจเป็นนักกีฬา	4.33	0.78	มาก
10. ช่วยให้นักเรียนเลือกตัดสินใจได้อย่างมีเหตุผล	3.90	0.83	มาก
รวม	4.07	0.50	มาก

จากตาราง 3 แสดงว่าความพึงพอใจในการเรียนรู้สาระพลศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ด้านจุดมุ่งหมายของพลศึกษาโดยรวม อยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักเรียนมีความพึงพอใจจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ได้แก่ สร้างคุณลักษณะการมีน้ำใจเป็นนักกีฬาคิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.33 ให้นักเรียนที่เรียน วิชาพลศึกษาเห็นคุณค่าของการออกกำลังกายคิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.32 นักเรียนสามารถนำทักษะ ที่เรียนไปใช้ในการเล่นและการแข่งขันจริงคิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.26 ตามลำดับ

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความพึงพอใจในการเรียนรู้สาระพลศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3
ด้านเนื้อหาสาระของหลักสูตร (n = 420)

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. มุ่งเน้นให้นักเรียนมีความรู้	4.17	0.69	มาก
2. มุ่งเน้นให้นักเรียนมีความรู้ในกีฬาสากล	4.08	0.75	มาก
3. เนื้อหาที่เรียนมีประโยชน์ต่อนักเรียน	4.19	0.76	มาก
4. เนื้อหาที่เรียนทำให้ใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้ อย่างมีความสุข	3.87	0.77	มาก
5. เนื้อหาที่เรียนมีความเหมาะสมกับความสนใจ ของนักเรียน	3.76	0.80	มาก
6. สามารถนำวิชาที่เรียนไปถ่ายทอดสู่ผู้อื่น ได้ด้วยตนเอง	3.83	0.89	มาก
7. ช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียน	3.98	0.76	มาก
8. ช่วยส่งเสริมทักษะการเคลื่อนไหวอย่างปลอดภัย ในการเล่นกีฬา	4.25	0.80	มาก
รวม	4.01	0.51	มาก

จากตาราง 4 แสดงว่าความพึงพอใจในการเรียนรู้สาระพลศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ด้านเนื้อหาสาระของหลักสูตร โดยรวม
อยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักเรียนมีความพึงพอใจจากมากไปหาน้อย 3
อันดับได้แก่ ช่วยส่งเสริมทักษะการเคลื่อนไหวอย่างปลอดภัยในการเล่นกีฬาคิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.25
เนื้อหาที่เรียนมีประโยชน์ต่อนักเรียนคิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.19 มุ่งเน้นให้นักเรียนมีความรู้คิดเป็น
ค่าเฉลี่ย 4.17 ตามลำดับ

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความพึงพอใจในการเรียนรู้สาระพลศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (n = 420)

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ช่วยให้นักเรียนทำงานเป็นหมู่คณะ	4.07	0.73	มาก
2. ช่วยให้นักเรียนค้นพบความสามารถทางกีฬา ของตนเอง	4.03	0.79	มาก
3. กิจกรรมการเรียนการสอนมีความสนุกสนาน	4.21	0.76	มาก
4. กิจกรรมการเรียนมีความปลอดภัย	3.89	0.78	มาก
5. ทำให้นักเรียนรู้จักออกกำลังอย่างถูกวิธี	4.24	0.74	มาก
6. เหมาะสมกับความสนใจของนักเรียน	3.84	0.83	มาก
7. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับเนื้อหา	3.83	0.79	มาก
8. การใช้สื่อที่ทันสมัยเหมาะสมกับเรื่องที่เรียน	3.82	0.85	มาก
9. ครูมีการเตรียมการสอนอย่างดีทุกครั้ง ก่อนเข้าสอน	3.87	0.86	มาก
10. ครูคอยดูแล แนะนำ การฝึกหัดทักษะกีฬา ที่สอนอย่างใกล้ชิดและทั่วถึง	3.97	0.92	มาก
รวม	3.97	0.52	มาก

จากตาราง 5 แสดงว่าความพึงพอใจในการเรียนรู้สาระพลศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยรวมอยู่
ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักเรียนมีความพึงพอใจจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ
ได้แก่ ทำให้นักเรียนรู้จักออกกำลังอย่างถูกวิธีคิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.24 กิจกรรมการเรียนการสอน
มีความสนุกสนานคิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.21 ช่วยให้นักเรียนทำงานเป็นหมู่คณะคิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.07
ตามลำดับ

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความพึงพอใจในการเรียนรู้สาระพลศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3
ด้านประสิทธิภาพของผู้สอน (n = 420)

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. มีความรู้และเชี่ยวชาญในวิชาที่สอน	4.10	0.80	มาก
2. มีระเบียบวินัย	4.10	0.81	มาก
3. ให้ความยุติธรรมแก่นักเรียนทุกคน	4.06	0.83	มาก
4. การแต่งกายเหมาะสมกับกิจกรรม การเรียนการสอน	4.15	0.82	มาก
5. มีความตรงต่อเวลา	3.94	0.84	มาก
6. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี	4.07	0.80	มาก
7. มีสุขภาพจิตดี เช่น ใจเย็น ไม่โกรธง่าย	3.97	0.91	มาก
8. มีความสามารถในการสร้างบรรยากาศใน การเรียนให้นักสนุกสนาน	4.05	0.83	มาก
9. มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้และทักษะ	4.08	0.82	มาก
10. สามารถให้คำปรึกษาด้านต่างๆแก่นักเรียนได้	4.08	0.80	มาก
รวม	4.05	0.56	มาก

จากตาราง 6 แสดงว่าความพึงพอใจในการเรียนรู้สาระพลศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ด้านประสิทธิภาพของผู้สอน โดยรวมอยู่
ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักเรียนมีความพึงพอใจจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ
ได้แก่ การแต่งกายเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนการสอน คิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.15 มีความรู้และ
เชี่ยวชาญในวิชาที่สอนและมีระเบียบวินัย คิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.10 มีความสามารถในการถ่ายทอด
ความรู้และทักษะและสามารถให้คำปรึกษาด้านต่างๆแก่นักเรียนได้ คิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.08
ตามลำดับ

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความพึงพอใจในการเรียนรู้สาระพลศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3
ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก (n = 420)

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. สถานที่มีบรรยากาศเอื้อต่อการเรียนพลศึกษา	3.88	0.84	มาก
2. อุปกรณ์การเรียนการสอนมีความทันสมัย	3.78	0.90	มาก
3. อุปกรณ์กีฬาอยู่ในสภาพใช้งานได้ดี	3.83	0.90	มาก
4. อุปกรณ์กีฬามีจำนวนเพียงพอกับการเรียน	3.64	1.01	มาก
5. สามารถยืมใช้งานได้ทั้งในและนอกเวลาเรียน	3.52	0.98	มาก
6. อุปกรณ์การเรียนสะอาดเรียบร้อย	3.66	0.91	มาก
7. มีอุปกรณ์ทางโสตทัศนศึกษา เช่น VDO, VCD	3.26	1.15	ปานกลาง
8. สนามกีฬาเป็นสัดส่วนเหมาะสมในแต่ละประเภทกีฬา	3.85	0.97	มาก
9. สถานที่สำหรับเปลี่ยนเครื่องแต่งกายมีอย่างเพียงพอและเหมาะสม	3.35	1.12	ปานกลาง
10. สถานที่สำหรับออกกำลังกายในร่มมีเพียงพอ	3.53	1.08	มาก
รวม	3.69	0.72	มาก

จากตาราง 7 แสดงว่าความพึงพอใจในการเรียนรู้สาระพลศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักเรียนมีความพึงพอใจจากมากไปหาน้อย 3 อันดับได้แก่ สถานที่มีบรรยากาศเอื้อต่อการเรียนพลศึกษาคิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.88 สนามกีฬาเป็นสัดส่วนเหมาะสมในแต่ละประเภทกีฬา คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.85 อุปกรณ์กีฬาอยู่ในสภาพใช้งานได้ดีคิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.83 ตามลำดับ

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความพึงพอใจในการเรียนรู้สาระพลศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3
ด้านการวัดผลและประเมินผล (n = 420)

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. มีเกณฑ์วัดผลและประเมินผลที่ชัดเจน	4.00	0.75	มาก
2. มีการวัดผลทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ	4.01	0.78	มาก
3. การวัดผลและประเมินผลเน้นความก้าวหน้า ความพยายาม และความตั้งใจ	4.10	0.73	มาก
4. มีความยุติธรรมในการวัดผลและประเมินผล	4.08	0.78	มาก
5. มีการสอบภาคปฏิบัติที่เหมาะสมกับเนื้อหา	4.05	0.80	มาก
6. การวัดผลทำให้นักเรียนมีความสนใจและ กระตือรือร้นในการเรียนเพิ่มขึ้น	4.01	0.78	มาก
7. แจ้งกำหนดการให้นักเรียนทราบล่วงหน้า	3.98	0.83	มาก
8. แจ้งผลการสอบให้นักเรียนทราบทุกครั้ง	3.97	0.86	มาก
9. มีการเก็บคะแนนด้านต่าง ๆ เช่น การเข้าเรียน การแต่งกาย ความสนใจเรียน	4.09	0.81	มาก
10. ระดับคะแนนเป็นการวัดความสามารถที่แท้จริง ของนักเรียน	4.14	0.81	มาก
รวม	4.04	0.55	มาก

จากตาราง 8 แสดงว่าความพึงพอใจในการเรียนรู้สาระพลศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ด้านการวัดผลและประเมินผล โดยรวมอยู่
ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักเรียนมีความพึงพอใจจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ
ได้แก่ ระดับคะแนนเป็นการวัดความสามารถที่แท้จริงของนักเรียน คิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.14
การวัดผลและประเมินผลเน้นความก้าวหน้าความพยายามและความตั้งใจคิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.10
มีการเก็บคะแนนด้านต่าง ๆ เช่นการเข้าเรียน การแต่งกาย ความสนใจเรียนคิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.09
ตามลำดับ

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความพึงพอใจในการเรียนรู้สาระพลศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3
ผลรวมของแต่ละด้าน (n = 420)

รายการ	ม. 1		ม. 2		ม. 3		ม. 1		ม. 2		ม. 3	
	ชาย		ชาย		ชาย		หญิง		หญิง		หญิง	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. ด้านจุดมุ่งหมายของพลศึกษา	3.81	0.47	4.07	0.47	4.12	0.48	4.23	0.51	4.11	0.48	4.08	0.49
2. ด้านเนื้อหาสาระของหลักสูตร	3.84	0.50	3.99	0.57	3.97	0.47	4.91	0.54	4.06	0.50	4.05	0.46
3. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	3.77	0.47	3.98	0.59	3.97	0.49	4.17	0.58	4.02	0.46	3.96	0.47
4. ด้านประสิทธิภาพของผู้สอน	3.78	0.54	4.06	0.59	4.11	0.50	4.31	0.55	4.15	0.54	3.95	0.56
5. ด้านสถานที่อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก	3.46	0.49	3.63	0.75	3.42	0.89	3.81	0.77	3.80	0.66	3.66	0.65
6. ด้านการวัดผลและประเมินผล	3.77	0.50	4.13	0.54	3.94	0.54	4.27	0.47	4.11	0.60	4.02	0.56
รวม $\bar{X}$ S.D	3.74	0.40	3.98	0.48	3.92	0.44	4.16	0.49	4.04	0.46	3.95	0.42

จากตาราง 9 แสดงว่าความพึงพอใจในการเรียนรู้สาระพลศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ผลรวมของแต่ละด้าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีความพึงพอใจจากมากเป็นอันดับ 1 นักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีความพึงพอใจจากมากเป็นอันดับ 2 นักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีความพึงพอใจจากมากเป็นอันดับ 3 ระดับความพึงพอใจได้แก่ 4.16, 4.02 และ 3.98 ตามลำดับ ด้านจุดมุ่งหมายของพลศึกษาคิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.07 ด้านประสิทธิภาพของผู้สอนคิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.05 ด้านการวัดผลและประเมินผลคิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.04 ตามลำดับ

ตาราง 10 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความพึงพอใจในการเรียนรู้
สาระพลศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3
จำแนกตามเพศ (n = 420)

ความพึงพอใจในการเรียนรู้ สาระพลศึกษา	เพศ	n	$\bar{X}$	S.D.	t	p
1. ด้านจุดมุ่งหมายของ พลศึกษา	ชาย	210	4.00	0.48	2.83*	.005
	หญิง	210	4.13	0.49		
2. ด้านเนื้อหาสาระของ หลักสูตร	ชาย	210	3.93	0.51	3.37*	.001
	หญิง	210	4.10	0.50		
3. ด้านการจัดกิจกรรม การเรียนรู้	ชาย	210	3.90	0.52	2.85*	.004
	หญิง	210	4.05	0.51		
4. ด้านประสิทธิภาพ ของผู้สอน	ชาย	210	3.98	0.56	2.77*	.000
	หญิง	210	4.13	0.56		
5. ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และ สิ่งอำนวยความสะดวก	ชาย	210	3.50	0.73	3.65*	.000
	หญิง	210	3.75	0.69		
6. ด้านการวัดผลและประเมินผล	ชาย	210	3.94	0.54	3.53*	.000
	หญิง	210	4.13	0.55		
รวม	ชาย	210	3.87	0.45	3.89*	.000
	หญิง	210	4.05	0.46		

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 10 แสดงว่าความพึงพอใจในการเรียนรู้สาระพลศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 จำแนกตามเพศ แต่ละสาระและโดยรวมอยู่
ในระดับมากและเมื่อทำการเปรียบเทียบในรายสาระและโดยภาพรวม พบว่า นักเรียนชายกับนักเรียน
หญิงมีความพึงพอใจในการเรียนรู้สาระพลศึกษา แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 11 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความพึงพอใจในการเรียนรู้
 สาระพลศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3
 จำแนกตามระดับชั้น (n = 420)

ความพึงพอใจในการเรียนรู้ สาระพลศึกษา	มัธยมศึกษา ปีที่	n	$\bar{x}$	S.D.	F	p
1. ด้านจุดมุ่งหมายของพลศึกษา	1	140	4.02	0.51	1.03	.359
	2	140	4.08	0.47		
	3	140	4.10	0.48		
	รวม	420	4.07	0.49		
2. ด้านเนื้อหาสาระของหลักสูตร	1	140	4.01	0.54	0.04	.965
	2	140	4.02	0.53		
	3	140	4.00	0.46		
	รวม	420	4.01	0.51		
3. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	1	140	3.97	0.56	0.17	.843
	2	140	3.99	0.52		
	3	140	3.96	0.47		
	รวม	420	3.97	0.51		
4. ด้านประสิทธิภาพของผู้สอน	1	140	4.04	0.60	0.77	.464
	2	140	4.10	0.56		
	3	140	4.02	0.53		
	รวม	420	4.05	0.56		
5. ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และ สิ่งอำนวยความสะดวก	1	140	3.63	0.66	2.10	.124
	2	140	3.71	0.71		
	3	140	3.53	0.78		
	รวม	420	3.63	0.72		
6. ด้านการวัดผลและประเมินผล	1	140	4.02	0.54	2.37	.094
	2	140	4.12	0.56		
	3	140	3.98	0.54		
	รวม	420	4.04	0.55		
รวม	1	140	3.95	0.49	0.95	.387
	2	140	4.00	0.47		
	3	140	3.93	0.43		
	รวม	420	3.96	0.46		

จากตาราง 11 แสดงว่าความพึงพอใจในการเรียนรู้สาระพลศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 จำแนกตามช่วงชั้นแต่ละสาระและโดยรวม
อยู่ในระดับมาก และเมื่อทำการเปรียบเทียบเป็นรายสาระและโดยภาพรวม พบว่า นักเรียนในช่วงชั้น
ที่ 3 มีความพึงพอใจในการเรียนรู้สาระพลศึกษาไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ไม่มีข้อเสนอแนะ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สังเขปความมุ่งหมาย สมมติฐาน และวิธีดำเนินการวิจัย

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการเรียนรู้สาระพลศึกษาของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2549
2. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจในการเรียนรู้สาระพลศึกษาของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2549 โดยจำแนกตามเพศและชั้นปี

สมมติฐานในการวิจัย

1. ความพึงพอใจในการเรียนรู้สาระพลศึกษาของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ระหว่างนักเรียนชายและนักเรียนหญิง มีความแตกต่างกัน
2. ระดับชั้นเรียนต่างก็มีความพึงพอใจในการเรียนรู้สาระพลศึกษา แตกต่างกัน

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ศึกษากับประชากรเป็นนักเรียนชายและหญิงที่เรียนรู้สาระพลศึกษา ช่วงชั้นที่ 3 ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนมัธยมศึกษาและโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2549 จำนวน 8 โรงเรียนที่จำนวนประชากร 7,014 คน แต่ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้กลุ่มตัวอย่าง 364 คน ได้ใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie; & Morgan) และวิธีการสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้กลุ่มตัวอย่าง 420 คน เพื่อง่ายต่อการวิเคราะห์ข้อมูลแยกเป็นระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1,2,3 โดยใช้สัดส่วนที่เท่ากัน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 นักเรียนชาย 70 คน นักเรียนหญิง 70 คน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 นักเรียนชาย 70 คน นักเรียนหญิง 70 คน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 นักเรียนชาย 70 คน นักเรียนหญิง 70 คน ดังตาราง 1

วิธีดำเนินการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามสภาพความพึงพอใจในการเรียนรู้สาระพลศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ในโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2549 ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการและมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด มีค่าคะแนนดังนี้

มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

นาระดับความพึงพอใจในการเรียนรู้สาระพลศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ในโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2549 จากค่าคะแนนมาแปลความหมายเป็นค่าเฉลี่ยรายข้อและรายด้าน ดังนี้

มากที่สุด	4.51 – 5.00
มาก	3.51 – 4.50
ปานกลาง	2.51 – 3.50
น้อย	1.51 – 2.50
น้อยที่สุด	1.00 – 1.50

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ เป็นแบบปลายเปิด (Open – End Questionnaires) เพื่อให้ผู้ตอบแสดงความพึงพอใจในการเรียนรู้สาระพลศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ในโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2549 เป็นการเพิ่มเติม

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

นำแบบสอบถามที่ไปรวบรวมข้อมูลมากระทำและวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม
2. หาค่าความถี่และค่าร้อยละของสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม
3. หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความพึงพอใจในการเรียน

พลศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ในโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดอุดรธานี ปีการศึกษา 2549

4. เปรียบเทียบความพึงพอใจในการเรียนรู้สาระพลศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ในโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดอุดรธานี ปีการศึกษา 2549 ของนักเรียนชายและนักเรียนหญิง โดยใช้สถิติ (t-test Independent)

5. เปรียบเทียบความพึงพอใจในการเรียนรู้สาระพลศึกษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โดยใช้สถิติ (F-test) ถ้ามีความแตกต่างใช้การวิเคราะห์รายคู่โดยใช้วิธีของนิวแมนคูล (Newmancool)

6. กำหนดค่าระดับความมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลนำมาสรุปผลดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของความพึงพอใจในการเรียนรู้สาระพลศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ในโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดอุดรธานี ปีการศึกษา 2549 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตัวแปร เพศ พบว่าเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 50.00 และเป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 50.00 จากการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจในการเรียนรู้สาระพลศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ในโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดอุดรธานี ปีการศึกษา 2549 ในด้านจุดมุ่งหมายของพลศึกษา ด้านเนื้อหาสาระหลักสูตร ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านประสิทธิภาพครูผู้สอน ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านการวัดผลและประเมินผล จำแนกตามเพศ และระดับชั้นผลสรุปได้ดังนี้

1.1 ด้านจุดมุ่งหมายของพลศึกษา

แสดงว่าความพึงพอใจในการเรียนรู้สาระพลศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ด้านจุดมุ่งหมายของพลศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักเรียนมีความพึงพอใจจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ได้แก่ สร้างคุณลักษณะ การมีน้ำใจเป็นนักกีฬาคิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.33 ให้นักเรียนที่เรียนวิชาพลศึกษาเห็นคุณค่าของการออกกำลังกายคิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.32 นักเรียนสามารถนำทักษะที่เรียนไปใช้ในการเล่นและการแข่งขันจริงคิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.26

1.2 ด้านเนื้อหาสาระหลักสูตร

แสดงว่าความพึงพอใจในการเรียนรู้สาระพลศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ด้านเนื้อหาสาระของหลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักเรียนมีความพึงพอใจจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ได้แก่ ช่วยส่งเสริมทักษะการเคลื่อนไหวอย่างปลอดภัยในการเล่นกีฬาคิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.25 เนื้อหาที่เรียนมีประโยชน์ต่อนักเรียนคิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.19 มุ่งเน้นให้นักเรียนมีความรู้คิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.17

1.3 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

แสดงว่าความพึงพอใจในการเรียนรู้สาระพลศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักเรียนมีความพึงพอใจจากมากไปหาน้อย 3 อันดับได้แก่ ทำให้นักเรียนรู้จักออกกำลังกายอย่างถูกวิธีคิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.24 กิจกรรมการเรียนการสอนมีความสนุกสนานคิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.21 ช่วยให้นักเรียนทำงานเป็นหมู่คณะคิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.07

1.4 ด้านประสิทธิภาพครูผู้สอน

แสดงว่าความพึงพอใจในการเรียนรู้สาระพลศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ด้านประสิทธิภาพของผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักเรียนมีความพึงพอใจจากมากไปหาน้อย 3 อันดับได้แก่ การแต่งกายเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนการสอนคิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.15 มีความรู้และเชี่ยวชาญในวิชาที่สอนและมีระเบียบวินัยคิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.10 มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้และทักษะและสามารถให้คำปรึกษาด้านต่างๆแก่นักเรียนได้คิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.08

1.5 ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก

แสดงว่าความพึงพอใจในการเรียนรู้สาระพลศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ด้านด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักเรียนมีความพึงพอใจจากมากไปหาน้อย 3 อันดับได้แก่ สถานที่มีบรรยากาศเอื้อต่อการเรียนพลศึกษาคิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.88 สนามกีฬาเป็นสัดส่วนเหมาะสมในแต่ละประเภทกีฬา คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.85 อุปกรณ์กีฬาอยู่ในสภาพใช้งานได้ดีคิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.83

1.6 ด้านการวัดผลและประเมินผล

แสดงว่าความพึงพอใจในการเรียนรู้สาระพลศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ด้านประสิทธิภาพของผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักเรียนมีความพึงพอใจจากมากไปหาน้อย 3 อันดับได้แก่ ระดับคะแนนเป็นการวัดความสามารถที่แท้จริงของนักเรียน คิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.14 การวัดผลและประเมินผลเน้นความก้าวหน้าความพยายามและความตั้งใจคิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.10 มีการเก็บคะแนนด้านต่าง ๆ เช่นการเข้าเรียน การแต่งกาย ความสนใจเรียนคิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.09

จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบความพึงพอใจในการเรียนรู้สาระพลศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ผลรวมของแต่ละด้าน โดยรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักเรียนมีความพึงพอใจจากมากไปหาน้อย 3 อันดับได้แก่ ด้านจุดมุ่งหมายของพลศึกษาคิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.07 ด้านประสิทธิภาพของผู้สอนคิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.05 ด้านการวัดผลและประเมินผลคิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.04

จากการวิเคราะห์การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความพึงพอใจในการเรียนรู้สาระพลศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของนักเรียน

ช่วงชั้นที่ 3 จำแนกตามเพศ แสดงว่าความพึงพอใจในการเรียนรู้สาระพลศึกษา ตามหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 จำแนกตามเพศ โดยรวมอยู่ใน ระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักเรียนชายกับนักเรียนหญิงมีความพึงพอใจในการ เรียนรู้สาระพลศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากการวิเคราะห์การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความพึงพอใจ ในการเรียนรู้สาระพลศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 3 จำแนกตามช่วงชั้นแสดงว่าความพึงพอใจในการเรียนรู้สาระพลศึกษา ตามหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 จำแนกตามช่วงชั้น โดยรวมอยู่ใน ระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักเรียนในช่วงชั้นที่ 3 มีความพึงพอใจในการเรียนรู้ สาระพลศึกษาไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่อง ทำให้ทราบความพึงพอใจในการเรียนรู้สาระพลศึกษา ตามหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ในโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่ การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2549 จำแนกตามตัวแปรดังนี้

1. ความพึงพอใจความพึงพอใจในการเรียนรู้สาระพลศึกษาของนักเรียนชายและนักเรียน หญิง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งนักเรียนหญิงจะมีความพึงพอใจมากกว่า นักเรียนชายในการเรียนรู้สาระพลศึกษา เนื่องจากนักเรียนชายส่วนใหญ่มีความต้องการที่จะเล่น มากกว่าที่จะถูกบังคับให้ทำตามคำสั่ง อีกทั้งนักเรียนชายค่อนข้างมีสมาธิในการเรียนที่น้อยกว่า นักเรียนหญิงจึงทำให้มีนักเรียนชายมีความพึงพอใจน้อยกว่านักเรียนหญิง ซึ่งสอดคล้องกับนพรัตน์ บุญสมบุรณ์สกุล (2533 : 84) ทำการวิจัยเรื่อง ทักษะคิดของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิต สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยที่มีต่อวิชาพลศึกษา ผลการวิจัยพบว่านักเรียนชายกับ นักเรียนหญิงมีทัศนคติ ต่อวิชาพลศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และยัง สอดคล้องกับเจริญ ศาสตรวาท (2539 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบ ความพึงพอใจ ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ที่มีต่อการสอนวิชาพลศึกษา ในโรงเรียนขยาย โอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานสามัญศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี ผลการวิจัยพบว่านักเรียน ชาย และนักเรียนหญิงสังกัดสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดอุบลราชธานีและสังกัดสำนักงานการ ประถมศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี มีความพึงพอใจต่อการสอนวิชาพลศึกษาแตกต่างกัน อย่างมี นัยสำคัญที่ระดับ .05

2. ความพึงพอใจความพึงพอใจในการเรียนรู้สาระพลศึกษาของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ไม่ แตกต่างกัน เนื่องจากนักเรียนมีวัยที่ใกล้เคียงกันมีความต้องการที่จะเรียนรู้สาระพลศึกษามากจึงทำ ให้นักเรียนทุกระดับชั้นสามารถเรียนรู้สาระพลศึกษาได้เท่าเทียมกัน ซึ่งสอดคล้องกับ รัตนา

อินริแสน (2549 : 68) กล่าวว่าคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูพลศึกษาในทัศนะของนักศึกษา สถาบันการพลศึกษา ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปีการศึกษา 2549 จำแนกตามระดับชั้นปี มีความคิดเห็น โดยรวมทุกๆ ด้านอยู่ในระดับ มาก แสดงว่าโดยภาพรวมแล้วระดับชั้นปีไม่มีอิทธิพลต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของครูพลศึกษา ในทัศนะของนักศึกษา สถาบันการพลศึกษาในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นักศึกษาแต่ละชั้นปีอยู่ในสภาพแวดล้อมเดียวกัน เช่น ผู้สอนคนเดียวกัน การบริหารงานแบบเดียวกัน อุปกรณ์การสอนอย่างเดียวกันจึงทำให้นักศึกษาที่มีชั้นปีที่ต่างกันมีคุณลักษณะที่เป็นจริงในภาพรวมไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ เจริญ ศาสตราหา (2539 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความพึงพอใจ ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ที่มีต่อการสอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานสามัญศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 มัธยมศึกษาปีที่ 2 และมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานสามัญศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี และสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี มีความพึงพอใจต่อการสอนวิชาพลศึกษาอยู่ในระดับดีมากทุกด้าน

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการทำวิจัย

1. ครูควรจะให้ความสนใจในการเรียนการสอนของนักเรียนชายให้มากขึ้น ควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนชายให้ความสนใจและมีนิสัยรักการเรียนในวิชาพลศึกษา
2. ครูควรให้นักเรียนทั้งช่วงชั้นที่ 3 ได้มีการฝึกปฏิบัติและจัดให้มีการเรียนการสอนโดยมีอุปกรณ์ที่เหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรมีการเปรียบเทียบความพึงพอใจของบุคลากรทางการศึกษากับครูผู้สอนวิชาพลศึกษา
2. ควรศึกษาความพึงพอใจในการเรียนรู้สาระพลศึกษาทุกระดับชั้นในเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- ขวัญใจ ตันสุวรรณ. (2526). ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อพลศึกษากับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพลศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตการศึกษา 6. ปรินุญานิพนธ์ กศ.ม. (พลศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- จรวบ แก่นวงษ์คำ. (2523). การจัดและบริหารพลศึกษา. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- _____. (2529). การจัดและบริหารพลศึกษา. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- เจริญ ศาสตรเวหา. (2539). ความพึงพอใจของนักศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อการสอนวิชาพลศึกษา. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (พลศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- दनัย ไชยโยธา. (2543). การพัฒนามนุษย์กับอารยธรรมในราชอาณาจักรไทย. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- เติมศักดิ์ คทวนิช. (2546). จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- เทวัญ ถนอมพันธ์. (2545). ความคิดเห็นต่อการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดศรีสะเกษ. ปรินุญานิพนธ์ กศ.ม. (พลศึกษา): บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นิตยา สุวรรณศรี. (2538). หลักสูตรประถมศึกษา. อุดรดิตถ์: สถาบันราชภัฏอุดรดิตถ์.
- นิพนธ์ จิราพงศ์. (2529). ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของอาจารย์วิทยาลัยพลศึกษา. ปรินุญานิพนธ์ กศ.ม. (พลศึกษา): บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นพรัตน์ บุญสมบุรณสกุล. (2523). ทัศนคติของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาริต สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ที่มีต่อวิชาพลศึกษา. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (พลศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- บันลือ พฤษะวัน. (2531). หลักสูตรกับบูรณาการทางการสอน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- ประภา ตูลานนท์. (2540). ความพึงพอใจต่อสภาพการเรียนการสอนของนักศึกษาทางไกลสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น. ปรินุญานิพนธ์ กศ.ม. (พลศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ประพิมพ์พร โชคสุวัฒนสกุล และคณะ. (2539). หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

- ปรีชา กลิ่นรัตน์. (2526). *ประวัติและหลักการพลศึกษา*. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัดทิพย์อักษร.
- พงษ์ศักดิ์ พลพงษ์. (2527). *ประวัติ และปรัชญา และวิธีสอนพลศึกษา*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- พิจิตร เขาวนปรีชา. (2540). *เจตคติที่มีต่อวิชาพลศึกษา ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (พลศึกษา)*. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ภักดี บุญกิจ. (2548). *ความคิดเห็นต่อการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ในเขตพื้นที่การศึกษาพัทลุง ปีการศึกษา 2547. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (พลศึกษา)*: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- รัตนา อินธิแสน. (2549). *คุณลักษณะที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของครูพลศึกษา ในทัศนะของนักศึกษา สถาบันการพลศึกษาในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปีการศึกษา 2549. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (พลศึกษา)*. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วรศักดิ์ เพียรชอบ. (2523). *หลักและวิธีการสอนพลศึกษา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- _____. (2525, ตุลาคม). *การออกกำลังกายสำคัญไฉน. วารสารสุขศึกษา พลศึกษา สันทนาการ*. 8(4): 56 - 64.
- _____. (2527). *หลักการและวิธีการสอนพลศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- วิชัย ดิสระ. (2533). *การพัฒนาหลักสูตรและการสอน*. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัดเอ็กซ์เพรสมีเดีย.
- วาสนา คุณาอภิสิทธิ์. (2539). *การสอนพลศึกษา*. กรุงเทพฯ: วิทย์พัฒน์.
- _____. (2541). *หลักสูตรพลศึกษา*. กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- สันต์ ธรรมบำรุง. (2537). *เอกสารการนิเทศการศึกษา ฉบับที่ 260 หลักสูตรและการบริหารหลักสูตร*. กรุงเทพฯ: เดือนการพิมพ์.
- สงัด อุทรานันท์. (2527). *พื้นฐานและหลักการพัฒนาหลักสูตร*. กรุงเทพฯ : เดือนการพิมพ์.
- ลำอาน พ่วงบุตร. (2525, 8 ตุลาคม). "การพัฒนาการกีฬา". *วารสารสุขศึกษา พลศึกษาและสันทนาการ*. 4: 2.
- เสนาะ เสาร์ท้าว. (2546). *สภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตการศึกษาที่ 6. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (พลศึกษา)*. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- โสภา ชูพิกุลชัย. (2529). *ความรู้เบื้องต้นทางจิตวิทยา*. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด ศ.ส.

สุวิทย์ สว่างโรจน์. (2546). *ความพึงพอใจในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา ของนักศึกษาสถาบันราชภัฏสวนสุนันทา. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (พลศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.*

Bucher, C.A. (1960). *Fundamental of Physical Education*. St.Louis: The C.V. Mosby Co.

Brushett, Raymond James. (1995, April). Student Attitude and Behavior Change Towards Personal Wellness Through Wellness 1123 at BALIMORE Regional High School. *Layfield Dissertation Abstract*. (02) : 0523 – A

Camille, B. ; & C. Rosalind. (1963). *Theory in Physical Education : A Guide of Program*.

Good, C.V. (1959). *Dictionary of Education*. New York : Mc Graw Hill.

Hojjati, H. S. (1980, September). A Study of the Attitude Changes of High School Students toward Physical Education Activity Courses. *Dissertation Abstracts International*. 41 : 982 – A

Luke, M.D. ; & Gary D, Sinclair. (1996). Gender Differences in Adolescents Attitudes Toward School Physical Education. *Journal of Teaching in Physical Education*. P. 31 – 46.

Layfield, Deanna Paulitte. (1975, January). Relationship Between Class Size and Attitudes Toward Physical Education of Fifth – Grade Students. *Dissertation Abstracts*. 33 (03) : 0925 – A.

Maslow,A.H. (1970). *Motivation and Personality*. 2nd ed. New york: Harper and Row.

Ray, M.C. (1981, February). A Comparison of College Students Attitude Enrolled in Required of Elective Physical Education Classes. *Dissertation Abstracts*. (41) : 2561A.

Stoker, Steven Vaughn. (1999, February). Physical and Health Education Curriculum : Middle Schools Attitudes Toward a Collaborative Approach. *Dissertation Abstracts*. 37(01) : 6080 – A.

Wheeler, M.L. (1979, November). The Effect of Participation in Coeducational Physical Education on Students Attitude. *Dissertation Abstracts International*. 40: 2546-A.

Wike, B.J. (1983, January). The Future of the General Instruction Physical Education Programs in Higher Education : A Delphi study. *Dissertation Abstracts International*. 43 : 2278-A.

Matthew, G. Wattles ; & Chad Harris, JEP. (February, 2003). *The Relationship Between Fitness Levels and Employee's Perceived Productivity, Job Satisfaction, And Absenteeism*. 6(1) : 24-32.

Richard, bailey. (2003, February). *Evaluating The Relationship Between Physical Education, Sport and Social Inclusion.*

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสอบถาม

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่อง

ความพึงพอใจในการเรียนรู้สาระพลศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544
ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ในโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2549

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามนี้แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้
 - ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 ความพึงพอใจในการเรียนพลศึกษา
 - ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม
 2. แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเก็บข้อมูลสำหรับการศึกษาค้นคว้า เรื่อง ความพึงพอใจในการเรียนรู้สาระพลศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ในโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2549
 3. ข้อมูลจากแบบสอบถามฉบับนี้ถือเป็นความลับ และไม่มีผลกระทบกระเทือนต่อ สถานภาพของท่าน การนำเสนอข้อมูลจะนำเสนอในภาพรวม เพื่อประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้า เท่านั้น ฉะนั้นจึงขอความกรุณาตอบแบบสอบถามทุกข้อตามความเป็นจริง
- ผู้วิจัยขอขอบคุณอย่างสูงที่ท่านได้สละเวลาตอบแบบสอบถามและให้ข้อมูลในครั้งนี้

นายธรรมบุญ หอมดอก
นิสิตปริญญาโท วิชาเอกพลศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริง

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. ระดับช่วงชั้นที่ 3

มัธยมศึกษาปีที่ 1

มัธยมศึกษาปีที่ 2

มัธยมศึกษาปีที่ 3

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจในการเรียนพลศึกษา

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ในช่องว่างที่ตรงกับระดับความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. ด้านจุดมุ่งหมายของพลศึกษา	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
<u>ด้านความรู้</u>					
1. ช่วยให้นักเรียนรู้จักกฎกติกาของการเรียนวิชาภาคปฏิบัติ					
2. ช่วยให้นักเรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้					
<u>ด้านเจตคติ</u>					
3. ให้นักเรียนที่เรียนวิชาพลศึกษาเห็นคุณค่าของการออกกำลังกาย					
4. ทำให้นักเรียนอยากออกกำลังกายทุกวัน					
<u>ด้านทักษะ</u>					
5. ทำให้นักเรียนมีทักษะพื้นฐานในการเล่นกีฬา					
6. นักเรียนสามารถนำทักษะที่เรียนไปใช้ในการเล่นและการแข่งขันจริง					
<u>ด้านสังคม</u>					
7. เสริมสร้างให้นักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรม					
8. ทำให้นักเรียนเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี					
<u>ด้านคุณธรรมที่พึงประสงค์</u>					
9. สร้างคุณลักษณะการมีน้ำใจเป็นนักกีฬา					
10. ช่วยให้นักเรียนเลือกตัดสินใจได้อย่างมีเหตุผล					

2. ด้านเนื้อหาสาระของหลักสูตร	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. มุ่งเน้นให้นักเรียนมีความรู้					
2. มุ่งเน้นให้นักเรียนมีความรู้ในกีฬาสากล					
3. เนื้อหาที่เรียนมีประโยชน์ต่อนักเรียน					
4. เนื้อหาที่เรียนทำให้ใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข					
5. เนื้อหาที่เรียนมีความเหมาะสมกับความสนใจของนักเรียน					
6. สามารถนำวิชาที่เรียนไปถ่ายทอดสู่ผู้อื่นได้ด้วยตนเอง					
7. ช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียน					
8. ช่วยส่งเสริมทักษะการเคลื่อนไหวอย่างปลอดภัยในการเล่นกีฬา					

3. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ช่วยให้นักเรียนทำงานเป็นหมู่คณะ					
2. ช่วยให้นักเรียนค้นพบความสามารถทางกีฬาของตนเอง					
3. กิจกรรมการเรียนการสอนมีความสนุกสนาน					
4. กิจกรรมการเรียนมีความปลอดภัย					
5. ทำให้นักเรียนรู้จักออกกำลังอย่างถูกวิธี					
6. เหมาะสมกับความสนใจของนักเรียน					
7. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับเนื้อหา					
8. การใช้สื่อที่ทันสมัยเหมาะสมกับเรื่องที่เรียน					
9. ครูมีการเตรียมการสอนอย่างดีทุกครั้งก่อนเข้าสอน					
10. ครูคอยดูแล แนะนำ การฝึกหัดทักษะกีฬาที่สอนอย่างใกล้ชิดและทั่วถึง					

4. ด้านประสิทธิภาพของผู้สอน	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. มีความรู้และเชี่ยวชาญในวิชาที่สอน					
2. มีระเบียบวินัย					
3. ให้ความยุติธรรมแก่นักเรียนทุกคน					
4. การแต่งกายเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนการสอน					
5. มีความตรงต่อเวลา					
6. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี					
7. มีสุขภาพจิตดี เช่น ใจเย็น ไม่โกรธง่าย					
8. มีความสามารถในการสร้างบรรยากาศในการเรียนให้นักสนุกสนาน					
9. มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้และทักษะ					
10. สามารถให้คำปรึกษาด้านต่างๆ แก่นักเรียนได้					

5. ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. สถานที่มีบรรยากาศเอื้อต่อการเรียนพลศึกษา					
2. อุปกรณ์การเรียนการสอนมีความทันสมัย					
3. อุปกรณ์กีฬาอยู่ในสภาพใช้งานได้ดี					
4. อุปกรณ์กีฬาที่มีจำนวนเพียงพอกับการเรียน					
5. สามารถยืมใช้งานได้ทั้งในและนอกเวลาเรียน					
6. อุปกรณ์การเรียนสะอาดเรียบร้อย					
7. มีอุปกรณ์ทางโสตทัศนศึกษา เช่น VDO, VCD					
8. สนามกีฬาเป็นสัดส่วนเหมาะสมในแต่ละประเภทกีฬา					
9. สถานที่สำหรับเปลี่ยนเครื่องแต่งกายมีอย่างเพียงพอและเหมาะสม					
10. สถานที่สำหรับออกกำลังกายในร่มมีเพียงพอ					

6. ด้านการวัดผลและประเมินผล	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. มีเกณฑ์วัดผลและประเมินผลที่ชัดเจน					
2. มีการวัดผลทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ					
3. การวัดผลและประเมินผลเน้นความก้าวหน้า ความพยายาม และความตั้งใจ					
4. มีความยุติธรรมในการวัดผลและประเมินผล					
5. มีการสอบภาคปฏิบัติที่เหมาะสมกับเนื้อหา					
6. การวัดผลทำให้นักเรียนมีความสนใจและกระตือรือร้นในการเรียนเพิ่มขึ้น					
7. แจ้งกำหนดการให้นักเรียนทราบล่วงหน้า					
8. แจ้งผลการสอบให้นักเรียนทราบทุกครั้ง					
9. มีการเก็บคะแนนด้านต่าง ๆ เช่นการเข้าเรียน การแต่งกาย ความสนใจเรียน					
10. ระดับคะแนนเป็นการวัดความสามารถที่แท้จริงของนักเรียน					

ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

1. ด้านจุดมุ่งหมายของพลศึกษา

.....

.....

.....

2. ด้านเนื้อหาสาระของหลักสูตร

.....

.....

.....

3. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

.....

.....

.....

4. ด้านประสิทธิภาพของครูผู้สอน

.....

.....

.....

5. ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก

.....

.....

.....

6. ด้านการวัดผลและประเมินผล

.....

.....

.....

7. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ (โปรดระบุ)

.....

.....

.....

ภาคผนวก ข
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธาวุฒิ ปลื้มสำราญ
ตำแหน่ง อาจารย์ ประจำภาควิชาพลศึกษา คณะพลศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. ดร.ประจัญ กิ่งมิ่งแอ
ตำแหน่ง ผู้ช่วยรองอธิการบดี
สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตอุดรธานี
3. นางจุไรรัตน์ สมสุข
ตำแหน่ง ครู เชี่ยวชาญ คศ. 3
สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตอุดรธานี
4. นายสุพจน์ แข็งแรง
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียน
โรงเรียนบ้านน้ำซึม

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นายธรรมบุญ หอมดอก
วันเดือนปีเกิด	7 ตุลาคม 2517
สถานที่เกิด	อำเภอแม่ลาว จังหวัดเชียงราย
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	141 หมู่ที่ 2 บ้านถ่อน ตำบลบ้านฝื่อ อำเภอบ้านฝื่อ จังหวัดอุดรธานี
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	ตำแหน่งพนักงานราชการหน้าที่ครูผู้สอนโรงเรียนบ้าน นาเกิน หมู่ที่ 3 ตำบลหนองแวง อำเภอน้ำโสม จังหวัดอุดรธานี 41210
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2529	ประถมศึกษา จากโรงเรียนบ้านโป่งมอญ ตำบลป่าก่อตำ อำเภอแม่ลาว จังหวัดเชียงราย
พ.ศ. 2532	มัธยมศึกษาตอนต้น จากโรงเรียนดงมะตะวิทยาคม อำเภอแม่ลาว จังหวัดเชียงราย
พ.ศ. 2535	ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) จากวิทยาลัยเทคนิคเชียงราย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย
พ.ศ. 2537	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จากสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตภาคพายัพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
พ.ศ. 2540	ครุศาสตรบัณฑิต (อุตสาหกรรมศิลป์) จากสถาบันราชภัฏอุดรดิตถ์ จังหวัดอุดรดิตถ์
พ.ศ. 2550	การศึกษามหาบัณฑิต (พลศึกษา) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ